

GENEZA^a

CREAȚIA

1 *Ioan 1.1,2.
Ev. 1.10.
**Ps. 8.3;
33.6; 89.11,12;
90.2; 102.25;
136.5; 146.6.
Is. 40.21; 42.5;
44.24; 45.18.

Lumina

1 **Ier. 10.12;
51.15.
Zah. 12.1.
Fap. 14.15;
17.24.
Col. 1.16,17.
Ev. 11.3.
Apoc.4.11;10.6
2 *Is. 45.18.
**Iov 38.9.
†Ps. 104.30.
Is. 40.13,14.

Cerurile

2 ††Deut. 32.11
Is. 31.5.
3 *Ps. 33.9.
**2 Cor. 4.6.
4 *Is. 45.7.
5 *Ps. 65.8;
74.16; 104.20.
6 *Iov 37.18.
Ier. 10.12;
51.15.
7 *Iov 38.8-11.
Pr. 8.28.

Pământul

7 **Ps. 148.4.
9 *Iov 26.10;
38.8.
Ps. 33.7; 95.5;
104.9; 136.6.
Pr. 8.29.
Ier. 5.22.
2 Pet. 3.5.
**Ps. 24.1,2;
95.5.
10 *Ps. 33.7;
146.6.
11 *Ps. 65.9-13;
104.14.
Ev. 6.7.
**Lc. 6.44.

1 La început* Dumnezeu^b a creat** cerurile și pământul.

2 Și pământul era pustiu^c și gol*; și întuneric** era peste suprafața adâncului. Și Duhul† lui Dumnezeu Se mișcă†† peste suprafața apelor.

3 Și Dumnezeu* a zis: „Să fie lumină**!“ Și a fost lumină. Și Dumnezeu a văzut lumina, că era bună; și Dumnezeu a făcut despărțire între lumină* și întuneric.

4 Și Dumnezeu a numit lumina zi* și întunericul l-a numit noapte. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua întâi^d.

5 Și Dumnezeu a zis: „Să fie o întindere în mijlocul apelor* și să despartă apele de ape“. Și Dumnezeu a făcut întinderea și a despărțit* apele care erau dedesubtul întinderii de apele care erau deasupra** întinderii. Și așa a fost. Și Dumnezeu a numit întinderea ceruri. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a doua.

6 Și Dumnezeu a zis: „Să se strângă* la un loc apele de sub ceruri și să se arate** uscatul!“

7 Și așa a fost. Și Dumnezeu a numit uscatul pământ, iar strângerea* apelor a numit-o mări. Și Dumnezeu a văzut că lucrul a-

8 cеста era bun. Și Dumnezeu a zis: „Să dea pământul vegetație, iarbă* care face sămânță, pomi roditori** care fac rod după felul lor, în care este sămânța lor,

9 pe pământ“. Și așa a fost. Și pământul a dat vegetație, ierburi care fac sămânță, după felul lor, și pomi care fac rod, în care este sămânța lor, după felul lor. Și Dumnezeu a văzut că lucrul

10 acesta era bun. Și a fost seară și

a fost dimineață: ziua a treia.

11 Și Dumnezeu a zis: „Să fie luminători^{e*} în întinderea** cerurilor, ca să facă despărțire între zi și noapte; și să fie ca semne† și ca anotimpuri și ca zile și ani; și să fie ca luminători în întinderea cerurilor, ca să dea lumină pe pământ“. Și așa a fost.

12 Și Dumnezeu a făcut* cei doi mari luminători: luminătorul** cel mare, ca să stăpânească ziua, și luminătorul cel mic, ca să stăpânească noaptea; a făcut și

13 stelele†. Și Dumnezeu i-a pus^f în întinderea cerurilor ca să dea

14 lumină pe pământ și ca să stăpânească asupra zilei și asupra nopții* și ca să facă despărțire între lumină și întuneric. Și Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a patra.

15 Și Dumnezeu a zis: „Să mișune apele de mulțimi de ființe^g vii și să zboare păsări deasupra pământului, sub întinderea^h ceru-

16 rilor“. Și Dumnezeu a creat viețuitoarele* mari din ape și fiecare ființă vie care se mișcă, de care mișună apele, după felul lor, și fiecare pasăre înaripată, după felul ei. Și Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun.

17 Și Dumnezeu le-a binecuvântat, zicând: „Fiți roditori* și înmulțiți-vă și umpleți apele în mări; și păsările să se înmulțească pe pământ“. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a cincea.

18 Și Dumnezeu a zis: „Să dea pământul ființe vii* după felul lor, vite și târâtoare și animale ale pământului, după felul lor“. Și

19 așa a fost. Și Dumnezeu a făcut

Soarele, luna și stelele

14 *Deut. 4.19.
Ps. 74.16;
136.7.
**Ps. 19.1;
150.1.
†Ps. 104.19.
Ier. 10.2.

16 *Ps. 136.7-9;
148.3,5.
**Ps. 8.3.
†Iov 38.7.
Is. 40.26.

18 *Ier. 31.35;
33.20,25.

Viețuitoarele

21 *Ps. 104.25-28

22 *Cap. 8.17.

24 *Cap. 2.19;
6.20; 7.14;
8.19.

^a Sau „ÎNTÂIA CARTE A LUI MOISE (MOISE I)“ ^b Ebr. „Elohim“ înseamnă divinitatea absolută, Dumnezeu, și este pluralul de la „Eloah“ (Cel Suprem) ^c Sau „fără formă“ ^d Sau „o zi“ ^e Lit. „purători de lumină“ ^f Lit. „i-a dat“ ^g Sau „suflete“ ^h Lit. „pe fața întinderii“

25 *Cap. 7.21,22
Ier. 27.5.

Omul creat după chipul lui Dumnezeu

26 *Cap. 5.1; 9.6
Ps. 100.3.
Ecl. 7.29.
Fap. 17.26;
17.28,29.
1 Cor. 11.7.
Ef. 4.24.
Col. 3.10.
Iac. 3.9.
**Cap. 3.22.
†Ps. 8.6-8.
27 *1 Cor. 11.7.
**Cap. 5.2.
Mal. 2.15.
Mt. 19.4.
Mc. 10.6.

28 *Cap. 9.1.7.
Lev. 26.9.
Ps. 127.3;
128.3,4.

29 *Cap. 9.3.
Iov 36.31.
Ps. 104.14,15;
136.25; 146.7
Fap. 14.17.

30 *Ps. 145.15;
145.16; 147.9
**Iov 38.41.

31 *Ps. 104.24.
1 Tim. 4.4.

Ziua de odihnă

1 *Deut. 4.19.
Ps. 33.6.
2 *Ex. 20.11;
31.17.
Deut. 5.14.
**Ev. 4.4.

animalele* pământului, după felul lor, și vitele, după felul lor, și fiecare târâtoare a pământului, după felul său. Și Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun.

26 Și Dumnezeu a zis: „Să facem om^a după chipul* Nostru**^c, după asemănarea Noastră; și ei să stăpânească† peste peștii mării și peste păsările cerurilor și peste vite și peste tot pământul și peste orice târâtoare care se târâște pe pământ“. Și Dumnezeu l-a creat pe om^b după chipul* Său; l-a creat după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească** și parte femeiască i-a creat.

28 Și Dumnezeu i-a binecuvântat și Dumnezeu le-a zis: „Fiți roditori* și înmulțiți-vă și umpleți pământul și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării și peste păsările cerurilor și peste orice vietate care se mișcă pe pământ“. Și Dumnezeu a zis: „Iată, v-am dat orice iarbă care face sămânță, care este pe suprafața întregului pământ, și orice pom în care este rod cu sămânță în el^c: să vă fie* ca hrană. Și oricărui animal* al pământului și oricărei păsări** a cerurilor și oricărei târâtoare care se târâște pe pământ, în care este un suflet viu, i-am dat ca hrană orice iarbă verde“. Și așa a fost.

31 Și Dumnezeu a văzut tot ce făcuse; și, iată, era foarte bine*. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a șasea.

2 Și cerurile și pământul și toată oștirea* lor au fost terminate.

2 Și, în ziua a șaptea*, Dumnezeu Și-a terminat lucrarea pe care o făcuse; și, în ziua a șaptea, S-a odihnit** de toată lucrarea Sa pe care o făcuse. Și

Dumnezeu a binecuvântat ziua a șaptea și a sfințit-o*, pentru că în ea S-a odihnit de toată lucrarea Sa, pe care a creat-o Dumnezeu, făcând-o.

4 Acestea* sunt originile^d cerurilor și ale pământului, când 5 au fost create, în ziua când Domnul Dumnezeu^e a făcut pământ și ceruri și orice arbust* al câmpului, înainte de a fi pe pământ, și orice iarbă a câmpului înainte de a fi încolțit; pentru că Domnul Dumnezeu nu făcuse încă să plouă** pe pământ și nu era om ca să lucreze† pământul. Ci un abur se ridica de pe pământ și uda toată suprafața 7 pământului. Și Domnul Dumnezeu l-a întocmit^f pe om din țărâna* pământului și i-a suflat** în nări† suflarea de viață; și omul a devenit†† un suflet viu.

8 Și Domnul Dumnezeu a plantat o grădină* în Eden^g, spre răsărit**, și acolo a pus pe omul 9 pe care-l întocmise. Și, din pământ, Domnul Dumnezeu a făcut să crească* tot felul de pomi plăcuți la vedere și buni de mâncat și pomul** vieții în mijlocul grădinii și pomul cunoștinței† binelui și răului.

10 Și un râu* ieșea din Eden ca să ude grădina; și de acolo se împărțea și se făcea patru brațe. 11 Numele unuia este Pison^h: el înconjoară toată țara Havila*, unde 12 este aur. Și aurul din țara aceea este bun; acolo este bedelium* și 13 piatră de onix. Și numele râului al doilea este Ghihonⁱ: el înconjoară toată țara lui Cuș^j. Și numele râului al treilea este Hidchel^k: el curge înainte, spre Asiria^l. Și al patrulea râu este Eufratul^m**.

3 *Nem. 9.14.
Is. 58.13.

Facerea omului

4 *Cap. 1.1.
Iov 38.4-11.
Ps. 90.1,2.

5 *Cap. 1.12.
Ps. 65.9;
104.14.
**Iov 38.26-28
Ier. 10.12,13.
†Cap. 3.23.

7 *Cap. 3.19, 23
Ps. 103.14.
Ecl. 12.7.
Is. 64.8.
1 Cor. 15.47.
**Iov 33.4.
Fap. 17.25.
†Cap. 7.22.
Is. 2.22.
††1 Cor. 15.45

Grădina Edenului

8 *Cap. 13.10.
Is. 51.3.
Ezec. 28.13.
Ioel 2.3.
**Cap. 3.24;
4.16.
2 Împ. 19.12.
Ezec. 27.23.
9 *Ezec. 31.8;
47.12.
**Cap. 3.22.
Pr. 3.18; 11.30
Apoc. 2.7;
22.2,14.
†Vers. 17.
10 *Ps. 46.4.

11 *Cap. 25.18.

12 *Num. 11.7.

14 *Dan. 10.4.
**Cap. 15.18

^a Sau „oameni“, „omenire“; ebr. „adam“, adică „de pământ“ ^b Omul, rasa umană ^c Lit. „rodul unui pom care face sămânță“ ^d Sau „generațiile“ ^e Ebr. „Yahve Elohim“ (Yahve sau Yehova sau Yhvh este numele absolut al Divinității); „Domnul“ este redarea numelui „Yahve“, iar „Domnul“ este redarea numelui „Adonai“; („Adonai“ este nume relativ în Divinitate) ^f A modelat, ca olarul ^g Plăcere ^h Revărsare ⁱ Curgere ^j Etiopia ^k Repede; râul Tigru ^l Sau „curge prin fața Asiriei“ ^m Rodire, Apă dulce

<p>15 *Vers. 8.</p> <p>17 *Cap. 3.1,3; 3.11,17. **Cap. 3.19. Deut. 30.15,19 Rom. 6.23. 1 Cor. 15.56. Iac. 1.15.</p> <p>Adam și soția lui</p> <p>18 *Cap. 3.12. 1 Cor. 11.9. 1 Tim. 2.13.</p> <p>19 *Cap. 1.20,24 **Ps. 8.6. Cap. 6.20.</p> <p>21 *Cap. 15.12. 1 Sam. 26.12</p> <p>22 *Pr. 18.22. Ev. 13.4.</p> <p>23 *Cap. 29.14. Jud. 9.2. 2 Sam. 5.1; 19.13. Ef. 5.30. **1 Cor. 11.8</p> <p>24 *Cap. 31.15. Ps. 45.10. Mt. 19.5. 1 Cor. 6.16. Ef. 5.31.</p> <p>25 *Cap. 3.7,10 **Ex. 32.25. Is. 47.3.</p> <p>Ispitirea și căderea omului</p> <p>1 *2 Cor. 11.3. Apoc. 12.9.</p>	<p>15 Și Domnul Dumnezeu a luat pe om^a și l-a pus* în grădina Edenului, ca s-o lucreze și s-o pă- 16 zească. Și Domnul Dumnezeu a poruncit omului, zicând: „Din orice pom din grădină poți să 17 mănânci în voie^b. Dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci*, pentru că, în ziua când vei mânca din el, vei muri** negreșit“.</p> <p>18 Și Domnul Dumnezeu a zis: „Nu este bine ca omul să fie singur; îi voi face* un ajutor potrivit^c“. Și Domnul Dumnezeu întocmise din pământ toate animalele* câmpului și toate păsările cerurilor și le-a adus** la om, ca să vadă cum le va numi. Și oricum numea omul fiecare 20 vietate, așa îi era numele. Și omul a dat nume tuturor vitelor și păsărilor cerurilor și tuturor vițuitoarelor câmpului; dar pentru om^a nu s-a găsit nici un ajutor potrivit.</p> <p>21 Și Domnul Dumnezeu a făcut să cadă un somn* adânc peste om; și el a adormit. Și a luat una din coastele lui și a închis carnea la loc. Și din coasta pe care o luase din om, Domnul Dumnezeu a făcut^d o femeie și a adus-o* 22 la om. Și omul a zis: „Aceasta este acum os* din oasele mele și carne din carnea mea! Ea se va numi femeie^e, pentru că a fost 23 luată din** bărbat^f“. De aceea va lăsa* omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de soția sa și vor fi un singur trup^g. 24 Și erau amândoi goi*, omul și soția sa, și nu se rușinau**.</p> <p>3 Și șarpele* era mai șiret decât orice animal al câmpului pe care îl făcuse Domnul Dumnezeu. Și el a spus femeii: „Oare așa a spus Dumnezeu: «Să nu mâncați din toți pomii din gră-</p>	<p>2 dină»?“ Și femeia a zis șarpelui: „Din rodul pomilor din grădină 3 putem să mâncăm*, dar din rodul pomului care este în mijlocul grădinii, Dumnezeu a spus: «Să nu mâncați din el și să nu vă atingeți de el, ca să nu 4 muriți»“. Și șarpele* a spus femeii: „Nicidecum nu veți muri. 5 Pentru că Dumnezeu știe că în ziua când veți mânca din el vi se vor deschide* ochii și veți fi ca** Dumnezeu^h, cunoscând 6 binele și răul“. Și femeia a văzut că pomul era bun de mâncat și că era plăcut pentru ochi și că pomul era de dorit ca să dea inteligență; și a luat* din rodul lui și a mâncat; și a dat și soțului ei <i>care era</i> cu ea și 7 el a mâncat. Și li s-au deschis ochii la amândoi și au cunoscut că erau goi*. Și au cusut laolaltă frunze de smochin și și-au făcut șorturi.</p> <p>8 Și au auzit glasulⁱ Domnului Dumnezeu umblând în grădină în răcoarea zilei. Și omul și soția lui s-au ascuns* de fața Domnului Dumnezeu, în mijlocul pomilor grădinii. Și Domnul Dumnezeu a strigat pe om și i-a zis: 9 „Unde ești?“ Și el a spus: „Am auzit glasul Tău în grădină și m-am temut*, pentru că sunt gol; 10 și m-am ascuns“. Și El a zis: „Cine ți-a spus că ești gol? Ai mâncat din pomul din care ți-am 11 poruncit să nu mănânci?“ Și omul a spus: „Femeia* pe care mi-ai dat-o <i>să fie</i> cu mine, ea mi-a dat din pom și am mâncat“. 12 Și Domnul Dumnezeu a zis femeii: „Ce ai făcut?“ Și femeia a spus: „Șarpele* m-a amăgit și am mâncat“.</p> <p>13 Și Domnul Dumnezeu a zis șarpelui: „Pentru că ai făcut aceasta, blestemat ești tu între toa-</p>	<p>2 *Cap. 2.16,17</p> <p>4 *Ioan 8.44. 2 Cor. 11.3. 1 Tim. 2.14.</p> <p>5 *Vers. 7. Fap. 26.18. **Is. 14.14. Ezec. 28.2.</p> <p>6 *1 Tim. 2.14 Iac. 1.14,15. 1 Ioan 2.16.</p> <p>7 *Is. 47.3. Plân. 1.8.</p> <p>8 *Iov 31.33. Ier. 23.24. Amos 9.3.</p> <p>10 *Ex. 3.6; 20.18,19. Deut. 5.25. 1 Ioan 3.20.</p> <p>12 *Cap. 2.18. Iov 31.33. Pr. 28.13.</p> <p>13 *Vers. 4.</p> <p>Consecințele căderii omului</p>
---	--	---	---

^a Ebr. „adam“ ^b Lit. „mâncând vei mânca“, *ebraism des întâlnit* ^c Sau „perechea lui“, „corespunzător lui“, „asemenea lui“ (și în v.20) ^d Lit. „a zidit“ ^e Ebr. „ișă“ ^f Ebr. „iș“ ^g Lit. „spre o singură carne“ ^h Ebr. „Elohim“; sau „veți fi dumnezei“ ⁱ Sau „sunetul“

<p>14 *Is. 65.25. Mica 7.17. 15 *Mt. 3.7. **Mt. 13.38; 23.33. Ioan 8.44. Fap. 13.10. 1 Ioan 3.8. †Ps. 132.11. Is. 7.14. Mica 5.3. Mt. 1.23. Lc. 1.31. Gal. 4.4. ††Rom. 16.20 Col. 2.15. Ev. 1.14. 1 Ioan 5.5. Apoc. 12.7,17 16 *Ps. 48.6. Is. 13.8;21.3. Ioan 16.21. 1 Tim. 2.15. **Cap. 4.7. †1 Cor. 11.3; 14.34. Ef. 5.22-24. 1 Tim. 2.11,12 Tit 2.5. 1 Pet. 3.1,5,6 17 *Vers. 6. **Cap. 2.17. †Cap. 5.29. Is. 24.5,6. Rom. 8.20. Ev. 6.8. ††Iov 5.7; 31.40 Ecl. 1.3; 2.23 18 *Ps. 104.14. 19 *2 Tes. 3.10. **Cap. 2.7. 1 Cor. 15.47-49 †Iov 21.26; 34.15. Ps. 104.29. Ecl. 3.20; 12.7. 20 *2 Cor. 11.3. 1 Tim. 2.13. 22 *Cap. 1.26. **Cap. 2.9. Apoc. 22.14. 23 *Cap. 4.2; 9.20. 24 *Ezec. 31.11. **Ex. 25.18-22 Ps. 104.4. Ezec. 28.14. Ev. 1.7. †Cap. 2.8.</p>	<p>te vitele și între toate animalele câmpului. Vei merge pe pântecul tău și vei mânca țărână* în toate zilele vieții tale. Și vrăjmașie* voi pune între tine și femeie și între sămânța** ta și sămânța ei†; ea^a îți va zdrobi†† capul și tu îi vei zdrobi călcâiul^c. Femeii i-a zis: „Îți voi mări foarte mult durerile nașterii și sarcina ta; cu durere* vei naște copii; și dorința** ta va fi spre soțul tău și el va stăpâni† peste tine^d. Și lui Adam i-a zis: „Pentru că ai ascultat* de glasul soției tale și ai mâncat din pomul despre care ți-am poruncit, zicând: «Să nu mănânci** din el», blestemat† este pământul din cauza ta; cu trudă†† vei mânca din el în toate zilele vieții tale; și îți va da spini și măracini; și vei mânca iarba* câmpului. În sudoarea* feței tale vei mânca pâine, până te vei întoarce în pământ, pentru că din el ai fost luat; pentru că țărână** ești și în țărână† te vei întoarce^e. 20 Și omul a pus soției sale numele Eva^b, pentru că ea* este mama tuturor celor vii. 21 Și Domnul Dumnezeu a făcut lui Adam și soției sale îmbrăcăminte de piele și i-a îmbrăcat. 22 Și Domnul Dumnezeu a zis: „Iată, omul a ajuns ca unul din Noi*, să cunoască binele și răul. Și acum, să nu-și întindă mâna și să ia și din pomul** vieții și să mănânce și să trăiască pentru totdeauna ...!“ De aceea Domnul Dumnezeu l-a scos din grădina Edenului, ca să lucreze* pământul din care fusese luat. Și l-a alungat* pe om; și a pus heruvimii** și flacăra sabiei strălucitoare spre răsăritul† grădinii</p>	<p>Edenului^c, ca să păzească drumul către pomul vieții. 4 Și Adam a cunoscut pe Eva, soția sa; și ea a rămas însărcinată și a născut pe Cain^d; și a zis: „Am dobândit un om de la Domnul“. Și a mai născut și pe fratele său Abel^e. Și Abel era păstor* de oi^f, iar Cain lucra pământul**. 3 Și a fost așa: după un timp^g, Cain a adus un dar Domnului din roadele* ogorului. Și Abel a adus și el din cele întâi-născute* ale oilor lui și din grăsimea lor. Și Domnul a privit** la Abel și la darul său. Iar la Cain și la darul său n-a privit*. Și Cain s-a mâniat foarte tare și fața** i s-a posomorât. Și Domnul a spus lui Cain: „De ce te-ai mâniat*? Și de ce ți s-a posomorât fața? Dacă faci bine, nu vei fi bine primit?^h Și, dacă nu faci bine, păcatulⁱ stă culcat la ușă și dorința* lui va fi îndreptată spre tine, dar tu stăpânește** peste el^e. 8 Și Cain a vorbit lui Abel, fratele său.^j Și a fost așa: când erau ei pe câmp, Cain s-a ridicat împotriva lui Abel, fratele său, și l-a ucis*. 9 Și Domnul a spus lui Cain: „Unde* este Abel, fratele tău?“ Și el a zis: „Nu** știu; sunt eu păzitorul fratelui meu?“ Și El i-a spus: „Ce ai făcut? Glasul sângelui* fratelui tău strigă la Mine din pământ. Și acum blestemat* ești tu pe pământul care și-a deschis gura ca să primească sângele fratelui tău din mâna ta! Când vei lucra pământul, nu-ți va mai da* puterea lui; rătăcitor^k și fugar** vei fi pe pământ“. Și Cain a spus Domnului: „Pedeapsa mea este prea mare ca să poată fi purtată^l“.</p>	<p>Cain și Abel 2 *Cap. 46.32; 47.3. **Cap. 3.23; 9.20. 3 *Num. 18.12 4 *Num. 18.17 Pr. 3.9. **Ev. 11.4. 5 *1 Sam. 16.7 **Cap. 31.2. Is. 3.9. 6 *Iona 4.4. 7 *Iac. 1.15. **Rom. 6.12; 6.16. Pedeapsa lui Cain 8 *Mt. 23.35. Ioan 8.44. 1 Ioan 3.12. Iuda 11. 9 *Cap. 3.9. Ps. 9.12. **Ioan 8.44. 10 *Num. 35.33 Ps. 9.12. Ev. 12.24. Apoc. 6.10. 11 *Deut. 28.15-20 Gal. 3.10. 12 *Ioel 1.10-20 **Lev. 26.17,36</p>
--	--	---	--

^a Sămânța femeii, ebr. masculin ^b Viață ^c Sau „și a pus la răsăritul grădinii Edenului heruvimii și sabia învăpăiată care se întorcea în toate părțile“ ^d Dobândit ^e Suflare (Iov 7.16) sau Deșertăciune (Ps. 144.4) ^f Lit. „stăpân de vite mici (oi, capre)“ ^g Lit. „la sfârșitul zilelor“ ^h Sau „nu-ți va fi fața ridicată?“ ⁱ Cuvântul din ebr. înseamnă și „jertfă pentru păcat“ ^j Unele autorități din vechime ad. „Să ieșim la câmp!“ ^k Sau „vagabond“ ^l Sau „Nelegiuirea mea este prea mare ca să poată fi iertată“

<p>14 *Cap. 3.24. **Iov.15.20-24 Ps. 51.11. †Cap. 9.6. Num. 35.19, 21, 27.</p> <p>15 *Vers. 24. Ps. 79.12. **Ezec. 9.4,6.</p> <p>16 *2 Împ. 13.23; 24.20. Ier. 23.39; 52.3.</p> <p>Cain și urmașii lui</p> <p>17 *Ps. 49.11.</p> <p>19 *Cap. 2.24.</p> <p>23 *Ex. 20.13. Lev. 19.18. Deut. 32.35. Ps. 94.1.</p> <p>Nașterea lui Set</p>	<p>14 Iată, m-ai izgonit* astăzi de pe fața pământului și voi fi ascuns de la fața** Ta și voi fi rătăcitor și fugar^a pe pământ; și va fi <i>așa</i>: oricine† mă va găsi mă va ucide“.</p> <p>15 Și Domnul i-a zis: „De aceea, oricine îl va ucide pe Cain va fi răzbunat de șapte* ori“. Și Domnul a pus un semn** pe Cain, ca nu cumva, cineva, găsiindu-l, să-l lovească. Și Cain a ieșit de la fața* Domnului și a locuit în țara Nod^b, la răsărit de Eden.</p> <p>17 Și Cain a cunoscut pe soția sa și ea a rămas însărcinată și a născut pe Enoh. Și el a zidit o cetate și a pus* numele cetății după numele fiului său Enoh. Și lui Enoh i s-a născut Irad; și Irad a născut pe Mehuiael; și Mehuiael a născut pe Metușael; și Metușael a născut pe Lameh. Și Lameh a luat două* soții: numele uneia era Ada și numele celeilalte, Țila. Și Ada a născut pe Iabal: el a fost tatăl celor care locuiesc în corturi și cresc vite. Și numele fratelui său era Iubal: el a fost tatăl celor care mânuiesc harfa și fluierul. Țila, de asemenea, a născut și ea pe Tubal-Cain, făuritorul tuturor felurilor de unelte de aramă^c și de fier. Și sora lui Tubal-Cain era Naama. Și Lameh a spus soțiilor sale: „Ada și Țila, ascultați glasul meu! Voi, soții ale lui Lameh, plecați urechea la glasul meu: Pentru că am ucis* un om deoarece m-a rănit și un tânăr pentru că m-a lovit.</p> <p>24 Dacă de șapte ori va fi răzbunat Cain, Lameh de șaptezeci și șapte de ori“.</p> <p>25 Și Adam a cunoscut din nou pe soția sa; și ea a născut un fiu și i-a pus numele Set^d: „Pentru că“, <i>a spus ea</i>, „Dumnezeu mi-a</p>	<p>rânduit o altă sămânță în locul* lui Abel; pentru că l-a ucis Cain“.</p> <p>26 Și lui Set i s-a născut de asemenea un fiu și i-a pus numele Enos^e. Atunci au început oamenii să cheme* Numele Domnului.</p> <p>5 Aceasta este cartea* urmașilor lui Adam. În ziua când a creat Dumnezeu pe om, l-a făcut după asemănarea** lui Dumnezeu.</p> <p>2 Parte bărbătească și parte femeiască* i-a creat; și i-a binecuvântat** și le-a pus numele Adam în ziua când au fost creați.</p> <p>3 Și Adam a trăit o sută treizeci de ani și a născut <i>un fiu</i> după asemănarea sa, după chipul său*, și i-a pus numele Set. Și zilele lui Adam*, după ce a născut pe Set, au fost opt sute de ani; și a născut** fii și fiice. Și toate zilele pe care le-a trăit Adam au fost nouă sute treizeci de ani; și a murit*.</p> <p>6 Și Set a trăit o sută cincini ani și i-a născut pe Enos*. Și după ce a născut pe Enos, Set a trăit opt sute șapte ani; și a născut fii și fiice.</p> <p>8 Și toate zilele lui Set au fost nouă sute doisprezece ani; și a murit.</p> <p>9 Și Enos a trăit nouăzeci de ani și a născut pe Cainan. Și după ce a născut pe Cainan, Enos a trăit opt sute cincisprezece ani; și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Enos au fost nouă sute cincini ani; și a murit.</p> <p>12 Și Cainan a trăit șaptezeci de ani și a născut pe Mahalaleel. Și după ce a născut pe Mahalaleel, Cainan a trăit opt sute patruzeci de ani; și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Cainan au fost nouă sute zece ani; și a murit.</p> <p>15 Și Mahalaleel a trăit șaiszeci și cincini de ani și a născut pe Iared.</p> <p>16 Și după ce a născut pe Iared, Mahalaleel a trăit opt sute treizeci de ani; și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Mahalaleel au fost opt sute nouăzeci și cincini de ani;</p>	<p>25 *Vers. 8. Cap. 5.3.</p> <p>26 *Cap. 12.8; 26.25. 1 Împ. 18.24 Ps. 116.17. Ioel 2.32. Țef. 3.9. 1 Cor. 1.2.</p> <p>Urmașii lui Adam prin Set până la Noe</p> <p>1 *1 Cr. 1.1 Lc. 3.38. **Cap. 1.26. Ef. 4.24. Col. 3.10.</p> <p>2 *Cap. 1.27. Mt. 19.4. Mc. 10.6. **Cap. 1.28.</p> <p>3 *Cap. 4.25.</p> <p>4 *1 Cr. 1.1. **Cap. 1.28.</p> <p>5 *Cap. 3.19. Ev. 9.27.</p> <p>6 *Cap. 4.26.</p>
---	--	---	---

^a Sau „vagabond“ ^b Rătăcire ^c Sau „cel care i-a instruit pe toți cei care lucrează în aramă“ ^d Rânduit, Înlocuit ^e Omul muritor, în slăbiciune; vezi Ps. 8.4; 103.15.

18 *Iuda 14,15.	<p>și a murit.</p> <p>18 Și Iared a trăit o sută șazeci și doi de ani și a născut pe Enoh^{a*}.</p> <p>19 Și după ce a născut pe Enoh, Iared a trăit opt sute de ani; și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Iared au fost nouă sute șazeci și doi de ani; și a murit.</p>	<p>a zis: „Duhul* Meu nu Se va lupta întotdeauna cu omul^f, pentru că, în adevăr, el este carne**”; dar zilele lui vor fi de o sută douăzeci de ani^g. Uriașii* erau pe pământ în acele zile și chiar după aceea, când fiii lui Dumnezeu au intrat la fiicele oamenilor și ele le-au născut <i>copii</i>; aceștia au fost vitejii care erau oameni cu renume^g în vechime. Și Domnul a văzut că răutatea omului era mare pe pământ și că orice imaginație a gândurilor* inimii lui era numai rău toată ziua. Și Domnului I-a părut rău* că făcuse pe om pe pământ și S-a mâhnit** în inima Sa. Și Domnul a zis: „Voi șterge de pe fața pământului pe omul pe care l-am creat, de la om până la animal, și târătoare și păsări ale cerurilor, pentru că Îmi pare rău că i-am făcut“.</p>	3 *Gal. 5.16,17 1 Pet. 3.19; 3.20. **Ps. 78.39.
22 *Cap. 6.9; 17.1; 24.40. 2 Imp. 20.3. Ps. 16.8; 116.9; 128.1. Mica 6.8. Mal. 2.6.	<p>21 Și Enoh a trăit șazeci și cinci de ani și a născut pe Metusala. Și după ce a născut pe Metusala, Enoh a umblat* cu Dumnezeu trei sute de ani; și a născut fii și fiice.</p> <p>23 Și toate zilele lui Enoh au fost trei sute șazeci și cinci de ani. Și Enoh* a umblat cu Dumnezeu; și nu a mai fost, pentru că Dumnezeu l-a luat**.</p>	<p>4 de ani^g. Uriașii* erau pe pământ în acele zile și chiar după aceea, când fiii lui Dumnezeu au intrat la fiicele oamenilor și ele le-au născut <i>copii</i>; aceștia au fost vitejii care erau oameni cu renume^g în vechime. Și Domnul a văzut că răutatea omului era mare pe pământ și că orice imaginație a gândurilor* inimii lui era numai rău toată ziua. Și Domnului I-a părut rău* că făcuse pe om pe pământ și S-a mâhnit** în inima Sa. Și Domnul a zis: „Voi șterge de pe fața pământului pe omul pe care l-am creat, de la om până la animal, și târătoare și păsări ale cerurilor, pentru că Îmi pare rău că i-am făcut“.</p>	4 *Num. 13.33.
24 *Ev. 11.5. Iuda 14. **2 Imp. 2.10; 2.11. Ps. 73.24.	<p>25 Și Metusala a trăit o sută optzeci și șapte de ani și a născut pe Lameh. Și după ce a născut pe Lameh, Metusala a trăit șapte sute optzeci și doi de ani; și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Metusala au fost nouă sute șazeci și nouă de ani; și a murit.</p>	<p>5 în vechime. Și Domnul a văzut că răutatea omului era mare pe pământ și că orice imaginație a gândurilor* inimii lui era numai rău toată ziua. Și Domnului I-a părut rău* că făcuse pe om pe pământ și S-a mâhnit** în inima Sa. Și Domnul a zis: „Voi șterge de pe fața pământului pe omul pe care l-am creat, de la om până la animal, și târătoare și păsări ale cerurilor, pentru că Îmi pare rău că i-am făcut“.</p> <p>8 Dar Noe* a căpătat** favoare în ochii Domnului.</p> <p>9 Aceștia sunt urmașii lui Noe. Noe* era un om drept**, integru printre contemporanii lui^h: Noe umbla† cu Dumnezeu. Și Noe a născut trei* fii: pe Sem, pe Ham și pe Iafet. Și pământul era stricat* înaintea lui Dumnezeu și pământul era plin** de violență. Și Dumnezeu a privit* pământul și, iată, era stricat; pentru că orice faptură^l își stricase calea pe pământ.</p>	5 *Cap. 8.21. Deut. 29.19. Ps. 14.1-3. Pr. 6.18. Mt. 15.19. Rom. 1.28-32
29 *Cap. 3.17; 4.11.	<p>28 Și Lameh a trăit o sută optzeci și doi de ani și a născut un fiu.</p> <p>29 Și i-a pus numele Noe^b, spunând: „Acesta ne va mângâia în lucrul nostru și în truda mâinilor noastre, din cauza pământului* pe care l-a blestemat Domnul“. Și după ce a născut pe Noe, Lameh a trăit cinci sute nouăzeci și cinci de ani; și a născut fii și fiice.</p> <p>31 Și toate zilele lui Lameh au fost șapte sute șaptezeci și șapte de ani; și a murit.</p>	<p>10 umbla† cu Dumnezeu. Și Noe a născut trei* fii: pe Sem, pe Ham și pe Iafet. Și pământul era stricat* înaintea lui Dumnezeu și pământul era plin** de violență. Și Dumnezeu a privit* pământul și, iată, era stricat; pentru că orice faptură^l își stricase calea pe pământ.</p> <p>13 Și Dumnezeu a zis lui Noe: „Sfârșitul* oricărei fapturiⁱ a venit înaintea Mea, pentru că pământul este plin de violență din cauza lor; și, iată, îi voi nimici** de pe pământ^l. Fă-ți o corabie din lemn de gofer: vei face camere în corabie; și s-o acoperi^k pe dinăuntru și pe dinafară cu smoală. Și o vei face așa: lungimea corăbiei să fie de trei sute de coți, lățimea ei de cincizeci de coți și înălțimea ei de treizeci de coți. Să</p>	6 *Num. 23.19 1Sam.15.11,29 2 Sam. 24.16 Amos 7.3,6. Mal. 3.6. Iac. 1.17. **Is. 63.10. Ef. 4.30.
32 *Cap. 7.6. **Cap. 6.10.	<p>32 Și Noe* era de cinci sute de ani; și Noe a născut** pe Sem^c, pe Ham^d și pe Iafet^e.</p> <p>6 Și a fost așa: când au început oamenii să se înmulțească* pe fața pământului și li s-au născut fiice, fiii lui Dumnezeu au văzut că fiicele oamenilor erau frumoase și și-au luat* soții din toate pe care le-au ales. Și Domnul</p>		<p>Noe</p> <p>8 *Mt. 24.37. Lc. 17.26. 1 Pet. 3.20. **Cap. 19.19 Ex. 33.12-17. Lc. 1.30. Fap. 7.46. 9 *Cap. 7.1. Ezec. 14.14,20 Ev. 11.7. 2 Pet. 2.5. **Ps. 37.39. Rom. 1.17. †Cap. 5.22,24; 17.1. 10 *Cap. 5.32. 11 *Cap. 13.13. Deut. 31.29. Jud. 2.19. **Ezec. 8.17; 28.16. Hab. 2.8,17. 12 *Cap. 18.21. Ps. 14.2; 33.13; 33.14; 53.2,3 13 *Ier. 51.13. Ezec. 7.2,3,6. Amos 8.2. 1 Pet. 4.7. **Vers. 17.</p>

^a Învățat, Credincios ^b Odihnă, Mângâiere ^c Faimă ^d Negru ^e Lărgire ^f Sau „în oameni“ sau „între oameni“; ^g unii „întotdeauna cu omul în răcăcirile lor“ „carne“ ^h Sau „cu pământul“ ⁱ Lit. „s-o smolești“

	faci corăbiei o lumină ^a și la un cot înălțime de la acoperiș să o sfârșești ^b . Și intrarea corăbiei o vei pune în latura ei; o vei face <i>cu un etaj</i> jos, al doilea și al treilea.	când a fost potopul de ape pe pământ. Și Noe a intrat în corabie, și fiii lui și soția lui și soțiile fiilor lui cu el, din cauza apelor potopului. Din animalele curate și din animalele care sunt necurate și din păsări și din orice se mișcă pe pământ, au intrat două câte două în corabie la Noe, parte bărbătească și parte femeiască, după cum îi poruncise Dumnezeu lui Noe.	
17 *Vers. 13. Cap. 7.421-23 2 Pet. 2.5.	17 Și Eu, iată, aduc potopul de ape pe pământ, ca să nimicesc toată* carnea în care este suflare de viață sub ceruri; tot ce este pe pământ va pieri. Dar voi întări legământul* Meu cu tine; și vei intra** în corabie tu și fiii tăi și soția ta și soțiile fiilor tăi cu tine. Și din orice trăiește, de orice carne, să aduci în corabie două* din fiecare <i>fel</i> , ca să le păstrezi vii cu tine: să fie parte bărbătească și parte femeiască. Din păsări, după felul lor, și din animale, după felul lor, din fiecare târătoare de pe pământ, după felul ei, două din fiecare <i>fel</i> vor veni la tine, ca să le păstrezi vii.	8 Și a fost așa: după cele șapte zile, apele potopului au fost pe pământ.	Potopul
18 *Cap. 9.9-16; 17.7. **Cap. 7.113 1 Pet. 3.20.	18 Și ia la tine din orice hrană care se mănâncă* și strânge-o la tine; și îți va fi ca hrană pentru tine și pentru ele“. Și Noe așa a făcut; potrivit cu tot* ce-i poruncise Dumnezeu, așa a făcut.	9 În anul șase sute al vieții lui Noe, în luna a doua, în ziua a șaptesprezecea a lunii, în ziua aceea toate izvoarele* adâncului celui mare s-au rupt și zăgăzurile** cerurilor au fost deschise.	11 *Cap. 8.2. Pr. 8.28. Ezec. 26.19. **Cap. 1.7. Ps. 78.23.
19 *Cap. 7.2,8; 7.9,15,16.	19 Și în ziua aceea au intrat* în corabie Noe și Sem și Ham și Iafet, fiii lui Noe, și soția lui Noe și cele trei soții ale fiilor lui cu ei; și fiecare animal după felul său și fiecare vită după felul ei și fiecare târătoare care se târăște pe pământ, după felul ei, și fiecare pasăre, după felul ei, orice pasăre de orice <i>fel de</i> aripă. Și au intrat în corabie la Noe două câte două* din orice carne în care este suflare de viață. Și cele care au intrat, au intrat parte bărbătească și parte femeiască din orice carne, așa cum îi poruncise Dumnezeu. Și Domnul a închis <i>corabia</i> după el.	10 Și ploaia a fost pe pământ patruzeci de zile și patruzeci de nopți.	12 *Cap. 6.18. Ev. 11.7. 1 Pet. 3.20. 2 Pet. 2.5.
21 *Cap. 1.29,30	21 Și în ziua aceea au intrat* în corabie Noe și toată casa ta, pentru că pe tine te-am văzut** drept înaintea Mea, în generația aceasta. Din toate animalele curate* vei lua cu tine câte șapte: parte bărbătească și partea sa femeiască; și din animalele necurate**, două: parte bărbătească și partea sa femeiască. Și din păsările cerurilor, câte șapte: parte bărbătească și parte femeiască; ca să păstrezi sămânță vie pe fața întregului pământ. Pentru că încă șapte zile și voi face să plouă asupra pământului patruzeci de zile și patruzeci de nopți și voi șterge de pe fața pământului orice* ființă pe care am făcut-o“.	11 Chiar în ziua aceea au intrat* în corabie Noe și Sem și Ham și Iafet, fiii lui Noe, și soția lui Noe și cele trei soții ale fiilor lui cu ei; și fiecare animal după felul său și fiecare vită după felul ei și fiecare târătoare care se târăște pe pământ, după felul ei, și fiecare pasăre, după felul ei, orice pasăre de orice <i>fel de</i> aripă. Și au intrat în corabie la Noe două câte două* din orice carne în care este suflare de viață. Și cele care au intrat, au intrat parte bărbătească și parte femeiască din orice carne, așa cum îi poruncise Dumnezeu. Și Domnul a închis <i>corabia</i> după el.	13 *Cap. 6.18. Ev. 11.7. 1 Pet. 3.20. 2 Pet. 2.5.
22 *Ev. 11.7. Ex. 40.16.	22 Și Noe a făcut potrivit cu tot* ce-i poruncise Domnul.	12 Și potopul a fost patruzeci* de zile pe pământ. Și apele au crescut și au ridicat corabia; și a fost înălțată deasupra pământului. Și apele s-au întetit și au crescut mult pe pământ; și corabia plutea* pe suprafața apelor.	15 *Cap. 6.19.
Noe intră în corabie 1 *Mt. 24.38. Lc. 17.26. **Cap. 6.9. Ps. 33.18,19. Pr. 10.9. 2 Pet. 2.9.	23 Și Noe era de șase sute de ani	13 Și apele s-au întetit foarte mult pe pământ; și toți munții înalți* care erau sub toate cerurile au fost acoperiți. Cu cincisprezece coți s-au înălțat apele mai sus* și mun-	17 *Vers. 4,12.
2 *Lev. 11.1-21 **Deut. 14.3-20			18 *Ps. 104.26.
4 *Cap. 6.7,13.			19 *Ps. 104.6. Ier. 3.23.
5 *Cap. 6.22.			20 *Cap. 8.4.

^a O fereastră spre cer, în acoperiș   ^b Sau „la un cot înălțime să o sfârșești deasupra“

GENEZA 7:21

<p>21 *Cap. 6.13,17 Iov 22.16. Mt. 24.39. Lc. 17.27. 2 Pet. 3.6.</p>	<p>21 Ții au fost acoperiți. Și a murit* orice carne care se mișca pe pământ, păsări și vite și animale și orice târâtoare care se târâște</p>	<p>rumbelul* a venit la el în amurg și, iată, în ciocul^d lui era o frunză ruptă de măslin. Și Noe a cunoscut că apele scăzuseră pe pământ.</p>	<p>11 *Ier. 48.28.</p>
<p>22 *Cap. 2.7.</p>	<p>22 pe pământ, și toți oamenii. Tot ce avea suflarea* duhului de viață în nările sale și tot ce era pe uscat</p>	<p>12 Și a mai așteptat alte șapte zile și a trimis porumbelul, dar <i>acesta</i> nu s-a mai întors la el.</p>	<p>13 *Cap. 7.6.</p>
<p>23 *1 Pet. 3.20. 2 Pet. 2.5; 3.6.</p>	<p>23 a murit. Și a șters orice ființă care era pe fața pământului, de la om până la vite, și târâtoare și păsări ale cerurilor; și au fost șterse de pe pământ. Și a rămas numai Noe* și ce era cu el în corabie.</p>	<p>13 Și a fost așa: în anul* șase sute unu, în luna întâi, în ziua întâi a lunii, apele secaseră pe pământ. Și Noe a ridicat acoperișul corăbiei și s-a uitat și, iată, fața pământului se uscaseră.</p>	<p>13 *Cap. 7.6.</p>
<p>24 *Cap. 8.3,4.</p>	<p>24 Și apele* au crescut pe pământ o sută cincizeci de zile.</p>	<p>14 Și, în luna a doua, în a douăzeci și șaptea zi a lunii, pământul era uscat.</p>	<p>Ieșirea lui Noe din corabie</p>
<p>Sfârșitul potopului</p> <p>1 *Cap. 19.29. Ex. 2.24. 1 Sam. 1.19. **Ex. 14.21; 15.10. Iov 12.15. Ps. 29.10. Is. 44.27. Naum 1.4. 2 *Cap. 7.11. **Cap 7.4,12 Iov 38.37.</p> <p>3 *Cap. 7.24.</p>	<p>8 Și Dumnezeu Și-a amintit* de Noe și de toate animalele și de toate vitele care erau cu el în corabie. Și Dumnezeu a făcut** să treacă un vânt peste pământ și apele s-au potolit. Și izvoarele adâncului și zăgazurile cerurilor au fost închise* și ploaia** din ceruri a fost oprită. Și apele se retrăgeau de pe pământ ducându-se și întorcându-se. Și, după ce au trecut o sută cincizeci* de zile, apele s-au micșorat.</p> <p>4 Și, în luna a șaptea, în ziua a șaptesprezecea a lunii, corabia s-a oprit^a pe munții Ararat^b. Și apele au tot scăzut până în luna a zecea: în luna a zecea, în ziua întâi a lunii, s-au văzut vârful munților.</p>	<p>15 Și Dumnezeu a vorbit lui Noe, zicând: „Ieși din corabie, tu* și soția ta și fiii tăi și soțiile fiilor tăi cu tine. Scoate afară cu tine fiecare* viețuitoare care este cu tine, de orice carne: păsări și animale și fiecare târâtoare care se târâște pe pământ, ca să mișune pe pământ; să fie roditoare și să se înmulțească** pe pământ“. Și Noe a ieșit, și fiii lui și soția lui și soțiile fiilor lui cu el. Fiecare animal, fiecare târâtoare și fiecare pasăre, orice se mișcă pe pământ, după familiile lor, au ieșit din corabie. Și Noe a zidit un altar* Domnului și a luat din orice animal curat** și din orice pasăre curată și a adus arderi-de-tot† pe altar. Și Domnul a mirosit o mireasmă* plăcută^c și Domnul a zis în inima Sa: „Nu voi mai blestema** din nou pământul din cauza omului, pentru că gândul† inimii omului este rău din tinerețea lui; nici nu voi mai lovi†† din nou tot ce este viu, cum am făcut. De acum înainte, în toate zilele pământului, semănatul și seceratul, și frigul și căldura, și vara* și iarna, și ziua** și noaptea nu vor înceta“.</p>	<p>16 *Cap. 7.13.</p> <p>17 *Cap. 7.15. **Cap. 1.22,28</p>
<p>6 *Cap. 6.16.</p>	<p>6 Și a fost așa: la sfârșitul celor patruzeci de zile, Noe a deschis fereastra* corăbiei pe care o făcuse. Și a trimis corbul, care a ieșit încoace și încolo, până când au secat apele de pe pământ. Și a trimis de la el porumbelul, ca să vadă dacă scăzuseră apele de pe fața pământului. Dar porumbelul n-a găsit loc de odihnă pentru piciorul^c său și s-a întors la el la corabie, pentru că apele erau pe fața întregului pământ. Și și-a întins mâna și l-a luat și l-a adus la sine în corabie. Și a mai așteptat alte șapte zile și din nou a trimis porumbelul din corabie. Și po-</p>	<p>9 Și Dumnezeu a binecuvântat pe Noe și pe fiii lui și le-a zis: „Fiți roditori și înmulțiți-vă* și umpleți pământul. Și frica de voi și temerea de voi va fi peste</p>	<p>20 *Cap. 12.7,8; 13.18; 22.9. **Cap. 7.2. †Cap. 22.2. Ex. 10.25.</p> <p>21 *Ex 29.18,25 Lev. 1.9. Ef. 5.2. **Cap. 3.17; 6.7,13,17. Is. 54.9. †Cap. 6.5. Iov 14.4; 15.14. Ps. 51.5. Ier. 17.9. Rom. 1.31; 3.23. Ef. 2.1-3. ††Cap 9.11,15</p> <p>22 *Ps. 74.17. **Ier 33.20,25</p> <p>Dumnezeu binecuvân-tează pe Noe</p> <p>1 *Cap. 1.28. Vers. 7,19. Cap. 10.32.</p>

^a Sau „s-a odihnit“ ^b Muntele Coborării ^c Lit. „talpa piciorului“ ^d Lit. „gura“ ^e Lit. „o mireasmă de odihnă“

<p>2 *Cap. 1.28. Osea 2.18.</p> <p>3 *Deut. 12.15; 14.9,11. Fap. 10.12,13 **Rom. 14.14; 14.20. 1 Cor. 10.25; 10.26. Col. 2.16. 1 Tim. 4.3,4.</p> <p>4 *Lev. 7.26; 17.10,11,14; 19.26. Deut. 12.23; 15.23. 1 Sam. 14.34 Fap. 15.20,29</p> <p>5 *Ex. 21.28. **Cap. 49.10. Ps. 9.12.</p> <p>6 *Ex. 21.12,14 Lev. 24.17. Mt. 26.52. Apoc. 13.10. **Cap. 1.27.</p> <p>7 *Cap. 1.28. Vers. 1,19.</p> <p>Legământul lui Dumnezeu cu Noe</p> <p>9 *Cap. 6.18.</p> <p>11 *Cap. 8.21. Is. 54.9.</p> <p>12 *Cap. 17.11.</p> <p>13 *Ex. 28.12. Ezec. 1.28.</p> <p>15 *Lev. 26.42; 26.45. Ezec. 16.60.</p>	<p>orice animal al pământului și peste orice pasăre a cerurilor, cu toate se mișcă pe pământ, și peste toți peștii mării: sunt date* în mâna voastră. Tot ce se mișcă* și trăiește vă va fi de mâncare: vi le-am dat** pe toate ca și iarba verde. Dar să nu mâncați carne cu viața ei, <i>adică</i> sângele* ei. Și cu adevărat voi cere înapoi sângele vostru, al vieților voastre: din mâna oricărei viețuitoare îl voi cere înapoi* și din mâna omului**; din mâna fratelui fiecărui om voi cere viața omului. Celui care varsă* sânge de om, de către om <i>i</i> se va vărsa sângele lui: pentru că El a făcut pe om după chipul** lui Dumnezeu. Iar voi fiți roditori* și înmulțiți-vă: răspândiți-vă pe pământ și înmulțiți-vă pe el“.</p> <p>8 Și Dumnezeu a vorbit lui Noe și fiilor lui cu el, zicând: „Și Eu, iată, întăresc legământul* Meu cu voi și cu sămânța voastră după voi și cu orice ființă vie care este cu voi: păsările, vitele și orice animal al pământului <i>care sunt</i> cu voi, din toate câte ies din corabie – din fiecare animal al pământului. Și Eu voi întări legământul Meu cu voi: nu se va mai prăpădi nici o făptură^a din cauza apelor potopului, nici nu va mai fi* potop ca să nimicească pământul“. Și Dumnezeu a zis: „Acesta este semnul legământului* pe care-l fac între Mine și voi și fiecare ființă vie care este cu voi, pentru generații, pentru totdeauna: am pus curcubeul* Meu în nor și el va fi un semnal legământului dintre Mine și pământ. Și va fi <i>așa</i>: când voi acoperi pământul cu nor, curcubeul se va vedea în nor și Îmi voi aduce aminte* de legământul Meu care este între Mine și voi și fiecare ființă vie, de orice carne; și apele nu se vor mai face potop,</p>	<p>ca să nimicească orice făptură^a.</p> <p>16 Și curcubeul va fi în nor și Mă voi uita la el ca să-Mi aduc aminte de legământul pentru totdeauna* dintre Dumnezeu și orice ființă vie, de orice carne, care este pe pământ“. Și Dumnezeu a zis lui Noe: „Acesta este semnul legământului pe care l-am întărit între Mine și orice făptură^a care este pe pământ“.</p> <p>18 Și fiii* lui Noe care au ieșit din corabie erau: Sem și Ham și Iafet. Și Ham** este tatăl lui Canaan. Aceștia trei au fost fiii* lui Noe și de la aceștia s-a umplut tot pământul.</p> <p>20 Și Noe a început să cultive pământul^b* și a sădit o vie. Și a băut din vin și s-a îmbătat* și s-a dezgolit în cortul său. Și Ham, tatăl lui Canaan, a văzut goliciunea* tatălui său și a spus a-23 fără celor doi frați ai lui. Și Sem* și Iafet au luat o manta și au pus-o pe amândoi umerii lor și au mers de-a-ndăratelea și au acoperit goliciunea tatălui lor; și fețele lor n-au văzut goliciunea tatălui lor. Și Noe s-a trezit din vinul său și a aflat ce-i făcuse fiul său cel mai mic. Și a zis: „Blestemat* să fie Canaan^c! El va fi robul** robilor fraților săi“. Și a zis:</p> <p>„Binecuvântat* să fie Dominul, Dumnezeu** lui Sem! Și Canaan va fi robul său^d.</p> <p>27 Dumnezeu să lărgească* pe Iafet și el să locuiască** în corturile lui Sem; și Canaan să fie robul său^d“.</p> <p>28 Și Noe a trăit după potop trei sute cincizeci de ani. Și toate zilele lui Noe au fost de nouă sute cincizeci de ani; și a murit.</p> <p>10 Și aceștia sunt urmașii fiilor lui Noe: Sem, Ham și Iafet; și lor li s-au născut* fii după potop.</p> <p>2 Fiii* lui Iafet: Gomer** și Magog și Madai și Iavan și Tu-</p>	<p>16 *Cap. 17.13; 17.19. 2 Sam. 23.5.</p> <p>Fiii lui Noe</p> <p>18 *Cap. 10.1. **Cap. 10.6.</p> <p>19 *Cap. 5.32; 10.32. 1 Cr. 1.4.</p> <p>20 *Cap. 3.23; 4.2. Pr. 12.11.</p> <p>21 *Pr. 20.1.</p> <p>22 *Hab. 2.15.</p> <p>23 *Ex. 20.12. Gal. 6.1.</p> <p>25 *Deut. 27.16 **Ios. 9.23. 1 Împ. 9.20,21</p> <p>26 *Cap. 14.20; 24.27. **Ps. 144.15 Ev. 11.16.</p> <p>27 *Cap. 10.2-5 Is. 66.19. **Ef. 2.13,14; 3.6.</p> <p>Urmașii lui Iafet</p> <p>1 *Cap. 9.19.</p> <p>2 *1 Cr. 1.5-7. **Ezec. 38.2; 38.6.</p>
--	--	---	--

^a Lit. „carne“ ^b Lit. „să fie om al pământului“ ^c Negustor ^d Sau „lor“

<p>3 *Ier. 51.27. **Ezec. 27.14</p> <p>4 *Is. 66.19. Ezec. 27.12,25</p> <p>5 *Ps. 72.10. Ier. 2.10; 25.22 Țef. 2.11.</p> <p>Urmașii lui Ham</p> <p>6 *1 Cr. 1.8. 7 *Is. 43.3. **Ezec. 27.22 †Ezec. 27.15; 27.20.</p> <p>8 *Mica 5.6.</p> <p>9 *Cap. 21.20; 25.27. Ier. 16.16. Mica 7.2. **Cap. 6.11.</p> <p>10 *Cap. 11.2; 14.1. Mica 5.6.</p> <p>13 *Ier. 46.9.</p> <p>14 *1 Cr. 1.12.</p> <p>15 *Ier. 47.4. **Cap. 23.3.</p> <p>16 *Cap. 15.19-21</p> <p>19 *Cap. 13.12-17; 15.18-21. Num. 34.2-12 Ios. 12.7,8.</p> <p>Urmașii lui Sem</p> <p>21 *1 Cr. 1.17. 22 *Cap. 14.1,9.</p>	<p>3 bal și Meșec și Tiras. Și fiii lui Gomer: Așchenaz* și Rifat și</p> <p>4 Togarma**. Și fiii lui Iavan: Elișa și Tarsis*, Chitim și Dodanim.</p> <p>5 De la aceștia s-au separat insulele* națiunilor, după țările lor, fiecare după limba sa, după familiile lor, în națiunile lor.</p> <p>6 Și fiii* lui Ham: Cuș și Mițraim și Put^a și Canaan. Și fiii lui Cuș: Seba* și Havila și Sabta și Raema** și Sabteca. Și fiii lui</p> <p>8 Raema: Șeba și Dedan†. Și Cuș a născut pe Nimrod^b; el* a început să fie puternic pe pământ.</p> <p>9 El era vânător* puternic înaintea Domnului; de aceea se zice: „Ca Nimrod, vânător puternic înaintea** Domnului!“ Și începutul împărăției lui a fost Babel și Erec și Acad și Calne, în țara Șinear*.</p> <p>11 Din țara aceea a ieșit în Asiria^c și a construit Ninive, și Rehotbot-Ir, și Calah, și Resen între Ninive și Calah: aceasta este cetatea cea mare. Și Mițraim a născut pe ludimi* și pe anamimi și pe lehabimi și pe naftuhimi</p> <p>14 și pe patrusimi și pe casluhimi (din care au ieșit* filistenii) și pe caftorimi. Și Canaan a născut pe Sidon*, întâiul său născut, și</p> <p>16 pe hetiti**, și pe iebusiți, și pe amoriți*, și pe ghirgasiți, și pe heviți, și pe archiți, și pe siniți, și pe arvadiți, și pe țemariți și pe hamatiți. Și, după aceasta, familiile canaaniților^d s-au împrăștiat.</p> <p>19 Și hotarul canaaniților era de la Sidon, cum mergi spre Gherar, până la Gaza; cum mergi spre* Sodoma și Gomora și Adma și</p> <p>20 Țeboim, până la Leșa. Aceștia sunt fiii lui Ham, după familiile lor, după limbile lor, în țările lor, în națiunile lor.</p> <p>21 Și lui Sem*, tatăl tuturor copiilor lui Eber, fratele cel mai mare al lui Iafet, i s-au născut și</p> <p>22 lui <i>fii</i>. Fiii lui Sem: Elam* și Asur</p>	<p>și Arpacșad** și Lud† și Aram.</p> <p>23 Și fiii lui Aram: Uț* și Hul și</p> <p>24 Gheter și Maș. Și Arpacșad a născut pe Șelah*; și Șelah a născut pe Eber. Și lui Eber* i s-au născut doi fii: numele unuia era Peleg^e, pentru că în zilele lui s-a împărțit pământul; și numele fratelui său era Ioctan. Și Ioctan a născut pe Almodad și pe Șelef și</p> <p>27 pe Ațarmavet și pe Ierah și pe</p> <p>28 Adoram și pe Uzal și pe Dicla și pe Obal și pe Abimael și pe</p> <p>29 Seba și pe Ofir și pe Havila și pe Iobab. Toți aceștia erau fiii lui Ioctan. Și locuința lor era de la Meșa, cum mergi spre Sefar,</p> <p>31 muntele răsăritului. Aceștia sunt fiii lui Sem, după familiile lor, după limbile lor, în țările lor, după națiunile lor.</p> <p>32 Acestea sunt familiile fiilor lui Noe, după urmașii lor, în națiunile lor. Și din aceștia* s-au împărțit națiunile pe pământ după potop.</p> <p>11 Și tot pământul avea^f o singură limbă^g și o singură vorbire. Și a fost <i>așa</i>: când au pornit spre^h răsărit, au găsit o câmpie în țara Șinearului* și au locuit acolo.</p> <p>3 Și au spus unul către altul: „Veniți să facem cărămizi și să le ardem bine!“ Și cărămida le-a fost drept piatră și smoala* le-a fost drept tencuială. Și au spus: „Veniți să ne construim o cetate și un turn cu vârful* până la ceruri; și să ne facem un nume**, ca să nu fim împrăștiați† pe fața întregului pământ!“ Și Domnul a coborât* ca să vadă cetatea și turnul pe care-l construiau fiii oamenilor.</p> <p>6 Și Domnul a zis: „Iată, ei sunt un singur* popor și toți au o singură limbă; și iată ce încep să facă! Și acum nu vor fi împiedicați în nimic din ce au de gând**</p> <p>7 să facă. Haidem să coborâm și să le încurcăm* limba acolo, ca să nu</p>	<p>22 **Cap. 11.10 †Is. 66.19.</p> <p>23 *Iov 1.1. Ier. 25.20.</p> <p>24 *Cap. 11.12. Lc. 3.35.</p> <p>25 *1 Cr. 1.19.</p> <p>32 *Cap. 9.19.</p> <p>Turnul Babel</p> <p>2 *Cap. 10.10; 14.1. Dan. 1.2.</p> <p>3 *Cap. 14.10.</p> <p>4 *Deut. 1.28; 9.1. **Cap. 6.4. 2 Sam. 8.13. †Deut. 4.27.</p> <p>5 *Cap. 18.21. Ex. 3.8; 19.11,18,20.</p> <p>6 *Cap. 9.19. Fap. 17.26. **Ps. 2.1.</p> <p>7 *Cap. 1.26. Fap. 2.4-6.</p>
--	---	---	---

^a Etiopia și Egipt și Mauritania ^b Rebel ^c Sau „a ieșit Asur“ ^d În original aceste substantive sunt redatate prin singular ^e Împărțire ^f Lit. „era“ ^g Lit. „buză“ (și în v. 6,7,9) ^h Sau „de la“

<p>7 **Cap. 42.23 Ex. 4.11. Deut. 28.49. Ier. 5.15. 1 Cor. 14.2.11. 8 *Cap. 10.25; 10.32; 11.7. Ps. 92.9. Lc. 1.51.</p> <p>9 *Cap. 10.10. 1 Cor. 14.23.</p> <p>Urmașii lui Sem</p> <p>10 *Cap. 10.22. 1 Cr. 1.17.</p> <p>12 *Lc. 3.36.</p> <p>16 *1 Cr. 1.19. **Lc. 3.35.</p> <p>20 *Lc. 3.35.</p> <p>24 *Lc. 3.34.</p> <p>26 *Ios. 24.2. 1 Cr. 1.26.</p>	<p>înțealgă** unul limba celuilalt^c.</p> <p>8 Și Domnul i-a împărășiat* de acolo pe fața întregului pământ. Și au încetat să construiască cetatea. De aceea i s-a pus numele Babel^a, pentru că Domnul a încurcat* acolo limba întregului pământ. Și de acolo Domnul i-a împărășiat pe fața întregului pământ.</p> <p>10 Aceștia sunt urmașii lui Sem*: Sem era de o sută de ani și a născut pe Arpașad, la doi ani după potop. Și după ce a născut pe Arpașad, Sem a trăit cinci sute de ani; și a născut fii și fiice.</p> <p>12 Și Arpașad a trăit treizeci și cinci de ani și a născut pe Șelah*.</p> <p>13 Și după ce a născut pe Șelah, Arpașad a trăit patru sute trei ani; și a născut fii și fiice.</p> <p>14 Și Șelah a trăit treizeci de ani și a născut pe Eber. Și după ce a născut pe Eber, Șelah a trăit patru sute trei ani; și a născut fii și fiice.</p> <p>16 Și Eber* a trăit treizeci și patru de ani și a născut pe Peleg**. Și după ce a născut pe Peleg, Eber a trăit patru sute treizeci de ani; și a născut fii și fiice.</p> <p>18 Și Peleg a trăit treizeci de ani și a născut pe Reu. Și după ce a născut pe Reu, Peleg a trăit două sute nouă ani; și a născut fii și fiice.</p> <p>20 Și Reu a trăit treizeci și doi de ani și a născut pe Serug*. Și după ce a născut pe Serug, Reu a trăit două sute șapte ani; și a născut fii și fiice.</p> <p>22 Și Serug a trăit treizeci de ani și a născut pe Nahor. Și după ce a născut pe Nahor, Serug a trăit două sute de ani; și a născut fii și fiice.</p> <p>24 Și Nahor a trăit douăzeci și nouă de ani și a născut pe Terah^b*.</p> <p>25 Și după ce a născut pe Terah, Nahor a trăit o sută nouăsprezece ani; și a născut fii și fiice.</p> <p>26 Și Terah a trăit șaptezeci de ani și a născut pe Avram^c*, pe Nahor și pe Haran.</p>	<p>27 Și aceștia sunt urmașii lui Terah: Terah a născut pe Avram, pe Nahor și pe Haran. Și Haran a născut pe Lot^d*. Și Haran a murit în fața tatălui său Terah, în țara lui de naștere, în <i>cetatea</i> Ur a caldeenilor. Și Avram și Nahor* și-au luat soții. Numele soției lui Avram era Sarai^{c**} și numele soției lui Nahor era Milca†, fiica lui Haran, tatăl Milcâi și tatăl Iscâi. Și Sarai era sterilă*: nu avea copii. Și Terah a luat pe Avram, fiul său, și pe Lot, fiul lui Haran, fiul fiului său, și pe Sarai, nora sa, soția fiului său Avram; și au ieșit împreună din <i>cetatea</i> Ur* a caldeenilor, ca să meargă în țara Canaanului**. Și au venit până la Haran și au locuit acolo. Și zilele lui Terah au fost două sute cinci ani; și Terah a murit în Haran.</p> <p>12 Și Domnul spusese lui Avram: „Ieși din* țara ta și din rudenia ta și din casa tatălui tău, în țara pe care ți-o voi arăta. Și te voi face o națiune* mare și te voi binecuvânta**; și voi face numele tău mare și vei fi o binecuvântare†.</p> <p>3 Și voi binecuvânta* pe cei care te vor binecuvânta și voi blestema pe cel care te va blestema; și toate familiile pământului vor fi binecuvântate** în tine^c. Și Avram a plecat, cum îi spusese Domnul. Și Lot* a mers cu el. Și Avram era de șaptezeci și cinci de ani când a ieșit din Haran. Și Avram a luat pe Sarai, soția sa, și pe Lot, fiul fratelui său, și toate averile lor pe care le agonisiseră și sufletele* pe care le căpătaseră^f în Haran** și au ieșit ca să meargă în țara Canaanului; și au venit în țara Canaanului. Și Avram a străbătut* țara până la locul <i>numit</i> Sihem, până la stejarul^g lui More**. Și canaaniii† erau atunci în țară. Și Domnul S-a arătat* lui Avram și i-a</p>	<p>Familia lui Terah</p> <p>27 *Vers. 31. Cap. 12.4; 13.10; 14.12.</p> <p>29 *Cap. 24.10. **Cap. 17.15; 20.12. †Cap. 22.20; 24.15.</p> <p>30 *Cap. 16.1.2.</p> <p>31 *Cap. 15.7. Neem. 9.7. Fap. 7.4. **Cap. 10.19</p> <p>Chemarea lui Avram</p> <p>1 *Cap. 15.7. Is. 41.2. Fap. 7.3. Ev. 11.8.</p> <p>2 *Cap. 17.6; 18.18; 46.3. Deut. 26.5. 1 Imp. 3.8. **Cap. 22.17; 24.35. †Cap. 28.4. Zah. 8.13. Gal. 3.14.</p> <p>3 *Cap. 27.29. Ex. 23.22. Num. 24.9. **Cap. 18.18; 22.18; 26.4; 28.14. Ps. 72.17. Fap. 3.25. Gal. 3.8.</p> <p>4 *Cap. 11.27.</p> <p>5 *Cap. 13.6; 14.14. **Cap. 11.31 Ev. 11.8.</p> <p>6 *Ev. 11.9. **Deut. 11.30 Jud. 7.1. †Cap. 10.18; 10.19; 13.7.</p> <p>7 *Cap. 17.1; 18.1.</p>
--	---	---	--

^a Încurcătură, Confuzie   ^b Amânare, Întârziere   ^c Tată înălțat   ^d Văl
^e Prințesa mea   ^f Lit. „făcuseră“   ^g Sau „câmpia“

7 ^{**Cap. 13.15; 15.18; 17.8. Deut. 34.4. Ps. 105.9,11. Fap. 7.5. Gal. 3.16. †Cap. 13.4; 13.18; 22.9.} zis: „Seminței** tale voi da țara aceasta“. Și el a zidit acolo un altar † **Domnului**, care i Se arăta-

8 se. Și de acolo a trecut la muntele dinspre răsărit de Betel^{a*} și și-a întins cortul, având Betelul spre apus^b și Ai spre răsărit; și acolo a zidit un altar **Domnului** și a chemat** Numele **Domnului**.

9 Și Avram a plecat, mergând înainte spre sud^{c*}.

10 Și a fost o foamete* în țară. Și Avram a coborât în Egipt**, ca să locuiască temporar acolo, pentru

11 că foametea era mare în țară. Și a fost așa: când era aproape să intre în Egipt, i-a spus soției sale Sarai: „Iată, te rog, știu că ești o

12 femeie frumoasă* la chip. Și va fi așa: când te vor vedea egiptenii, vor spune: «Aceasta este soția lui!» Și pe mine mă vor omori*, iar

13 pe tine te vor lăsa cu viață. Spune*, te rog, că ești sora mea, ca să-mi fie bine pentru tine și să-mi trăiască sufletul datorită ție“.

14 Și a fost așa: când a venit Avram în Egipt, egiptenii au văzut* că femeia era foarte frumoasă. Și căpeteniile lui Faraon au văzut-o și au lăudat-o lui Faraon; și femeia a fost adusă* în

16 casa lui Faraon. Și el s-a purtat bine* cu Avram datorită ei; și el a avut** oi și boi și măgari și robi și roabe și măgărițe și cămile.

17 Și **Domnul** a lovit* cu răni mari pe Faraon și casa lui din cauza soției lui Avram, Sarai.

18 Și Faraon l-a chemat pe Avram și i-a zis: „Ce mi-ai făcut? Pentru ce* nu mi-ai spus că este soția

19 ta? Pentru ce ai zis: «Este sora mea», așa că am luat-o de soție? Și acum, iată-ți soția: ia-o și pleacă!“

20 Și Faraon* a poruncit oamenilor săi pentru el, ca să-l petreacă^d, pe el și pe soția lui și tot ce avea.

Avram în Egipt

10 *Cap. 26.1; 43.1. **Ps. 105.13

11 *Cap. 26.7; 29.17.

12 *Cap. 20.11; 26.7.

13 *Cap. 20.2,5; 20.12.

14 *Mt. 5.28.

15 *Cap. 20.2.

16 *Cap. 20.14. **Cap. 13.2.

17 *Cap. 20.18. 1 Cr. 16.21. Ps. 105.14.

18 *Cap. 20.9; 26.10.

20 *Pr. 21.1.

13 Și Avram s-a suit din Egipt spre* sud^c, el și soția lui și tot

2 ce avea, și Lot cu el. Și Avram era foarte bogat* în vite, în argint

3 și în aur. Și a mers în călătoriile sale din* sud până la Betel, până la locul unde fusese cortul său

4 la început, între Betel și Ai: la locul* altarului pe care-l făcuse acolo întâi; și acolo Avram a chemat** Numele **Domnului**.

5 Dar și Lot, care mergea cu Avram, avea oi și boi și corturi.

6 Și țara aceea nu-i încăpea ca să poată locui împreună, pentru că bogăția* lor era mare; și nu puteau locui împreună. Și a fost ceartă* între păzitorii vitelor lui Avram și păzitorii vitelor lui Lot. Și canaanitii** și fereziții locuiau

8 atunci în țară. Și Avram a zis lui Lot: „Te rog, să nu fie ceartă* între mine și tine și între păzitorii mei și păzitorii tăi, pentru că

9 suntem frați^e. Nu* este toată țara înaintea ta? Desparte-te, te rog, de mine: dacă** tu *vei merge* la stânga, eu voi merge la dreapta; și dacă tu la dreapta, eu voi merge

10 la stânga“. Și Lot și-a ridicat ochii și a văzut toată câmpia* Iordanului, că era bine udată peste tot, înainte de a nimici** **Domnul** Sodoma^f și Gomora^g, ca grădina† **Domnului**, ca țara Egiptului, cum

11 mergi spre Țoar^{h††}. Și Lot și-a ales pentru sine toată câmpia Iordanului; și Lot a plecat spre răsărit. Și s-au despărțit unul de

12 altul: Avram a locuit în țara Canaanului, iar Lot* a locuit în cetățile câmpiei și și-a întins** corturile până la Sodoma. Și oamenii din Sodoma erau răi* și mari păcătoși înaintea** **Domnului**.

14 Și **Domnul** a zis lui Avram, după ce se despărțise Lot de el: „Ridică-ți ochii acum și privește din locul unde ești spre nord* și

Întoarcerea din Egipt

1 *Cap. 12.9. 2 *Cap. 24.35. Ps. 112.3. Pr. 10.22.

3 *Cap. 12.8,9

4 *Cap. 12.7,8. **Ps. 116.17.

Despărțirea lui Avram de Lot

6 *Cap. 12.5; 12.16; 36.7.

7 *Cap. 26.20. **Cap. 12.6.

8 *Pr. 15.18; 20.3. 1 Cor. 6.7.

9 *Cap. 20.15; 34.10. **Ev. 12.14. Iac. 3.17.

10 *Cap. 19.17. Deut. 34.3. Ps. 107.34. **Cap. 19.24; 19.25. †Cap. 2.10. Is. 51.3. ††Cap. 14.2,8; 19.22.

12 *Cap. 19.29. **Cap. 14.12; 19.1. 2 Pet. 2.7,8. 13 *Cap. 18.24. Ezec. 16.49. **Cap. 6.11; 39.9.

Promisiunea dată lui Avram

14 *Cap. 28.14. Deut. 3.27.

^a Casa lui Dumnezeu ^b Lit. „spre mare“ ^c Neghev, sudul Canaanului ^d Sau „să-l trimită“, „să-l înlăture“ ^e Ebr. „bărbați frați“ ^f Ardere, Calcinare ^g Scufundare, Poporul fricii ^h Zor (sau Zar), în Egipt: nu Bela (Cap. 14.8)

<p>15 *Cap. 12.7. Num. 34.12. Deut. 34.4. Fap. 7.5. **2 Cr. 20.7. Ps. 37.22,29; 112.2. 16 *Cap. 22.17. Num. 23.10. 1 Imp. 4.20. Is. 48.19. Ier. 33.22. Ev. 11.12. 17 *Num. 13.17; 13.24. 18 *Cap. 14.13. **Cap.35.27; 37.14. †Cap. 8.20.</p>	<p>spre sud și spre răsărit și spre 15 apus. Pentru că toată țara pe care o vezi și-o voi da ție* și semin- 16 ței** tale pentru totdeauna. Și voi face sămânța ta ca pulberea* pământului; așa că, dacă poate cineva număra pulberea pământului, 17 și sămânța ta va fi numărată. Ridică-te, cutreieră* țara în lungul și în latul ei, pentru că ție și-o voi da“.</p> <p>18 Atunci Avram și-a ridicat cortul și a venit și a locuit* lângă stejarii lui Mamre, care sunt în Hebron**; și acolo a zidit un altar† Domnului.</p> <p>14 Și a fost așa: în zilele lui Amrafel, împăratul Șinearului*, lui Arioc, împăratul Elasarului, lui Chedorlaomer, împăratul Elamului**, și lui Tideal, împăratul Goimului^a, ei au făcut război cu Bera, împăratul Sodomei, și cu Birșa, împăratul Gomorei, cu Șineab, împăratul Admei*, și cu Șemeeber, împăratul Țeboimului, și cu împăratul Belei, adică al 3 Țoarului**. Toți aceștia s-au strâns împreună în Valea Sidim*, 4 adică Marea Sărată. Slujiseră doisprezece ani lui Chedorlaomer; și în anul al treisprezecelea 5 s-au răscolat. Și, în anul al paisprezecelea, Chedorlaomer și împărații care erau cu el au venit și au bătut pe refaimiți* în Așterot-Carnaim, și pe zuzimi** în Ham, și pe emimi† în Șave-Chiriataim††, și pe horiți* în muntele lor, Seir, până la El-Paran^b**, și care este lângă pustiul. Și s-au întors și au venit la En-Mișpat, care este Cades*, și au bătut tot teritoriul amaleciților, precum și pe amoriți, care locuiau în Hațaton-8 Tamar**. Și împăratul Sodomei și împăratul Gomorei și împăratul Admei și împăratul Țeboimului și împăratul Belei, adică al</p>	<p>Țoarului, au ieșit și s-au așezat în poziție de bătaie împotriva lor 9 în Valea Sidim*: împotriva lui Chedorlaomer, împăratul Elamului, și a lui Tideal, împăratul Goimului, și a lui Amrafel, împăratul Șinearului, și a lui Arioc, împăratul Elasarului: patru împărați împotriva a cinci. Și Valea Sidim era plină cu gropi de smoală*. Și împăratul Sodomei și al Gomorei au fugit și au căzut acolo; și cei care au rămas au fugit 11 la munte**. Și au luat toate bogățiile* din Sodoma și din Gomora și toată hrana lor și au plecat. Și au luat pe Lot, fiul* fratelui lui Avram, și bogățiile lui și au plecat; pentru că el locuia** în Sodoma.</p> <p>13 Și unul care scăpase a venit și a spus lui Avram, evreul^c*. Și el locuia la** stejarii lui Mamre, amoritul, fratele lui Eșcol și fratele lui Aner: și aceștia erau aliați† cu Avram. Și Avram a auzit că fratele* său fusese luat captiv și a scos pe oamenii săi deprinși la arme, născuți** în casa lui, trei sute optsprezece, și i-a urmărit până la 14 Dan†. Și noaptea și-a împărțit* oamenii împotriva lor, el și robii săi, și i-au bătut și i-au urmărit până la Hoba, care este la stânga 15 Damascului**. Și a adus înapoi* toate bogățiile și a adus înapoi și pe Lot, fratele său, și bogățiile lui și pe femei și pe popor.</p> <p>17 Și împăratul Sodomei a ieșit* să-l întâmpine în Valea Șave, adică Valea Împăratului**, pe când se întorcea de la înfrângerea^d lui Chedorlaomer și a împăraților care erau cu el. Și Melhisedec^e*, împăratul Salemului^f, a adus pâine și vin. Și el era preot al 18 Dumnezeului** Preaînalt^g. Și el l-a binecuvântat și a spus: „Binecuvântat* să fie Avram de Dum-</p>	<p>8 *Cap. 14.3. 10 *Cap. 11.3. **Cap. 19.17; 19.30. 11 *Vers. 16,21. 12 *Cap. 11.27; 12.5. **Cap. 13.12 13 *Cap. 40.15. Ex. 3.18. **Cap. 13.18 †Vers. 24. Cap. 21.27; 21.32. 14 *Cap. 13.8; 14.12. **Cap. 15.3; 17.12,27. Ecl. 2.7. †Deut. 34.1. Jud. 18.29. 1 Imp. 15.20 15 *Jud. 7.16. Is. 41.2,3. **Cap. 15.2. 16 *1 Sam. 30.8; 30.18,19. Melhisedec binecuvântă pe Avram 17 *Jud. 11.34. 1 Sam. 18.6. Ev. 7.1. **2 Sam. 18.18 18 *Ps. 110.4. Ev. 5.6. **Mica 6.6. Fap. 16.17. 19 *Rut 3.10. 2 Sam. 2.5.</p>
--	--	--	---

^a Sau „împăratul națiunilor“ ^b Sau „până la terebintul din Paran“ ^c Cei mai mulți consideră că sensul este „cel de dincolo de Eufrat“, dar ar putea să provină de la numele Eber, din genealogia lui Avram (Cap. 10.21) ^d Lit. „masacrarea“ ^e Împărat al dreptății ^f Păcii ^g Ebr. „El Elyon“

19 **Vers. 22.
Mt. 11.25.

20 *Cap. 24.27.
**Ev. 7.4.

22 *Ex. 6.8.
Dan. 12.7.
Apoc. 10.5,6.

23 *2 Împ. 5.16.
Est. 9.15,16.

24 *Vers. 13.

**Sămânța
lui Avram**

1 *Cap. 46.2.
Dan. 10.1.
Fap. 10.10,17
**Cap. 21.17;
26.24.

Is. 41.10.
Dan. 10.12.
†Ps. 3.3; 5.12.
††Ps. 16.5;
58.11.
Pr. 11.18.

3 *Cap. 14.14.

4 *2 Sam. 7.12;
16.11.

2 Cr. 32.21.
Gal. 4.28.

5 *Ps. 147.4.
Ier. 33.22.
**Cap. 22.17;
26.4.

Ex. 32.13.
Deut. 1.10;
10.22.

1 Cr. 27.23.
Rom. 4.18.
Ev. 11.12.

6 *Rom. 4.3,22
Gal. 3.6.
Iac. 2.23.
**Ps. 106.31.

**Legământul
cu Avram**

7 *Cap. 12.1.
**Cap. 11.28;
11.31.

†Cap. 13.15,17
Ps. 105.44.

8 *Cap. 24.13;
24.14.

Jud. 6.17,37.
1 Sam. 14.9,10
2 Împ. 20.8.
Lc. 1.18.

nezeul Preaînalt, Stăpânul** cerurilor și al pământului. Și binecuvântat* *să fie* Dumnezeu Preaînalt, care a dat pe vrăjmașii tăi în mâna ta“. Și Avram i-a dat ze-ciuală** din toate. Și împăratul Sodomei a zis lui Avram: „Dă-mi oamenii^a și ia bunurile pentru tine!“ Și Avram a spus împăratului Sodomei: „Mi-am* ridicat mâna^b spre Domnul Dumnezeu Preaînalt, Stăpânul cerurilor și al pământului, că* nu voi lua un fir de ață sau o curea de sanda din toate ale tale, ca să nu zici: «Am îmbogățit pe Avram!»; nimic pentru mine^c, numai ceea ce au mâncat tinerii și partea oamenilor care au mers cu mine: Aner, Eșcol și Mamre; ei* să-și ia partea lor“.

15 După aceste lucruri, cuvântul Domnului a fost către Avram într-o viziune*, zicând: „Nu te teme**, Avrame! Eu sunt scutul[†] tău și răsplata^{††} ta foarte mare“.

2 Și Avram a zis: „Doamne Dumnezeule^d, ce-mi vei da? pentru că mă duc^e fără copii și cel care va fi stăpânul^f casei mele este Eliezer^h din Damasc“. Și Avram a spus: „Iată, nu mi-ai dat sămânță și, iată, un fiu* al casei mele este moștenitorul meu“. Și, iată, cuvântul Domnului a fost către el, zicând: „Nu acesta va fi moștenitorul tău, ci cel care va ieși* din tine va fi moștenitorul tău“.

5 Și l-a scos afară și i-a zis: „Privește acum spre ceruri și numără* stelele, dacă le poți număra!“ Și i-a zis: „Așa** va fi sămânța ta!“

6 Și el L-a crezut* pe Domnul; și El i-a socotit** *aceasta ca* dreptate.

7 Și i-a zis: „Eu sunt Domnul care te-am scos* din cetatea Ur** a caldeenilor, ca să-ți dau[†] țara aceasta s-o stăpânești“. Și el a zis: „Doamne Dumnezeule^d, cum*

voi cunoaște că o voi stăpâni?“

9 Și El i-a zis: „Adu-Mi o juncană de trei ani și o capră de trei ani și un berbec de trei ani și o tur-

turea și un pui de porumbel“. Și I-a adus toate acestea și le-a despiciat* prin mijloc și a pus fiecare jumătate în fața celeilalte; dar

11 n-a despiciat păsările**. Și au coborât păsări răpitoare peste trupurile moarte; și Avram le-a

12 alungat. Și, pe când asfințea soarele, un somn* adânc a căzut peste Avram; și, iată, l-a cuprins groa-

13 za unui mare întuneric. Și El i-a zis lui Avram: „Cu adevărat să știi că sămânța ta va locui* temporar într-o țară care nu este a sa și îi vor înrobi și îi vor asupri** patru

14 sute[†] de ani. Dar și pe națiunea aceea care îi va înrobi o voi judeca* Eu; și după aceea vor ieși

15 cu mare** avere. Și tu vei merge* în pace la părinții** tăi; vei fi înmormântat la o bună[†] bătrâne-

16 țe. Și în a patra* generație se vor întoarce aici, pentru că nelegiuirea** amoriiților nu[†] este încă

17 deplină“. Și a fost așa: după ce a asfințit soarele, s-a făcut întuneric și iată un cuptor fumegând și o flacăra de foc care a trecut* printre

18 acele bucăți. În ziua aceea, Domnul a încheiat un legământ* cu Avram, zicând: „Am dat** țara aceasta seminței tale, de la râul^h

Egiptului până[†] la râul cel mare, râul Eufrat: pe cheniți* și pe che-

20 niziți și pe cadmoniți și pe hetiți și pe ferezitiți și pe refaimițiⁱ și pe amoriți și pe canaaniți și pe ghirgasiți și pe iebusiți“.

16 Și Sarai*, soția lui Avram, nu-i născuse** copii. Și ea avea o roabă[†] egipteancă; și numele ei era Agar^{††}. Și Sarai i-a spus lui Avram: „Iată, acum Domnul m-a închis* ca să nu nasc; intră** te

10 *Ier. 34.18;
34.19.
**Lev. 1.17.

12 *Cap. 2.21;
28.11.
Iov 4.13;
33.15.

13 *Ex. 12.40.
Ps. 105.23.
Fap. 7.6.
**Ex. 1.11.
Deut. 5.15.
Ps. 105.25.
†Gal. 3.17.

14 *Ex. 6.6.
Deut. 6.22.
**Ex. 12.36.
Ps. 105.37.

15 *Iov. 5.26.
**Fap. 13.36.
†Cap. 25.8;
47.30.

16 *Ex. 12.40.
**1 Împ. 21.26
†Dan. 8.23.
Mt. 23.32.
1 Tes. 2.16.

17 *Ier. 34.18,19

18 *Cap. 6.18.
**Cap. 12.7.
Deut. 34.4.
Ios. 21.43.
Fap. 7.5.
†Ex. 23.31.
Num. 34.3.

Deut. 1.7; 11.24
Ios. 1.4.
1 Împ. 4.21.

2 Cr. 9.26.
Neem. 9.8.
Ps. 105.11.
Is. 27.12.

19 *Ex. 3.17;
23.28.
Ios. 24.11.

**Avram și
Agar**

1 *Cap. 11.30.
**Cap. 15.2,3
†Cap. 12.16;
21.9.

††Gal. 4.24.
2 *Cap. 20.18;
30.2.

1 Sam. 1.5,6.
**Cap. 30.3,9.

^a Sau „sufletele“ ^b Am jurat ^c Unele texte omit „nimic pentru mine“
^d Ebr. „Adonai Yahve“ ^e Sau „plec“ ^f Lit. „fiul averii“ ^g Dumnezeu este ajutorul meu ^h Sau „pârâul“ (nu Nilul, ci un pârâu în sudul Neghevului)
ⁱ Sau „uriași“

<p>2 †Cap. 3.17.</p> <p>3 *Cap. 12.4,5.</p> <p>4 *2 Sam. 6.16 Pr. 30.21,23.</p> <p>5 *Jer. 51.35. **Cap. 31.53 Ex. 5.21. 1 Sam. 24.12</p> <p>6 *Pr. 15.1. 1 Pet. 3.7. **Iov 2.6. Ps. 106.41,42 Ier. 38.5. †Ex. 2.15.</p> <p>Fuga Agarei. Nașterea lui Ismael</p> <p>7 *Cap. 22.11; 48.16. Ex. 3.2. Jud. 6.11. Zah. 12.8. **Cap. 20.1; 25.18. Ex. 15.22.</p> <p>8 *Cap. 3.9; 1 Imp. 19.9; 19.13.</p> <p>9 *Tit 2.9. 1 Pet. 2.18.</p> <p>10 *Cap. 22.15. **Cap. 17.20; 21.18; 25.12.</p> <p>11 *Cap. 17.19. Mt. 1.21. Lc. 1.13,31. **Ex. 2.23; 2.24; 3.7,9.</p> <p>12 *Cap. 21.20. Iov 24.5; 39.5-8. **Cap. 25.18</p> <p>13 *Cap. 31.42; 32.30. Ps. 139.1-12.</p>	<p>rog, la roaba mea; poate că-mi voi zidi <i>o casă</i> prin ea^c. Și Avram</p> <p>3 a ascultat† de glasul lui Sarai. Și Sarai, soția lui Avram, a luat pe Agar, egipteanca, roaba sa, după ce Avram locuise zece* ani în țara Canaanului, și a dat-o de soție soțului său Avram.</p> <p>4 Și el a intrat la Agar și ea a rămas însărcinată. Și când a văzut ea că a rămas însărcinată, stăpâna sa a fost disprețuită* în</p> <p>5 ochii ei. Și Sarai i-a spus lui Avram: „Nedreptatea* mea să fie asupra ta! Eu am dat pe roaba mea la sânul tău; și ea vede că a rămas însărcinată și eu sunt disprețuită în ochii ei; Domnul** să judece</p> <p>6 între mine și tine^c. Și Avram i-a zis* lui Sarai: „Iată, roaba ta este în mâna** ta: fă-i ce este bine în ochii tăi^c. Și Sarai a asuprit-o; și ea a fugit† dinaintea ei.</p> <p>7 Și Îngerul* Domnului a găsit-o lângă un izvor de apă în pustiu, lângă izvorul din calea</p> <p>8 spre Șur**^a. Și i-a zis: „Agar^a, roaba lui Sarai, de unde* vii? și unde mergi?“ Și ea a zis: „Fug dinaintea</p> <p>9 lui Sarai, stăpâna mea^c. Și Îngerul Domnului i-a zis: „Întoarce-te la stăpâna ta și supune-te* ei^{b,c}“.</p> <p>10 Și Îngerul* Domnului i-a zis: „Îți voi înmulți** sămânța foarte mult, încât nu se va putea număra da-</p> <p>11 torită mulțimii^c. Și Îngerul Domnului i-a zis: „Iată, ai rămas însărcinată și vei naște un fiu; și-i vei pune* numele Ismael^c, pentru că Domnul a auzit** întristarea</p> <p>12 ta. Și el va fi un măgar* sălbatic de om; mâna lui <i>va fi</i> împotriva tuturor și mâna tuturor împotriva lui; și va locui** în fața</p> <p>13 tuturor fraților săi^c. Și ea a pus numele Domnului care-i vorbise: „Tu ești Dumnezeu care vede^{d,c}. Pentru că ea a zis: „M-am uitat* eu chiar aici după Cel care mă</p>	<p>14 vede?^{c,c} De aceea fântâna s-a numit fântâna* Lahai-Roi; iată, ea este între Cades** și Bered.</p> <p>15 Și Agar a născut* lui Avram un fiu; și Avram a pus fiului său pe care l-a născut Agar, numele Is-</p> <p>16 mael. Și Avram era de optzeci și șase* de ani când Agar a născut lui Avram pe Ismael.</p> <p>17 Și Avram era de nouăzeci și nouă de ani; și Domnul S-a arătat* lui Avram și i-a zis: „Eu** sunt Dumnezeu Atotputernic^f: umblă† înaintea feței Mele și fii</p> <p>2 integru††. Și voi încheia legământul* Meu între Mine și tine și te voi înmulți** foarte mult^c“.</p> <p>3 Și Avram a căzut* cu fața la pământ^g; și Dumnezeu a vorbit cu</p> <p>4 el, zicând: „Eu sunt^h: iată, legământul Meu este cu tine și tu vei fi tatăl* unei mulțimi de națiuni.</p> <p>5 Și numele tău nu se va mai chema Avram, ci numele* tău va fi Avraamⁱ, pentru că te-am făcut**</p> <p>6 tatăl unei mulțimi de națiuni. Și te voi face foarte roditor și voi face națiuni din tine și împărați*^j</p> <p>7 vor ieși din tine. Și voi întări legământul Meu între Mine și tine și sămânța ta după tine în generațiile lor, ca legământ* pentru totdeauna, ca să-ți fiu** Dumnezeu, ție și seminței† tale după tine.</p> <p>8 Și îți voi da* ție și seminței tale după tine țara locuințelor tale temporare**, toată țara Canaanului, în stăpânire pentru totdeauna; și Eu voi fi† Dumnezeu lor^c“.</p> <p>9 Și Dumnezeu a zis lui Avram: „Să păzești* legământul Meu, tu și sămânța ta după tine,</p> <p>10 în generațiile lor. Acesta este legământul Meu pe care-l veți păzi între Mine și tine și sămânța ta după tine: orice bărbat dintre</p> <p>11 voi să fie circumcis!*. Și veți fi circumciși în carnea prepuțului vostru; și acesta va fi un</p>	<p>14 *Cap. 24.62; 25.11. **Cap. 14.7. Num. 13.26.</p> <p>15 *Gal. 4.22,23</p> <p>16 *Cap. 12.4.</p> <p>Numele lui Avram schimbat în Avraam</p> <p>1 *Cap. 12.1,7. **Cap. 28.3. Ex. 6.3. Deut. 10.17. †Cap. 5.22; 48.15. 1 Imp. 2.4; 8.25 2 Imp. 20.3. ††Deut. 18.13 Iov 1.1. Mt. 5.48.</p> <p>2 *Cap. 15.18. **Cap. 12.2.</p> <p>3 *Cap. 18.2.</p> <p>4 *Cap. 35.11. Rom. 4.11,12. Gal. 3.29.</p> <p>5 *Neem. 9.7. **Rom. 4.17</p> <p>6 *Cap. 17.16; 35.11. Mt. 1.6.</p> <p>7 *Cap. 17.13,19 Ps. 105.9,10. Lc. 1.55. **Cap. 26.24 Lev. 11.45; 26.12,45. Ev. 11.16. †Cap. 28.13. Rom. 9.8. Gal. 3.16.</p> <p>8 *Cap. 12.7; 13.15. **Cap. 23.4; 28.4. †Ex. 6.7. Lev. 26.12.</p> <p>Circumcizia</p> <p>9 *Ex. 19.5.</p> <p>10 *Ioan 7.22. Fap. 7.8. Rom. 4.11.</p>
--	---	---	--

^a Fugă ^b Lit. „sub mâinile ei“ ^c Dumnezeu aude ^d Sau „care mă vede“; sau „Tu ești Dumnezeu care Se descoperă“ ^e Sau „N-am văzut eu chiar aici, după ce S-a descoperit?“ ^f Ebr. „El Șadai“ ^g Lit. „pe fața sa“ ^h Sau „Cât despre Mine“ ⁱ Tatăl al unei mulțimi ^j Să fie tăiat împrejur

11 *Ex. 12.48. Deut. 10.16.	semn* al legământului între Mine	casa lui și pe toți cei cumpărați	23 **Cap.17.9-11
12 *Lev. 12.3. Lc. 2.21. Filip. 3.5.	12 și voi. Și cel care este de opt zile va fi circumcis* între voi, orice parte bărbătească în generațiile voas-tre: cel născut în casă sau cum-părat cu argint, de la orice străin care nu este din sămânța ta.	cu argintul lui – pe orice parte bărbătească dintre oamenii casei lui Avraam – și a circumcis carnea prepuțului lor chiar în ziua aceea,	
14 *Ex. 4.24-26	14 mânt pentru totdeauna. Și partea bărbătească necircumcisă, cel care n-a fost circumcis în carnea prepuțului său, sufletul acela va fi nimicit* din poporul său: a călcat legământul Meu“.	24 cum** îi zisese Dumnezeu. Și Avraam era de nouăzeci și nouă de ani când a fost circumcis* în	24 *Rom. 4.11.
	13 Cel născut în casa ta și cel cumpărat cu argintul tău trebuie circumciși; și legământul Meu va fi în carnea voastră ca un legământ pentru totdeauna.	25 carnea prepuțului său. Și Ismael, fiul său, era de treisprezece* ani când a fost circumcis în carnea	25 *Cap. 16.16.
	14 mânt pentru totdeauna. Și partea bărbătească necircumcisă, cel care n-a fost circumcis în carnea prepuțului său, sufletul acela va fi nimicit* din poporul său: a călcat legământul Meu“.	26 prepuțului său. Chiar în aceeași zi au fost circumciși Avraam și Is-	
	15 Și Dumnezeu a zis lui Avraam: „Cât despre Sarai, soția ta, n-o vei mai chema pe nume Sara-	27 mael, fiul său. Și toți bărbații* casei sale, născuți în casa lui sau cumpărați cu argint dintre fiii străinului, au fost circumciși cu el.	27 *Cap. 18.19.
	16 raî, ci numele ei va fi Sara ^a . Și o voi binecuvânta și-ți voi da* și un fiu din ea; și o voi binecuvânta și va fi** mamă de națiuni: împărați de popoare vor fi din ea“.	18 Și Domnul i S-a arătat* la stejarii lui Mamre, pe când ședea la intrarea cortului său, în arșița	Promisiunea nașterii lui Isaac
	17 Și Avraam a căzut* cu fața la pământ și a râs**, zicând în inima lui: „I se va naște copil celui de o sută de ani? Și va naște Sara, care este de nouăzeci de ani?“	2 zilei. Și el și-a ridicat ochii și s-a uitat și, iată, trei bărbați stăteau* înaintea ^b lui. Și, când i-a văzut, a alergat** în întâmpinarea lor de la intrarea cortului și	1 *Cap. 13.18; 14.13. 2 *Cap. 18.16; 18.22; 32.24. Ios. 5.13. Jud. 13.6-11. **Cap. 19.1. Ev. 13.2. 1 Pet. 4.9.
	18 Și Avraam a zis lui Dumnezeu: „Oh, să trăiască Ismael înaintea Ta!“	3 s-a plecat cu fața la pământ, și a zis: „Doamne, acum dacă am căpătat favoare în ochii Tăi, nu	4 *Cap. 19.2; 24.32; 43.24.
	19 Și Dumnezeu a zis: „Cu adevărat, Sara, soția ta, îți va naște* un fiu și-i vei pune numele Isaac. Și voi întări legământul Meu cu el, ca legământ pentru totdeauna pentru sămânța lui după el. Și pentru Ismael te-am ascultat. Iată, l-am binecuvântat și-l voi face să fie roditor* și-l voi înmulți foarte mult: va naște doisprezece** conducători și-l voi face†	4 trece, Te rog, de la robul Tău. Să se aducă acum puțină* apă și să vă spălați picioarele și să vă odihniți sub acest copac. Și voi aduce o bucată de pâine* și întăriți-vă inima**; apoi veți merge mai departe; pentru că de aceea† ați trecut pe la robul vostru“. Și ei au zis: „Fă așa cum ai zis“.	5 *Jud. 6.18; 13.15. **Jud. 19.5. Ps. 104.15. †Cap. 19.8; 33.10.
	20 o națiune mare. Dar legământul Meu îl voi întări cu Isaac, pe care* și-l va naște Sara anul viitor, la timpul hotărât“. Și a încetat de vorbit cu el; și Dumnezeu S-a înălțat* de la Avraam.	6 Și Avraam s-a dus repede în cort la Sara și i-a zis: „Ia repede trei măsuri de floare de făină, frământă și fă turte“. Și Avraam a alergat la cireadă și a luat un vițel tânăr și bun și l-a dat slujitorului ^c , și el s-a grăbit să-l pregătească. Și a luat unt* și lapte și vițelul pe care-l pregătise și le-a pus înaintea lor. Și el stătea lângă ei sub copac și ei mâncau.	8 *Cap. 19.3.
	21 Și Avraam a luat pe Ismael, fiul său, și pe toți cei născuți* în	9 Și ei i-au zis: „Unde este Sara, soția ta?“ Și el a zis: „Iată, în	9 *Cap. 24.67.
	22	10 cort**“. Și El i-a zis: „Mă voi întoar-	
	23		
	24		
	25		
	26		
	27		
	28		
	29		
	30		
	31		

Sarai se numește Sara

16 *Cap. 18.10.
**Cap. 35.11
Gal. 4.31.
1 Pet. 3.6.

17 *Cap. 17.3.
**Cap.18.12;
21.6.

19 *Cap. 18.10;
21.2.
Gal. 4.28.

20 *Cap. 16.10.
**Cap. 25.12;
25.16.
†Cap. 21.18.

21 *Cap. 17.19;
18.14; 21.2.

22 *Cap. 18.33;
35.13.

Circumcizia lui Avraam și a casei lui

23 *Cap. 14.14.

^a Prințesă ^b Sau „în apropierea“ ^c Lit. „tânărului“

<p>10 *2 Împ. 4.16. **Cap. 17.19; 21.2. Rom. 9.9.</p> <p>11 *Cap. 17.17. Rom. 4.19. Ev. 11.11,12. **Cap. 31.35</p> <p>12 *Cap. 17.17. **Lc. 1.18. †1 Pet. 3.6.</p> <p>14 *Ier. 32.17. Zah. 8.6. Mt. 3.9; 19.26 Lc. 1.37. **Cap. 17.21 2 Împ. 4.16.</p> <p>Mijlocirea lui Avraam pentru Sodoma</p> <p>16 *Cap. 19.1. **Rom. 15.24 3 Ioan 6.</p> <p>17 *Ps. 25.14. Amos 3.7. Ioan 15.15. **Cap. 19.24</p> <p>18 *Cap. 12.3; 22.18. Fap. 3.25. Gal. 3.8.</p> <p>19 *Deut. 4.9; 4.10; 6.7. Ios. 24.15. Ef. 6.4. **Deut. 1.36.</p> <p>20 *Cap. 19.13. Iac. 5.4.</p> <p>21 *Cap. 11.5. Ex. 3.8. Ps. 14.2. **Deut. 8.2; 13.3. Ios. 22.22. Lc. 16.15. 2 Cor. 11.11.</p> <p>23 *Ev. 10.22. **Ex. 23.7. Num. 16.22. 2 Sam. 24.17 Ps. 11.4-7.</p> <p>24 *Ier. 5.1.</p>	<p>ce negreșit la tine la anul*, pe timpul acesta^a, și, iată, Sara**, soția ta, va avea un fiu“. Și Sara asculta la intrarea cortului, care era în spatele lui. Și Avraam* și Sara erau bătrâni, înaintați în zile; Sarei îi încetase rânduiala** femeilor. Și Sara a răs* în sine, zicând: „După ce am îmbătrânit**, să mai am eu plăcere?... domnul[†] meu de asemenea este bătrân“. Și Domnul a zis lui Avraam: „Pentru ce a răs Sara, zicând: «Cu adevărat să mai nasc eu, care sunt bătrână?» Este* ceva prea greu^b pentru Domnul? La timpul hotărât Mă voi întoarce la tine, <i>la anul</i>** pe vremea aceasta, și Sara va avea un fiu“. Și Sara a tăgăduit, zicând: „N-am răs!“ Pentru că se temea. Și El i-a zis: „Ba da, ai răs“.</p> <p>16 Și bărbații* <i>acea</i> s-au ridicat de acolo și s-au uitat spre Sodoma; și Avraam mergea cu ei să-i** conducă. Și Domnul a zis: „Să ascund* Eu de Avraam ce** fac? Pentru că Avraam va fi, în adevăr, o națiune mare și puternică și toate* națiunile pământului vor fi binecuvântate în el. Pentru că l-am cunoscut că va porunci^c copiilor săi și casei sale după el să țină calea** Domnului, să facă dreptate și judecată, ca Domnul să aducă peste Avraam ce a vorbit despre el“. Și Domnul a zis: „Pentru că strigătul* Sodomei și Gomorei este mare și pentru că păcatul lor este foarte greu, voi coborî* acum și voi vedea dacă au făcut în totul după strigătul care a venit la Mine; și, dacă nu, voi ști***.“</p> <p>22 Și bărbații <i>acea</i> s-au întors de acolo și au mers spre Sodoma; și Avraam stătea încă înaintea Domnului. Și Avraam s-a apropiat* și a zis: „Vei nimici** Tu și pe cel drept cu cel rău? Poate că* sunt cincizeci de <i>oameni</i></p>	<p>drepti în cetate: vei nimici Tu și nu vei cruța^d locul, pentru cei cincizeci de <i>oameni</i> drepti care sunt în el? Departe de Tine să faci așa, să omori pe cel drept* cu cel rău și cel drept să fie ca și cel rău; departe de Tine! Nu va face dreptate** Judecătorul întregului pământ?“ Și Domnul i-a zis: „Dacă voi găsi în Sodoma cincizeci de <i>oameni</i> drepti* în cetate, atunci voi cruța tot locul pentru aceștia“.</p> <p>27 Și Avraam a răspuns și a zis: „Iată acum, am îndrăznit* să vorbesc Domnului, eu, care sunt pulbere** și cenușă. Poate că vor lipsi cinci din cei cincizeci de <i>oameni</i> drepti: vei nimici Tu toată cetatea pentru cei cinci?“ Și El i-a zis: „N-o voi nimici, dacă voi găsi acolo patruzeci și cinci“. Și el i-a mai vorbit din nou, zicând: „Poate că se vor găsi acolo patruzeci!“ Și El i-a zis: „N-o voi face, pentru cei patruzeci“. Și el a zis: „Să nu Se mânie Domnul, și voi vorbi: poate că se vor găsi acolo treizeci“. Și El i-a zis: „N-o voi face, dacă voi găsi acolo treizeci“.</p> <p>31 Și el a zis: „Iată acum, am îndrăznit să vorbesc Domnului: poate că se vor găsi acolo douăzeci“. Și El i-a zis: „Pentru cei douăzeci, n-o voi nimici“. Și el a zis: „Oh, să nu Se mânie* Domnul, și voi mai vorbi numai de data aceasta: poate că** zece se vor găsi acolo“. Și El i-a zis: „N-o voi nimici, pentru cei zece“. Și Domnul a plecat* după ce a încetat să mai vorbească lui Avraam. Și Avraam s-a întors la locul său.</p> <p>19 Și cei doi îngeri* au venit la Sodoma seara. Și Lot ședea la poarta Sodomei. Și Lot i-a văzut și s-a ridicat să-i întâmpine** și s-a plecat cu fața la pământ. 2 Și a zis: „Iată acum, domnii mei, abateți-vă*, vă rog, în casa robului vostru și rămâneți peste noapte și spălați-vă** picioare-</p>	<p>25 *Iov 8.20. Is. 3.10,11. **Deut. 1.16; 1.17; 32.4. Iov 8.3; 34.17 Ps. 58.11; 94.2. Rom. 3.6.</p> <p>26 *Ier. 5.1. Ezec. 22.30.</p> <p>27 *Lc. 18.1. **Cap. 3.19. Iov 4.19; 30.19; 42.6. Ecl. 12.7. 1 Cor. 15.47; 15.48.</p> <p>32 *Jud. 6.39. **Iac. 5.16.</p> <p>33 *Cap. 17.22; 35.13.</p> <p>Îngeri la Sodoma</p> <p>1 *Cap. 18.22. **Cap. 18.1-5</p> <p>2 *Ev. 13.3. **Cap. 18.4.</p>
--	--	--	---

^a Lit. „la timpul vieții“ ^b Sau „prea minunat“ ^c Sau „l-am ales ca să poruncească“ ^d Sau „nu vei ierta“

2 †Lc. 24.28.	le; și vă veți scula de dimineată și vă veți duce pe calea voastră ^c . Și ei au zis: „Nu†, ci vom rămâne	ieșit și a vorbit ginerilor săi care urmau* să ia pe fiicele lui și a zis: „Ridicați-vă** ^c , ieșiți din locul acesta, pentru că Domnul va nimici cetatea ^c . Dar ginerilor săi li s-a părut† că glumește.	14 *Mt. 1.18. **Num. 16.21; 16.45. Apoc. 18.4. †Ex. 9.21. Ier. 43.1.2. Lc. 17.28; 24.11.
3 *Cap. 18.8.	3 noaptea în loc deschis ^a . Și a stăruit mult de ei; și ei s-au abătut la el și au intrat în casa lui. Și le-a pregătit* o masă și a copt a-	15 Și, când se revărsa de ziuă, îngerii au grăbit pe Lot, zicând: „Ridică-te, ia-ți soția și pe cele două fiice ale tale care sunt aici, ca să nu pieri* în nelegiuirea ^c	15 *Num. 16.24; 16.26.
4 *Cap. 13.13; 18.20.	4 zime; și au mâncat. Și, mai înainte de a se culca ei, bărbații cetății*, bărbații din Sodoma, au înconjurat casa de la tânăr până la bătrân, tot poporul până la	16 cetății ^c . Și el zăbovea. Și bărbații <i>aceia</i> i-au apucat* mâna lui și mâna soției lui și mâna celor două fiice ale lui, Domnul fiind îndurător** față de el, și l-au scos și	16 *Deut. 5.15; 6.21; 7.8. **Lc. 18.13. Rom. 9.15,16
5 *Is. 3.9. **Jud. 19.22. †Cap. 4.1. Lev. 18.22. Rom. 1.24,27 Iuda 7.	5 ultimul. Și au chemat* pe Lot și i-au zis: „Unde sunt bărbații care au intrat la tine astă-noapte? Scoate-i** afară la noi, ca să-i	17 l-au lăsat afară din cetate. Și a fost așa: după ce i-au scos afară, el a zis: „Scapă-ți* viața; nu privi** înapoi și nu te opri în toată† câmpia; scapă la munte††, ca să nu pieri ^c . Și Lot le-a zis:	17 *1 Împ. 19.3. Ier. 48.6. **Vers. 26. Mt. 24.16-18 Lc. 9.62. Filip. 3.13,14 †Cap. 13.10. ††Cap. 14.10
6 *Jud. 19.23.	6 cunoaștem† ^c . Și Lot a ieșit* la ei la intrare și a încuiat ușa după	18 ca să nu pieri ^c . Și Lot le-a zis:	18 *Fap. 10.14.
8 *Jud. 19.24. **Cap. 18.5.	7 el. Și a zis: „Vă rog, fraților, nu faceți <i>acest</i> rău! Iată* acum, am două fiice care n-au cunoscut bărbat; lăsați-mă, vă rog, să vi le scot afară; și faceți-le cum este bine în ochii voștri: numai	19 „Nu*, Doamne, Te rog! Iată acum, robul Tău a căpătat favoare în ochii Tăi și ai mărit îndurarea Ta pe care mi-ai arătat-o, păstrându-mi sufletul viu ^d . Dar eu nu voi putea scăpa la munte, ca nu cumva să mă ajungă răul	21 *Iov 42.8,9. Ps. 145.19.
9 *2 Pet. 2.7,8. **Ex. 2.14.	9 meu ^c . Și ei au zis: „Înapoi!“ Și au zis: „Acesta* a venit să locuiască <i>aici</i> temporar și mereu este** judecător? Acum ție îți vom face mai rău decât lor ^c . Și împingeau cu putere asupra bărbatului, asupra lui Lot, și s-au	20 și să mor. Iată acum, această cetate este aproape, ca să fug acolo, și este mică. Te rog, lasă-mă să scap acolo! Nu este ea mică?	22 *Cap. 32.25; 32.26. Ex. 32.10. Deut. 9.14. Mc. 6.5. **Cap. 13.10; 14.2.
10 *Vers. 1.	10 apropiat să spargă ușa. Și bărbații* și-au întins mâna și au tras pe Lot în casă la ei și au	21 Și sufletul meu va trăi ^c . Și El i-a zis: „Iată*, te-am primit ^c și în lucrul acesta, de a nu distruge cetatea despre care ai vorbit. Grăbește-te, scapă acolo, pentru că nu pot* face nimic până nu vei ajunge acolo ^c . De aceea s-a pus	23 *Cap. 32.31.
11 *Deut. 28.28; 28.29. 2 Împ. 6.18. Fap. 13.11.	11 încuiat ușa. Și au lovit cu orbire* pe bărbații care erau la intrarea casei, de la mic până la mare; și ei se trudeau să găsească intrarea.	22 numele** cetății <i>Țoar</i> ^f . Răsărea soarele* deasupra pământului când intra Lot în <i>Țoar</i> .	24 *Is. 13.19. Ier. 20.16; 50.40. Ezec. 16.49,50 Amos 4.11. Țef. 2.9. Lc. 17.29. 2 Pet. 2.6. Iuda 7.
Nimicirea Sodomei și a Gomorei	12 Și bărbații <i>aceia</i> au zis lui Lot: „Pe cine* mai ai aici? Un giner și pe fiii tăi și pe fiicele tale și pe oricine ai în cetate: scoate-i	23 și pe toți locuitorii cetăților și ce	25 *Deut. 29.23. Ps. 107.34. Is. 13.19. Plân. 4.6.
12 *Cap. 7.1.	12 din acest loc. Pentru că vom distruge locul acesta, deoarece strigătul* <i>împotriva</i> lor este mare	24 Și Domnul a făcut* să plouă asupra Sodomei și asupra Gomorei pucioasă și foc de la Domnul din ceruri. Și a nimicit* cetățile acestea și toată câmpia și	
13 *Cap. 18.20. Lev. 26.30-33 Deut. 4.26; 28.45. **1 Cr.21.15	13 înaintea Domnului și Domnul ne-a trimis** să-l distrugem ^c . Și Lot a	25 creștea pe pământ. Și soția ^g lui	
	14	26	

^a Înaintea porților cetății ^b Și în sensul de „adăpostul“ ^c Sau „pedeapsa“
^d Sau „salvându-mi viața“ ^e Lit. „ți-am ridicat fața“ ^f Mic ^g Soția lui Lot

26 *Vers. 17. Lc. 17.32.	a privit înapoi și s-a făcut un stâlp* de sare.	Acesta este tatăl amoniților*, până în ziua aceasta.	38 *Deut. 2.19.
27 *Cap. 18.22.	27 Și Avraam s-a sculat dis-de-diminează și a venit la locul unde	20 Și Avraam a plecat de acolo* spre țara de sud ^{d**} și s-a așezat între Cades† și Șur și locuia	Avraam în Gherar
28 *Apoc. 9.2; 18.9.	28 stătuse înaintea* Domnului. Și s-a uitat spre Sodoma și Gomora și spre tot ținutul câmpiei și a privit și, iată, fumul ținutului se	2 temporar în Gherar††. Și Avraam a zis despre Sara, soția sa: „Este sora* mea“. Și Abimelec, împăratul din Gherar, a trimis și a	1 *Cap. 18.1. **Cap. 12.9; 13.1. †Cap. 16.7; 16.14. ††Cap. 26.6.
29 *Cap. 13.10-12 Vers. 17,25,28 **Cap. 8.1; 18.23. Deut. 9.27.	29 înălța ca fumul* unui cuptor. Și a fost așa: când a nimicit Dumnezeu cetățile câmpiei*, Dumnezeu Și-a amintit** de Avraam și a scos pe Lot din mijlocul prăpădului, când a nimicit cetățile în care locuia Lot.	3 luat** pe Sara. Dar Dumnezeu a venit la Abimelec în vis*, noaptea, și i-a zis: „Iată, ești un om mort** din cauza femeii pe care ai luat-o, pentru că este soția	2 *Cap. 12.13; 20.12; 26.7. **Cap. 12.15
Păcatul fiicelor lui Lot	30 Și Lot s-a suit din Țoar și a locuit în munte*, și cele două fiice ale lui cu el, pentru că se temea să locuiască în Țoar. Și locuia într-o peșteră, el și cele două	4 unui bărbat“. Dar Abimelec nu se apropiase de ea. Și a zis: „Doamne, vei ucide* Tu și o națiune	3 *Iov 33.15. **Vers. 7.
30 *Vers. 17,19.	31 fiice ale lui. Și cea întâi-născută a zis celei mai mici: „Tatăl nostru este bătrân și nu este bărbat în țară ca să intre* la noi, după obiceiul întregului pământ. Vino să dăm tatălui nostru să bea vin și să ne culcăm cu el, ca să ne păstrăm ^a	5 dreaptă? Nu mi-a zis el însuși: «Ea este sora mea»? Și ea, chiar ea însăși mi-a zis: «El este fraatele meu!» Am făcut aceasta în integritatea* inimii mele și în	4 *Cap. 18.23.
31 *Cap. 16.2,4; 38.8,9. Deut. 25.5.	32 sămânță din tatăl nostru“. Și au dat tatălui lor să bea vin în noaptea aceea; și cea întâi-născută a intrat și s-a culcat cu tatăl ei și el n-a știut nici când s-a culcat, nici	6 nevinovăția mâinilor mele“. Și Dumnezeu i-a zis în vis: „Da, știu că ai făcut aceasta în integritatea inimii tale și te-am și împiedicat* să păcătuiești împotriva**	5 *1 Împ. 9.4. 2 Împ. 20.3. 2 Cor. 1.12.
	33 când s-a sculat ea. Și a fost așa: a doua zi, cea întâi-născută a zis celei mai mici: „Iată, eu m-am culcat noaptea trecută cu tatăl meu; să-i dăm să bea vin și la noapte și intră tu și culcă-te cu el, ca să păstrăm	7 să te atingi de ea. Acum deci dă omului înapoi soția; pentru că el este profet și se va ruga* pentru tine și vei trăi. Și dacă nu i-o vei da înapoi, să știi că vei muri**,	6 *Cap. 31.7; 35.5. Ex. 34.24. 1 Sam. 25.26; 25.34. **Cap. 39.9. Lev. 6.2. Ps. 51.4.
	34 sămânță din tatăl nostru“. Și au dat tatălui lor să bea vin și în noaptea aceea. Și cea mai mică s-a dus și s-a culcat cu el și el n-a știut nici când s-a culcat, nici	8 tu și tot† ce este al tău“. Și Abimelec s-a sculat dis-de-diminează și a chemat pe toți slujitorii săi și a spus toate aceste cuvinte în auzul lor. Și oamenii s-au înspăimântat foarte mult. Și Abimelec a chemat* pe Avraam și i-a zis:	7 *1 Sam. 7.5. 2 Împ. 5.11. Iov 42.8. Iac. 5.14,15. 1 Ioan 5.16. **Cap. 2.17. †Num. 16.32; 16.33.
	35 când s-a sculat ea. Și amândouă fiicele lui Lot au rămas însărcinate de la tatăl lor. Și cea întâi-născută a născut un fiu și i-a pus numele Moab ^{b*} . Acesta este tatăl moabiților, până în ziua aceasta.	9 și a chemat pe toți slujitorii săi și a spus toate aceste cuvinte în auzul lor. Și oamenii s-au înspăimântat foarte mult. Și Abimelec a chemat* pe Avraam și i-a zis: „Ce ne-ai făcut? Și cu ce am păcătuit împotriva ta, de ai adus** asupra mea și asupra împărăției mele un păcat† așa de mare? Ai făcut cu mine lucruri	9 *Cap. 12.18. **Cap. 26.10. Ex. 32.21. Ios. 7.25. †Cap. 34.7; 39.9.
37 *Deut. 2.9.	36 când s-a sculat ea. Și amândouă fiicele lui Lot au rămas însărcinate de la tatăl lor. Și cea întâi-născută a născut un fiu și i-a pus numele Moab ^{b*} . Acesta este tatăl moabiților, până în ziua aceasta.	10 care nu trebuia făcute“. Și Abimelec a zis lui Avraam: „Ce ai văzut, de ai făcut lucrul acesta?“	11 *Cap. 42.18. Nem. 5.15. Ps. 36.1. Pr. 16.6.
	38 Și cea mai mică a născut și ea un fiu și i-a pus numele Ben-Ami ^c .	11 Și Avraam i-a zis: „Pentru că am zis: «Hotărât, nu este temere* de Dumnezeu în locul acesta și mă	

^a Lit. „să facem să trăiască“ ^b De la tatăl ^c Fiu al poporului meu ^d Neghev

<p>11 **Cap.12.12; 26.7.</p> <p>12 *Cap. 11.29.</p> <p>13 *Cap. 12.1,9. Ev. 11.8. **Cap. 12.13 Vers. 5.</p> <p>14 *Cap. 12.16.</p> <p>15 *Cap. 13.9; 34.10; 47.6.</p> <p>16 *Vers. 5. **Cap. 24.65; 26.11.</p> <p>17 *Num. 12.13; 21.7. Iov 42.9,10. Iac. 5.16.</p> <p>18 *Cap. 12.17.</p>	<p>vor ucide** din cauza soției 12 mele». Și cu adevărat este sora* mea, fiica tatălui meu, dar nu fiica mamei mele; și a ajuns soția 13 mea. Și a fost așa: când m-a fă- cut* Dumnezeu să pribegesc din casa tatălui meu, i-am zis: «A- ceasta să fie îndurarea pe care să mi-o arăți: în orice loc unde vom ajunge, să zici** despre mine aceasta: El este fratele meu»^c.</p> <p>14 Și Abimelec a luat oi și boi* și robi și roabe și i-a dat lui Avraam și i-a dat înapoi pe Sara, 15 soția sa. Și Abimelec a zis: „Iată, țara mea este înaintea* ta: lo- cuieste unde este bine în ochii 16 tăi^c“. Și Sarei i-a zis: „Iată, am dat o mie de arginți fratelui tău*. Iată, aceasta îți este o acoperi- re** a ochilor pentru toți cei care sunt cu tine; și tu ești îndreptă- 17 țită în totul^c“. Și Avraam s-a rugat* lui Dumnezeu și Dumnezeu a vin- decat pe Abimelec și pe soția lui și pe slujnicele lui și ele au năs- 18 cut. Pentru că Domnul închise- se* de tot toate pântecelile din casa lui Abimelec, din cauza Sarei, so- ția lui Avraam.</p> <p>21 Și Domnul a cercetat* pe Sara, cum zisese, și Domnul a 2 făcut Sarei cum** vorbise. Și Sa- ra a rămas însărcinată* și a năs- cut lui Avraam un fiu la bătrâne- țea lui, la timpul** hotărât, de- spre care îi vorbise Dumnezeu.</p> <p>3 Și Avraam a pus numele Isaac^a fiului său care i se născuse, pe 4 care i-l născuse Sara. Și Avraam a circumcis* pe fiul său Isaac când era de opt zile, cum** îi 5 poruncise Dumnezeu. Și Avraam era de o sută* de ani când i s-a 6 născut fiul său, Isaac. Și Sara a zis: „Dumnezeu m-a făcut* să râd: oricine va auzi va râde cu mine^c“.</p> <p>7 Și ea a zis: „Cine ar fi zis lui Avraam: «Sara va alăpta copiii»! Pentru că i-am născut* un fiu la bătrânețea lui^c“.</p>	<p>8 Și pruncul a crescut și a fost întărcat. Și Avraam a făcut un ospăț mare în ziua când a fost 9 întărcat Isaac. Și Sara a văzut pe fiul Agarei, egipteanca*, pe care-l născuse** ea lui Avraam, 10 râzând^{b†}. Și a zis lui Avraam: „Izgonește* pe roaba aceasta și pe fiul ei, pentru că fiul roabei acesteia nu va moșteni cu fiul 11 meu, cu Isaac^c“. Și lucrul acesta a fost foarte rău^c în ochii lui 12 Avraam, pentru fiul* său. Și Dumnezeu a zis lui Avraam: „Să nu fie rău^c în ochii tăi, pentru băiat și pentru roaba ta; ascultă de glasul ei în toate câte ți-a zis Sara, pentru că în Isaac* ți se 13 va numi sămânța. Dar și pe fiul roabei îl voi face o națiune*, pen- 14 tru că este sămânța ta^c“. Și Avra- am s-a sculat dis-de-diminează și a luat pâine și un burduf cu apă și le-a dat Agarei, punându-i-le pe umăr; și i-a dat copilul și a lăsat-o să plece*. Și ea a mers și a rătăcit prin pustiul Beer-Șeba. 15 Și s-a terminat apa din burduf; și a pus^d copilul sub un arbust. 16 Și a mers și a stat jos în fața lui, departe ca la o aruncătură de arc. Pentru că zicea: „Să nu văd moartea copilului!“ Și a stat în fața lui și a ridicat glasul și a 17 plâns. Și Dumnezeu a auzit* gla- sul băiatului și Îngerul lui Dum- nezeu a chemat din ceruri pe Agar și i-a zis: „Ce ai tu, Agar? Nu te teme**, pentru că Dumne- zeu a auzit glasul băiatului, acolo 18 unde este. Ridică-te, ia băiatul și ține-l strâns de mâna ta, pentru că îl voi face* o națiune mare^c“.</p> <p>19 Și Dumnezeu i-a deschis* ochii și ea a văzut o fântână** cu apă; și a mers și a umplut burduful cu apă și a dat băiatului să bea. 20 Și Dumnezeu era cu* băiatul. Și el a crescut și locuia în pustiu 21 și s-a făcut** arcaș. Și locuia* în pustiul Paran. Și mama sa i-a luat</p>	<p>Izgonirea Agarei în pustiu</p> <p>9 *Cap. 16.1. **Cap. 16.15 †Gal. 4.29.</p> <p>10 *Cap. 25.6; 36.6,7. Gal. 4.30.</p> <p>11 *Cap. 17.18.</p> <p>12 *Rom. 9.7,8. Ev. 11.18.</p> <p>13 *Cap. 16.10; 17.20. Vers. 18. Cap. 25.12-18</p> <p>14 *Ioan 8.35.</p> <p>17 *Ex. 3.7. Deut. 26.7. Ps. 16.8. **Cap. 26.24</p> <p>18 *Cap. 16.10. Vers. 13. Cap. 25.12-16</p> <p>19 *Num. 22.31 2 Imp. 6.17; 6.18,20. Lc. 24.16,31. **Cap. 16.7; 16.14.</p> <p>20 *Cap. 28.15; 39,2,3,21. **Cap. 16.12</p> <p>21 *Cap. 25.18.</p>
--	---	---	--

^a Răs ^b Disprețuitor ^c Trist ^d Sau „a părăsit“

<p>21 **Cap. 24.4.</p> <p>Legământul lui Avraam cu Abimelec</p> <p>22 *Cap. 20.2; 26.26. **Cap. 26.28 Is. 8.10.</p> <p>23 *Ios. 2.12. 1 Sam. 24.21</p> <p>25 *Cap. 26.15; 26.18,20-22.</p> <p>27 *Cap. 26.31.</p> <p>29 *Cap. 33.8.</p> <p>30 *Cap. 31.48; 31.52.</p> <p>31 *Vers. 14. Cap. 26.33.</p> <p>33 *Deut. 33.27. Is. 40.28. 1 Tim. 1.17.</p> <p>Jertfirea lui Isaac</p> <p>1 *Deut. 8.2,16 1 Cor. 10.13. Ev. 11.17. Iac. 1.12. 1 Pet. 1.7.</p> <p>2 *Cap. 22.12; 22.16. Ioan 3.16. Ev. 11.17. 1 Ioan 4.9. **2 Cr. 3.1. †Cap. 8.20.</p>	<p>o soție** din țara Egiptului.</p> <p>22 Și a fost așa: în zilele acelea, Abimelec* și Picol, căpetenia oștirii sale, au vorbit lui Avraam, zicând: „Dumnezeu este** cu tine</p> <p>23 în tot ce faci. Și acum jură-mi* aici, pe Dumnezeu, că nu vei lucra cu neadevăr nici cu mine, nici cu fiul meu, nici cu fiul fiului meu. Ci, după bunătatea pe care ți-am arătat-o eu, îmi vei face și tu, mie și țării în care locuiești temporar“. Și Avraam i-a zis: „Voi jura“.</p> <p>24 Și Avraam a muștrat pe Abimelec pentru fântâna de apă pe care o luaseră prin violență* slujitorii lui</p> <p>26 Abimelec. Și Abimelec i-a zis: „Nu știu cine a făcut lucrul acesta; nici tu nu mi-ai spus, nici eu n-am auzit decât astăzi“. Și Avraam a luat oi și boi și le-a dat lui Abimelec;</p> <p>28 și au făcut legământ* amândoi. Și Avraam a pus deoparte șapte mieușele din oile sale. Și Abimelec a zis lui Avraam: „Ce sunt* aceste șapte mieușele pe care le-ai pus deoparte?“ Și el i-a zis: „Să iei din mâna mea aceste șapte mieușele, ca să-mi fie mărturie* că eu am</p> <p>31 săpat fântâna aceasta“. De aceea a numit* locul acela Beer-Șeba^a, pentru că acolo au jurat amândoi.</p> <p>32 Și au făcut legământ la Beer-Șeba. Și Abimelec s-a ridicat cu Picol, căpetenia oștirii sale, și s-au întors în țara filistenilor. Și Avraam a sădit un tamarisc^b în Beer-Șeba și a chemat acolo Numele</p> <p>34 Domnului, Dumnezeuul Etern^c. Și Avraam a locuit temporar în țara filistenilor multe zile.</p> <p>22 Și a fost așa: după aceste lucruri, Dumnezeu l-a încercat* pe Avraam și i-a zis: „Avraame!“</p> <p>2 Și el a zis: „Iată-mă“. Și i-a zis: „Ia acum pe fiul tău, pe singurul* tău fiu, pe care-l iubești, pe Isaac, și mergi în ținutul** Moria și adu-l acolo ca ardere-de-tot^{d†} pe unul din</p>	<p>munții despre care îți voi spune“.</p> <p>3 Și Avraam s-a sculat dis-de-dimineață și a pus șaua pe măgarul său și a luat cu el pe doi dintre slujitorii^e săi și pe Isaac, fiul său; și a despicaț lemnele pentru arderea-de-tot și s-a ridicat și a mers la locul despre care îi vorbise Dumnezeu.</p> <p>4 A treia zi Avraam și-a ridicat ochii și a văzut locul de departe.</p> <p>5 Și Avraam a zis tinerilor săi: „Rămâneți aici cu măgarul; și eu și băiatul vom merge până acolo și ne vom închina^f și vom veni din nou la voi“. Și Avraam a luat lemnele arderii-de-tot și le-a pus* pe Isaac, fiul său; și a luat în mână focul și cuțitul și mergeau</p> <p>7 amândoi împreună. Și Isaac a vorbit lui Avraam, tatăl său, și i-a zis: „Tată!“ Și el i-a zis: „Iată-mă, fiul meu!“ Și i-a zis: „Iată focul și lemnele; dar unde este mielul* pentru arderea-de-tot?“ Și Avraam i-a zis: „Fiul meu, Dumnezeu Însuși va îngriji^g de mielul pentru arderea-de-tot“. Și mergeau amândoi</p> <p>9 împreună. Și au ajuns la locul* despre care-i spusese Dumnezeu. Și Avraam a zidit altarul** acolo și a așezat lemnele; și a legat pe Isaac, fiul său, și l-a pus† pe altar</p> <p>10 deasupra lemnului. Și Avraam și-a întins mâna și a luat cuțitul ca să</p> <p>11 înjunghie pe fiul său. Și Îngerul* Domnului i-a strigat din ceruri și a zis: „Avraame! Avraame!“ Și el</p> <p>12 I-a zis: „Iată-mă“. Și i-a zis: „Nu-ți pune* mâna pe băiat^h și nu-i fa-ce nimic, pentru că acum** cunosc că te temi de Dumnezeu, pentru că n-ai cruțat† pe fiul tău, pe singurul tău fiu, pentru</p> <p>13 Mine“. Și Avraam și-a ridicat ochii și s-a uitat și iată, înapoi, un berbec prins cu coarnea într-un desiș. Și Avraam a mers și a luat berbecul și l-a adus ca ardere-de-tot în locul fiului său.</p>	<p>6 *Ioan 19.17.</p> <p>7 *Ex. 29.38-42 Ioan 1.29,36. Apoc. 13.18.</p> <p>9 *Cap. 22.2. **Cap. 12.7; 12.8; 13.18. †Ev. 11.17. Iac. 2.21.</p> <p>11 *Cap. 16.7-11; 21.17.</p> <p>12 *1 Sam. 15.22 Mica 6.7,8. **Cap. 26.5. Iac. 2.22. †Vers. 2,16.</p>
--	---	---	--

^a Fântâna jurământului ^b Arbust mediteraneean ^c Ebr. „El Olam“ ^d Lit. „jertfă care se înalță“ ^e Lit. „tinerii“ ^f Lit. „ne vom pleca“ ^g Sau „va vedea“ ^h Sau „Nu-ți ridica mâna asupra băiatului“; „Nu-ți întinde mâna împotriva băiatului“

14 *Vers. 8.	14 Și Avraam a pus numele locului aceluia Yehova-Iire ^a , după cum se zice <i>până</i> în ziua aceasta: „La ^b muntele Domnului se va purta de grijă ^c “.	ți-mi ^{**} în stăpânire un loc de înmormântare, ca să-mi înmormântez moarta dinaintea feței mele ^c “.	4 **Fap. 7.5.	
16 *Ps. 105.9. Lc. 1.73. Ev. 6.13,14.	15 Și Îngerul Domnului a chemat pe Avraam a doua oară din ceruri, 16 și i-a zis: „Am jurat* pe Mine Însumi , zice ^c Domnul , pentru că ai făcut lucrul acesta și n-ai cruțat pe fiul tău, pe singurul tău <i>fiu</i> , 17 te voi binecuvânta foarte mult și-ți voi înmulți foarte mult sămânța, ca stelele* cerurilor și ca nisipul ^{**} care este pe malul mării; și sămânța [†] ta va stăpâni poarta 18 vrăjmașilor săi. Și în* sămânța ta vor fi binecuvântate toate națiunile pământului, pentru că ai ascultat ^{**} de glasul Meu ^c . Și Avraam s-a întors* la slujitorii ^d săi; și s-au ridicat și au mers împreună la Beer-Șeba ^{**} . Și Avraam a locuit la Beer-Șeba.	5 Și fiii lui Het au răspuns lui Avraam, zicându-i: „Ascultă-ne, domnul meu: tu ești un prinț ^{e*} al lui Dumnezeu între noi; înmormântează-ți moarta în cel mai ales dintre mormintele noastre! Nimeni dintre noi nu-ți va opri mormântul său ca 7 să-ți înmormântezi moarta ^c “. Avraam s-a ridicat și s-a plecat până la pământ înaintea poporului țării, 8 înaintea fiilor lui Het. Și le-a vorbit, zicând: „Dacă este voia voastră să-mi înmormântez moarta dinaintea feței mele, ascultați-mă și rugați pentru mine pe Efron*, 9 fiul lui Tohar, să-mi dea peștera din Macpela, care este a lui, care este în marginea ogorului său; să mi-o dea în mijlocul vostru, pentru tot argintul cât face ea, ca stăpânire a unui loc de înmormântare ^c “. Și Efron locuia în mijlocul fiilor* lui Het. Și Efron hetitul a răspuns lui Avraam în auzul ^f fiilor lui Het, al tuturor celor care intrau ^{**} pe poarta cetății 11 sale, zicând: „Nu, domnul meu, ascultă-mă; îți dau* ogorul și-ți dau peștera care este în el; ți-l dau înaintea ochilor fiilor poporului meu: înmormântează-ți moarta ^c “. Și Avraam s-a plecat până la pământ înaintea poporului țării. 13 Și a vorbit lui Efron în auzul poporului țării, zicând: „Dar, dacă vrei, te rog, ascultă-mă: voi da prețul ^g ogorului; ia-l de la mine și-mi voi înmormânta moarta a-14 colo ^c “. Și Efron a răspuns lui 15 Avraam, zicându-i: „Ascultă-mă, domnul meu: o bucată de pământ de patru sute de sicli* de argint, ce este aceasta între mine și tine? Înmormântează-ți deci moarta ^c “.	6 *Cap. 13.2; 14.14; 24.35.	
17 *Cap. 15.5; 26.4. Ier. 33.22. Ev. 11.12. **Cap. 32.12 †Cap. 24.60.	19 *Vers. 5. **Cap. 21.31	10 *Vers. 18. **Cap. 34.20; 34.24. Rut 4.1,11.	8 *Cap. 25.9.	
18 *Cap. 12.3; 18.18; 26.4. Fap. 3.25. Gal. 3.8,9; 3.16,18. **Cap. 18.19 Vers. 3.10. Cap. 26.5.	Familia lui Nahor 20 *Cap. 11.29. 21 *Iov 1.1. **Iov 32.2.	11 sale, zicând: „Nu, domnul meu, ascultă-mă; îți dau* ogorul și-ți dau peștera care este în el; ți-l dau înaintea ochilor fiilor poporului meu: înmormântează-ți moarta ^c “. Și Avraam s-a plecat până la pământ înaintea poporului țării. 13 Și a vorbit lui Efron în auzul poporului țării, zicând: „Dar, dacă vrei, te rog, ascultă-mă: voi da prețul ^g ogorului; ia-l de la mine și-mi voi înmormânta moarta a-14 colo ^c “. Și Efron a răspuns lui 15 Avraam, zicându-i: „Ascultă-mă, domnul meu: o bucată de pământ de patru sute de sicli* de argint, ce este aceasta între mine și tine? Înmormântează-ți deci moarta ^c “.	11 *2 Sam. 24.21-24	
23 *Cap. 24.15. **Rom. 9.10.	Moartea și înmormântarea Sarei 2 *Ios. 14.15. Jud. 1.10. **Cap. 13.18 Vers. 19. Ios. 15.13; 21.11. 3 *Cap. 10.15; 15.20. 4 *Cap. 17.8. 1 Cr. 29.15. Ps. 105.12. Ev. 11.9,13.	20 Și a fost așa: după aceste lucruri, i s-a spus lui Avraam, zicând: „Iată, și Milca* a născut fii 21 lui Nahor, fratele tău: pe Uț*, întâiul său născut, și pe Buz**, fratele acestuia, și pe Chemuel, 22 tatăl lui Aram, și pe Chesed, și pe Hazo, și pe Pildaș, și pe Iid-23 laf și pe Betuel. Și lui Betuel* i s-a născut Rebeca ^{**} . Milca a născut pe aceștia opt lui Nahor, fratele lui Avraam. Și țiitoarea lui, cu numele Reuma, a născut și ea pe Tebah și pe Gaham și pe Tahaș și pe Maaca ^c . 23 Și viața Sarei a fost de o sută douăzeci și șapte de ani: anii vieții Sarei. Și Sara a murit în Chiri-24 riat-Arba*, adică Hebron**, în țara Canaanului. Și Avraam a venit s-o jlească și s-o plângă pe Sara. 3 Și Avraam s-a ridicat dinaintea moartei sale și a vorbit fiilor lui 4 Het*, zicând: „Eu sunt străin* și locuitor temporar între voi; da-	12 ta ^c “. Și Avraam s-a plecat până la pământ înaintea poporului țării. 13 Și a vorbit lui Efron în auzul poporului țării, zicând: „Dar, dacă vrei, te rog, ascultă-mă: voi da prețul ^g ogorului; ia-l de la mine și-mi voi înmormânta moarta a-14 colo ^c “. Și Efron a răspuns lui 15 Avraam, zicându-i: „Ascultă-mă, domnul meu: o bucată de pământ de patru sute de sicli* de argint, ce este aceasta între mine și tine? Înmormântează-ți deci moarta ^c “.	15 *Ex. 30.13. Ezec. 45.12.
4 *Cap. 17.8. 1 Cr. 29.15. Ps. 105.12. Ev. 11.9,13.	a Domnul va purta de grijă b <i>Sau</i> „în ^c “ c <i>În ebr., un cuvânt folosit pentru a introduce o profeție</i> d <i>Lit. „tinerii“</i> e <i>Sau</i> „o căpetenie“ f <i>Lit. „în urechile“</i> g <i>Sau</i> „argintul“	16 Și Avraam a ascultat de Efron. Și Avraam a cântărit* lui Efron	16 *Ier. 32.9,10. Zah. 11.12.	

	argintul pe care-l spusese în auzul fiilor lui Het: patru sute de sicli de argint, care mergeau la negustor.		
17 *Cap. 25.9; 49.30-32; 50.13. Fap. 7.16.	17 Și ogorul* lui Efron, care era în Macpela, care era în dreptul Mamrei, ogorul și peștera care era în el și toți copacii care erau în ogor, care erau în toate hotarele	8 *Ios. 2.17,20	
	18 lui de jur-împrejur, au fost întăriți lui Avraam ca stăpânire înaintea ochilor fiilor lui Het, înaintea tuturor celor care veneau la poarta cetății sale. Și, după aceasta, Avraam a înmormântat pe Sara, soția sa, în peștera din ogorul Macpela, în fața lui Mamre, adică		
20 *Rut 4.9,10. Ier. 32.10,11.	20 Hebron, în țara Canaanului. Și ogorul și peștera care este în el au fost întărite* lui Avraam de către fiii lui Het, ca stăpânire a locului de înmormântare.	10 *Cap. 11.29; 27.43.	
	21 Și Avraam era bătrân*, înaintat în zile; și Domnul binecuvântase** pe Avraam în toate.	11 *Ex. 2.16. 1 Sam. 9.11.	
	22 Și Avraam a zis celui mai bătrân* rob al său din casa lui, care era mai-mare** peste toate ale sale: „Pune-ți†, te rog, mâna sub	12 *Vers. 27. Cap. 26.24; 28.13; 32.9. Ex. 3.6,15. **Neem. 1.11 Ps. 37.5.	
	3 coapsa mea. Și te voi face să juri* pe Domnul, Dumnezeul cerurilor și Dumnezeul pământului, că nu** vei lua soție fiului meu dintre fiicele canaanitilor†	13 *Vers. 43. **Cap. 29.9. Ex. 2.16.	
	4 printre care locuiesc; ci vei merge* în țara mea și la rudele mele și vei lua soție fiului meu, Isaac“.	14 *Jud. 6.17,37 1 Sam. 6.9; 14.10; 20.7.	
4 *Cap. 12.1.	5 Și robul i-a zis: „Poate că femeia nu va voi să mă urmeze în țara aceasta; trebuie să duc pe fiul tău din nou în țara din care ai venit?“ Și Avraam i-a zis: „Ferește-te să duci pe fiul meu din	15 *Vers. 45. **Cap. 11.29; 22.23.	
	7 nou acolo! Domnul Dumnezeul cerurilor*, care m-a luat din casa tatălui meu și din țara mea de naștere și care mi-a vorbit și mi-a jurat, zicând: «Seminței** tale voi da țara aceasta!», El Însuși va trimite† pe Îngerul Său	16 *Cap. 12.11; 26.7; 29.17.	
7 *Ps. 136.26. Dan. 2.18,19. **Cap. 12.7; 13.15; 15.18; 17.8. Ex. 32.13. Deut. 1.8; 34.4 Fap. 7.5. †Cap. 16.7. Ex. 23.20; 23.23; 33.2. Ev. 1.14.	înaintea ta și vei lua soție fiului meu de acolo. Și, dacă femeia nu va voi să te urmeze, atunci vei fi dezlegat* de acest jurământ al meu; numai să nu duci pe fiul meu din nou acolo“. Și robul și-a pus mâna sub coapsa lui Avraam, stăpânul său, și i-a jurat pentru lucrul acesta.	17 *Ioan 4.7.	
	10 Și robul a luat zece cămile din cămilele stăpânului său și a plecat, având în mâna sa din toate bunurile stăpânului său. Și s-a ridicat și s-a dus în Mesopotamia ^a , la cetatea lui Nahor*. Și a făcut să îngenuncheze cămilele afară din cetate, lângă o fântână cu apă, la vremea serii, când ies	18 *1 Pet. 3.8; 4.9.	
	12 femeile* să scoată apă. Și a zis: „Doamne, Dumnezeul* stăpânului meu Avraam, te rog, dă-mi reușită** astăzi și arată îndurare		
	13 stăpânului meu, Avraam! Iată, eu stau* lângă fântâna cu apă, și fiicele** oamenilor ies din cetate ca să scoată apă. Și fie ca fecioara căreia îi voi zice: «Te rog, pleacă-ți vadra ca să beau!», și care va zice: «Bea, și voi adăpa și cămilele tale!», ea să fie aceea pe care ai rânduit-o pentru robul tău Isaac și prin aceasta ^b voi cunoaște că ai arătat îndurare stăpânului meu“.		
	15 Și a fost așa: înainte de a sfârși* el de vorbit, iată, ieșea, cu vadra pe umăr, Rebeca ^c , cea născută lui Betuel, fiul Milcâi**, soția lui Nahor, fratele lui Avraam. Și fata era* foarte frumoasă la față, fecioară, și nici un bărbat n-o cunoscuse. Și a coborât la fântână și și-a umplut vadra și s-a suit.		
	17 Și robul a alergat s-o întâmpine și i-a zis: „Dă-mi, te rog, să beau* puțină apă din vadra ta“.		
	18 Și* ea a zis: „Bea, domnul meu!“ Și s-a grăbit și și-a coborât vadra pe mână și i-a dat să bea.		

^a Ebr. „Aram-Naharaim“ (Aram dintre cele două fluvii, Tigru și Eufrat) ^b Sau „prin ea“ ^c Ebr. „Ribka“ (Atrăgătoare)

21 *Vers. 12,56.	<p>19 Și, după ce i-a dat să bea, a zis: „Am să scot și pentru cămilele tale, până vor termina de băut“.</p> <p>20 Și s-a grăbit și și-a golit vadra în adăpătoare și a alergat din nou la fântână să scoată; și a scos</p> <p>21 pentru toate cămilele lui. Și omul se uita ținută la ea și tăcea, ca să cunoască dacă Domnul i-a făcut sau nu reușită* călătoria.</p>	<p>paie și nutreț cămilelor și apă pentru spălarea picioarelor lui și a picioarelor oamenilor care</p> <p>33 erau cu el. Și i s-a pus înainte de mâncare. Dar el a zis: „Nu voi mânca* până când nu voi spune ce am de spus“. Și <i>Laban</i> a zis:</p> <p>34 „Vorbește“. Și el a zis: „Eu sunt</p> <p>35 robul lui Avraam. Și Domnul a binecuvântat* mult pe stăpânul meu și a ajuns mare; și i-a dat oi și boi și argint și aur și robi și</p>	33 *Iov 23.12. Ioan 4.34. Ef. 6.5-7.
22 *Vers. 47. Ex. 32.3. Is. 3.19-21. Ezec. 16.11; 16.12. 1 Pet. 3.3.	<p>22 Și a fost <i>așa</i>: după ce cămilele au terminat de băut, omul a luat un inel* de aur pentru nas, greu de o jumătate de siclu, și două brățări pentru mâinile ei, în greutate de zece sicli de aur. Și i-a zis:</p> <p>23 „A cui fiică ești tu? Spune-mi, te rog. Este loc pentru noi în casa</p> <p>24 tatălui tău ca să poposim?“ Și ea i-a zis: „Eu sunt fiica* lui Betuel,</p> <p>25 fiul Milcăi, pe care l-a născut ea</p> <p>26 lui Nahor“. Și i-a mai zis: „Paie* și nutreț sunt destule la noi, și loc de popas“.</p>	<p>36 roabe și cămile și măgari. Și Sara, soția stăpânului meu, i-a născut* un fiu stăpânului meu la bătrânețea ei: și lui** i-a dat tot ce</p> <p>37 are. Și stăpânul* meu m-a pus să jur, zicând: «Să nu iei soție fiului meu dintre fiicele canaanitilor în</p> <p>38 a căror țară locuiesc. Ci să te duci negreșit la casa tatălui meu și la rudele mele și să iei soție fiului</p> <p>39 meu». Și am zis* stăpânului meu: «Poate că femeia nu va voi să mă</p> <p>40 urmeze». Și el mi-a zis: «Domnul, înaintea Căruia umblu*, va trimite pe Îngerul Său** cu tine și-ți va da reușită în călătoria ta, ca să iei soție fiului meu dintre rudele mele și din casa tatălui</p> <p>41 meu. Când* te vei duce la rudele mele, atunci vei fi dezlegat de jurământul meu. Și, dacă nu ți-o vor da, vei fi dezlegat de jurământul</p> <p>42 meu». Și eu am venit astăzi la fântână și am zis: «Doamne, Dumnezeu stăpânului meu Avraam, dacă acum îmi dai reușită în dru-</p> <p>43 mul meu pe care merg, iată, stau lângă fântâna cu apă și fie ca fecioara care va ieși să scoată și căreia îi voi zice: «Dă-mi, te rog, să beau puțină apă din vadra ta!»,</p> <p>44 și care îmi va zice: «Bea, și voi scoate și pentru cămilele tale!», aceea să fie femeia pe care a rânduit-o Domnul pentru fiul stă-</p> <p>45 pânului meu. Și înainte* ca să fi sfârșit eu de vorbit în** inima mea, iată, Rebeca a ieșit cu vadra ei pe umăr și a coborât la fân-</p>	35 *Cap. 13.2. Vers. 1.
24 *Cap. 22.23.	<p>24 tatălui tău ca să poposim?“ Și ea i-a zis: „Eu sunt fiica* lui Betuel,</p> <p>25 fiul Milcăi, pe care l-a născut ea</p> <p>26 lui Nahor“. Și i-a mai zis: „Paie* și nutreț sunt destule la noi, și loc de popas“.</p>	<p>37 are. Și stăpânul* meu m-a pus să jur, zicând: «Să nu iei soție fiului meu dintre fiicele canaanitilor în</p> <p>38 a căror țară locuiesc. Ci să te duci negreșit la casa tatălui meu și la rudele mele și să iei soție fiului</p> <p>39 meu». Și am zis* stăpânului meu: «Poate că femeia nu va voi să mă</p> <p>40 urmeze». Și el mi-a zis: «Domnul, înaintea Căruia umblu*, va trimite pe Îngerul Său** cu tine și-ți va da reușită în călătoria ta, ca să iei soție fiului meu dintre rudele mele și din casa tatălui</p> <p>41 meu. Când* te vei duce la rudele mele, atunci vei fi dezlegat de jurământul meu. Și, dacă nu ți-o vor da, vei fi dezlegat de jurământul</p> <p>42 meu». Și eu am venit astăzi la fântână și am zis: «Doamne, Dumnezeu stăpânului meu Avraam, dacă acum îmi dai reușită în dru-</p> <p>43 mul meu pe care merg, iată, stau lângă fântâna cu apă și fie ca fecioara care va ieși să scoată și căreia îi voi zice: «Dă-mi, te rog, să beau puțină apă din vadra ta!»,</p> <p>44 și care îmi va zice: «Bea, și voi scoate și pentru cămilele tale!», aceea să fie femeia pe care a rânduit-o Domnul pentru fiul stă-</p> <p>45 pânului meu. Și înainte* ca să fi sfârșit eu de vorbit în** inima mea, iată, Rebeca a ieșit cu vadra ei pe umăr și a coborât la fân-</p>	36 *Cap. 21.2. **Cap. 21.10; 25.5.
25 *1 Pet. 4.9.	<p>25 lui Nahor“. Și i-a mai zis: „Paie* și nutreț sunt destule la noi, și loc de popas“.</p> <p>26 Și omul și-a plecat capul și</p> <p>27 s-a închinat* Domnului, și a zis: „Binecuvântat* să fie Domnul, Dumnezeu stăpânului meu Avraam, care n-a părăsit îndurarea** Sa și adevărul Său față de stăpânul meu^a; pe mine Domnul m-a condus pe drum la casa fraților stăpânului meu“.</p>	<p>39 meu». Și am zis* stăpânului meu: «Poate că femeia nu va voi să mă</p> <p>40 urmeze». Și el mi-a zis: «Domnul, înaintea Căruia umblu*, va trimite pe Îngerul Său** cu tine și-ți va da reușită în călătoria ta, ca să iei soție fiului meu dintre rudele mele și din casa tatălui</p> <p>41 meu. Când* te vei duce la rudele mele, atunci vei fi dezlegat de jurământul meu. Și, dacă nu ți-o vor da, vei fi dezlegat de jurământul</p> <p>42 meu». Și eu am venit astăzi la fântână și am zis: «Doamne, Dumnezeu stăpânului meu Avraam, dacă acum îmi dai reușită în dru-</p> <p>43 mul meu pe care merg, iată, stau lângă fântâna cu apă și fie ca fecioara care va ieși să scoată și căreia îi voi zice: «Dă-mi, te rog, să beau puțină apă din vadra ta!»,</p> <p>44 și care îmi va zice: «Bea, și voi scoate și pentru cămilele tale!», aceea să fie femeia pe care a rânduit-o Domnul pentru fiul stă-</p> <p>45 pânului meu. Și înainte* ca să fi sfârșit eu de vorbit în** inima mea, iată, Rebeca a ieșit cu vadra ei pe umăr și a coborât la fân-</p>	37 *Vers. 3.
26 *Vers. 52. Ex. 4.31. 27 *Vers. 48. Ex. 18.10. Rut 4.14. 1 Sam. 25.32; 25.39. 2 Sam. 18.28 Lc. 1.68. **Cap. 32.10 Ps. 98.3.	<p>26 Și omul și-a plecat capul și</p> <p>27 s-a închinat* Domnului, și a zis: „Binecuvântat* să fie Domnul, Dumnezeu stăpânului meu Avraam, care n-a părăsit îndurarea** Sa și adevărul Său față de stăpânul meu^a; pe mine Domnul m-a condus pe drum la casa fraților stăpânului meu“.</p> <p>28 Și fata a alergat* și i-a spus aceste cuvinte casei mamei sale.</p> <p>29 Și Rebeca avea un frate și numele lui era Laban*. Și Laban a alergat afară la acel om, la fântână.</p> <p>30 Și a fost <i>așa</i>: când a văzut inelul pentru nas și brățările pe mâinile surorii sale și când a auzit cuvintele Rebecăi, sora sa, zicând: „Așa mi-a vorbit omul <i>acela!</i>“, a venit la <i>acel</i> om și, iată, el stătea</p> <p>31 lângă cămile, la fântână. Și i-a zis: „Vino înăuntru, binecuvântatul* Domnului! Pentru ce stai afară? Pentru că am pregătit casa și locul** pentru cămile“.</p> <p>32 Și omul a intrat în casă; și s-a scos șaua de pe cămile și s-a dat*</p>	<p>40 urmeze». Și el mi-a zis: «Domnul, înaintea Căruia umblu*, va trimite pe Îngerul Său** cu tine și-ți va da reușită în călătoria ta, ca să iei soție fiului meu dintre rudele mele și din casa tatălui</p> <p>41 meu. Când* te vei duce la rudele mele, atunci vei fi dezlegat de jurământul meu. Și, dacă nu ți-o vor da, vei fi dezlegat de jurământul</p> <p>42 meu». Și eu am venit astăzi la fântână și am zis: «Doamne, Dumnezeu stăpânului meu Avraam, dacă acum îmi dai reușită în dru-</p> <p>43 mul meu pe care merg, iată, stau lângă fântâna cu apă și fie ca fecioara care va ieși să scoată și căreia îi voi zice: «Dă-mi, te rog, să beau puțină apă din vadra ta!»,</p> <p>44 și care îmi va zice: «Bea, și voi scoate și pentru cămilele tale!», aceea să fie femeia pe care a rânduit-o Domnul pentru fiul stă-</p> <p>45 pânului meu. Și înainte* ca să fi sfârșit eu de vorbit în** inima mea, iată, Rebeca a ieșit cu vadra ei pe umăr și a coborât la fân-</p>	39 *Vers. 5.
28 *Cap. 29.12.	<p>28 Și fata a alergat* și i-a spus aceste cuvinte casei mamei sale.</p> <p>29 Și Rebeca avea un frate și numele lui era Laban*. Și Laban a alergat afară la acel om, la fântână.</p> <p>30 Și a fost <i>așa</i>: când a văzut inelul pentru nas și brățările pe mâinile surorii sale și când a auzit cuvintele Rebecăi, sora sa, zicând: „Așa mi-a vorbit omul <i>acela!</i>“, a venit la <i>acel</i> om și, iată, el stătea</p> <p>31 lângă cămile, la fântână. Și i-a zis: „Vino înăuntru, binecuvântatul* Domnului! Pentru ce stai afară? Pentru că am pregătit casa și locul** pentru cămile“.</p> <p>32 Și omul a intrat în casă; și s-a scos șaua de pe cămile și s-a dat*</p>	<p>42 meu». Și eu am venit astăzi la fântână și am zis: «Doamne, Dumnezeu stăpânului meu Avraam, dacă acum îmi dai reușită în dru-</p> <p>43 mul meu pe care merg, iată, stau lângă fântâna cu apă și fie ca fecioara care va ieși să scoată și căreia îi voi zice: «Dă-mi, te rog, să beau puțină apă din vadra ta!»,</p> <p>44 și care îmi va zice: «Bea, și voi scoate și pentru cămilele tale!», aceea să fie femeia pe care a rânduit-o Domnul pentru fiul stă-</p> <p>45 pânului meu. Și înainte* ca să fi sfârșit eu de vorbit în** inima mea, iată, Rebeca a ieșit cu vadra ei pe umăr și a coborât la fân-</p>	40 *Cap. 17.1. **Vers. 7. Ex. 23.20.
29 *Cap. 29.5.	<p>29 Și Rebeca avea un frate și numele lui era Laban*. Și Laban a alergat afară la acel om, la fântână.</p> <p>30 Și a fost <i>așa</i>: când a văzut inelul pentru nas și brățările pe mâinile surorii sale și când a auzit cuvintele Rebecăi, sora sa, zicând: „Așa mi-a vorbit omul <i>acela!</i>“, a venit la <i>acel</i> om și, iată, el stătea</p> <p>31 lângă cămile, la fântână. Și i-a zis: „Vino înăuntru, binecuvântatul* Domnului! Pentru ce stai afară? Pentru că am pregătit casa și locul** pentru cămile“.</p> <p>32 Și omul a intrat în casă; și s-a scos șaua de pe cămile și s-a dat*</p>	<p>42 meu». Și eu am venit astăzi la fântână și am zis: «Doamne, Dumnezeu stăpânului meu Avraam, dacă acum îmi dai reușită în dru-</p> <p>43 mul meu pe care merg, iată, stau lângă fântâna cu apă și fie ca fecioara care va ieși să scoată și căreia îi voi zice: «Dă-mi, te rog, să beau puțină apă din vadra ta!»,</p> <p>44 și care îmi va zice: «Bea, și voi scoate și pentru cămilele tale!», aceea să fie femeia pe care a rânduit-o Domnul pentru fiul stă-</p> <p>45 pânului meu. Și înainte* ca să fi sfârșit eu de vorbit în** inima mea, iată, Rebeca a ieșit cu vadra ei pe umăr și a coborât la fân-</p>	41 *Vers. 8.
31 *Cap. 26.29. Jud. 17.2. Rut 3.10. Ps. 115.15. **Cap. 18.3-5; 19.2,3.	<p>31 lângă cămile, la fântână. Și i-a zis: „Vino înăuntru, binecuvântatul* Domnului! Pentru ce stai afară? Pentru că am pregătit casa și locul** pentru cămile“.</p> <p>32 Și omul a intrat în casă; și s-a scos șaua de pe cămile și s-a dat*</p>	<p>44 și care îmi va zice: «Bea, și voi scoate și pentru cămilele tale!», aceea să fie femeia pe care a rânduit-o Domnul pentru fiul stă-</p> <p>45 pânului meu. Și înainte* ca să fi sfârșit eu de vorbit în** inima mea, iată, Rebeca a ieșit cu vadra ei pe umăr și a coborât la fân-</p>	45 *Vers. 15. **1 Sam. 1.13
32 *Cap. 43.24. Jud. 19.21.	<p>32 Și omul a intrat în casă; și s-a scos șaua de pe cămile și s-a dat*</p>	<p>45 pânului meu. Și înainte* ca să fi sfârșit eu de vorbit în** inima mea, iată, Rebeca a ieșit cu vadra ei pe umăr și a coborât la fân-</p>	

^a Sau „care n-a lăsat pe stăpânul meu fără îndurarea Sa și adevărul Său“

	tână și a scos apă. Și i-am zis:	au zis: „Vom chema fata și vom	
	46 «Dă-mi, te rog, să beau!» Și ea	58 afla din gura ei ^c . Și au chemat	
	s-a grăbit și și-a coborât vadra	pe Rebeca și i-au zis: „Vei mer-	
	de pe <i>umărul</i> ei și a zis: «Bea și	ge tu cu omul acesta?» Și ea a	
	voi adăpa și cămilele tale». Și am	59 zis: „Voi merge!” Și au dat drumul	59 *Cap. 35.8.
	băut; și ea a adăpat și cămilele.	Rebecăi, sora lor, și doicii* ei,	
47 *Ezec. 16.11;	47 Și am întrebat-o, și i-am zis: «A	și robului lui Avraam, și oame-	
16.12.	cui fiică ești tu?» Și ea a zis: «Fii-	nilor lui. Și au binecuvântat pe	
	ca lui Betuel, fiul lui Nahor, pe	Rebeca și i-au zis: „Tu, sora noas-	60 *Cap. 17.16.
	care i l-a născut Milca». Și i-am	tră, să ajungi* mii de zeci	**Cap. 22.17
	pus inelul* la nas și brățările pe	de mii; și sămânța** ta să stă-	
48 *Vers. 26.	48 mâini. Și mi-am plecat* capul și	pânească poarta celor care o	
**Ps. 32.8.	m-am închinat Domnului ; și am	61 urăsc!“ Și Rebeca și slujnicele ei	
†Cap. 22.23.	binecuvântat pe Domnul Dum-	s-au ridicat și au încălecat pe	
	nezeul lui Avraam, stăpânul meu,	cămile și au urmat pe omul acela.	
	care m-a dus** pe calea cea	Și robul a luat pe Rebeca și a	
	dreaptă ^a , ca să iau pe fiica fra-	plecat.	
	49 telui† său pentru fiul stăpânului	62 Și Isaac venise de la fântâna ^d	62 *Cap. 16.14;
49 *Cap. 47.29.	meu. Și acum, dacă vreți să ară-	Lahai-Roi; pentru că locuia în țara	25.11.
Ios. 2.14.	tați îndurare* și adevăr stăpânul-	63 de la sud. Și Isaac ieșise la câmp	63 *Ios. 1.8.
	lui meu, spuneți-mi; și, dacă nu,	spre seară ca să mediteze*. Și	Ps. 1.2; 77.12;
	spuneți-mi, ca să mă întorc la	și-a ridicat ochii** și s-a uitat și,	119.15; 143.5
	dreapta sau la stânga“.	64 iată, veneau niște cămile. Și Re-	**Cap. 18.2.
	50 Și Laban și Betuel i-au răspuns	beca și-a ridicat ochii și l-a văzut	64 *Ios. 15.18.
50 *Ps. 118.23.	și i-au zis: „Lucrul* <i>acesta</i> vine de	pe Isaac și a sărit jos* de pe	
Mt. 21.42.	la Domnul , noi nu-ți putem vor-	65 cămilă. Și zisese robului: „Cine	
Mc. 12.11.	bi** rău sau bine. Iată, Rebeca	este omul acesta care vine pe	
**Cap. 31.24;	este înaintea* ta, ia-o și mergi;	câmp ca să ne întâmpine?” Și	
31.29.	și să fie soția fiului stăpânului	robul i-a zis: „Este stăpânul meu“.	
51 *Cap. 20.15.	tău, după cum a spus Domnul “.	Și ea și-a luat vâlul și s-a aco-	
	52 Și a fost așa: când a auzit robul	perit. Și robul a istorisit lui Isaac	
52 *Vers. 26,48.	lui Avraam cuvintele lor, s-a ple-	toate lucrurile pe care le făcuse.	
	cat* cu fața la pământ înaintea	67 Și Isaac a dus-o în cortul Sarei,	67 *Cap. 25.20.
	53 Domnului . Și robul a scos obiec-	mama sa; și a luat* pe Rebeca și	**Cap. 29.18
53 *Ex. 3.22;	te ^b * de argint și obiecte de aur	ea i-a fost soție și el a iubit-o**.	†Cap. 23.1,2
11.2; 12.35.	și haine și le-a dat Rebecăi; și	Și Isaac a fost mângâiat după† <i>ce</i>	
**2 Cr. 21.3.	a dat lucruri de preț** și fratelui	<i>a murit</i> mama sa.	
Ezra 1.6.	ei și mamei ei.	25 Și Avraam și-a luat altă so-	
	54 Și au mâncat și au băut, el	2 ție și numele ei era Chetura. Și	Chetura
54 *Vers. 56,59.	și oamenii care erau cu el, și au	ea* i-a născut pe Zimran și pe	
Cap. 30.25.	rămas acolo. Și s-au sculat di-	Iocșan și pe Medan și pe Madian	2 *1 Cr. 1.32.
	mineața; și el a zis: „Dați-mi	3 și pe Ișbac și pe Șuah. Și Iocșan	
	55 drumul* la stăpânul meu“. Și	a născut pe Seba și pe Dedan. Și	
	fratele ei și mama ei i-au zis:	fiii lui Dedan au fost: Așurim și	
	„Să mai rămână cu noi copila	4 Letușim și Leumim. Și fiii lui	
	<i>câteva</i> zile sau <i>măcar</i> zece; du-	Madian: Efa și Efer și Enoc și	
	56 pă aceea să meargă“. Și el le-a	Abida și Eldaa. Toți aceștia au	
	zis: „Nu mă opriți, deoarece	fost fiii Cheturei.	
	Domnul mi-a dat reușită în că-	5 Și Avraam a dat* lui Isaac	5 *Cap. 24.36.
	lătoria mea; dați-mi drumul, ca	6 tot ce avea. Și fiilor țiitoarelor	
	57 să merg la stăpânul meu“. Și	pe care le-a avut Avraam, Avraam	

^a Sau „adevărată“ ^b Sau „bijuterii“ ^c Lit. „să întrebăm gura ei“ ^d Sau „de pe drumul fântâni“

<p>6 *Cap. 21.14. **Jud. 6.3.</p>	<p>le-a dat daruri; și, pe când trăia, i-a îndepărtat* de lângă fiul său Isaac spre răsărit**, în țara de răsărit.</p>	<p>soție pe Rebeca, fiica* lui Betuel arameul^d din Padan-Aram, sora**</p>	<p>20 *Cap. 22.23. **Cap. 24.29</p>
<p>Moartea lui Avraam</p> <p>7 *Cap. 12.4.</p> <p>8 *Cap. 15.15; 47.8,9. **Cap. 25.17; 35.29; 49.29; 49.33.</p> <p>9 *Cap. 50.13. **Cap. 23.17; 23.18; 49.29; 49.30.</p> <p>10 *Cap. 23.16. **Cap. 49.31</p> <p>11 *Cap. 26.3. **Cap. 16.14; 24.62.</p>	<p>7 Și acestea sunt zilele anilor vieții lui Avraam, pe care i-a trăit*: o sută șaptezeci și cinci de</p> <p>8 ani. Și Avraam și-a dat duhul și a murit* la o bună bătrânețe, bătrân și sătul <i>de zile</i>; și a fost adăugat** la poporul său. Și Isaac și Ismael, fiii* săi, l-au înmormântat în peștera** de la Macpela, în ogorul lui Efron, fiul lui Tohar hetitul, care este în fața</p> <p>10 lui Mamre, ogorul* pe care îl cumpărase Avraam de la fiii lui Het: acolo** au fost înmormântați Avraam, și Sara, soția sa. Și a fost așa: după moartea lui Avraam, Dumnezeu a binecuvântat* pe Isaac, fiul său. Și Isaac locuia lângă fântâna** Lahai-Roi.</p>	<p>21 lui Laban arameul. Și Isaac s-a rugat stăruitor Domnului pentru soția sa, pentru că era sterilă. Și Domnul i-a ascultat* rugăciunea și Rebeca, soția sa, a rămas în-</p> <p>22 sarcinată**. Și copiii se luptau între ei, în ea. Și ea a zis: „Dacă este așa, pentru ce sunt astfel?” Și a mers ca să întrebe* pe Dom-</p> <p>23 nul. Și Domnul i-a zis: „Două națiuni* sunt în pântecele tău.</p> <p>Și două popoare se vor despărți din măruntaiele tale; și un popor** va fi mai tare decât celălalt popor și cel mai mare† va sluji celui mai mic“.</p> <p>24 Și, când i s-au împlinit zilele să nască, iată, doi gemeni erau</p> <p>25 în pântecele ei. Și cel dintâi a ieșit roșu peste tot, ca o manta păroasă*; și i-au pus numele Esau^e.</p> <p>26 Și, după el, a ieșit fratele său; și mâna* sa ținea călcâiul lui Esau; și i-au pus numele Iacov^{f**}. Și Isaac era de șaiszeci† de ani când i-a născut ea.</p> <p>27 Și băieții au crescut mari. Și Esau s-a făcut bărbat priceput* la vânat, om al câmpului, iar Iacov era om liniștit**, locuind† în</p> <p>28 corturi. Și Isaac iubea pe Esau, pentru că vânatul* era mâncarea sa^g; și Rebeca** iubea pe Iacov.</p> <p>29 Și Iacov a fiert* o mâncare. Și Esau a venit de la câmp și era</p> <p>30 obosit. Și Esau a zis lui Iacov: „Dă-mi, te rog, să mănânc din aceea roșie, fiertura cea roșie, pentru că sunt obosit. De aceea i</p> <p>31 s-a pus numele Edom^h. Și Iacov i-a zis: „Vinde-mi acumⁱ dreptul* tău de întâi-născut“. Și Esau i-a zis: „Iată, am să mor, și la ce-mi va folosi dreptul de întâi-născut?“</p> <p>33 Și Iacov i-a zis: „Jură-mi acumⁱ“. Și el i-a jurat. Și și-a vândut*</p>	<p>21 *1 Sam. 1.17 1 Cr. 5.20. 2 Cr. 33.13. Ezra 8.23. Ps. 127.3. **Rom. 9.10.</p> <p>22 *1 Sam. 9.9; 10.22.</p> <p>23 *Cap. 17.16; 24.60. Num. 20.14. Deut. 2.4.8. **2 Sam. 8.14 †Cap. 27.29. Mal. 1.2.3. Rom. 9.12.</p> <p>25 *Cap. 27.11; 27.16,23.</p> <p>26 *Osea 12.3. **Cap. 27.36 †Vers. 20.</p> <p>Esau își vinde dreptul de întâi-născut</p> <p>27 *Cap. 27.3,5. **Iov 1.1,8; 2.3. Ps. 37.37. †Ev. 11.9.</p> <p>28 *Cap. 27.19; 27.25,31. **Cap. 27.6. 29 *2 Împ. 4.38.</p> <p>31 *Deut. 21.16; 21.17. 1 Cr. 5.1,2.</p> <p>33 *Ev. 12.16.</p>
<p>Urmașii lui Ismael</p> <p>12 *Cap. 16.15.</p> <p>13 *1 Cr. 1.29.</p> <p>16 *Cap. 17.20.</p> <p>17 *Cap. 16.16. **Vers. 8.</p> <p>18 *1 Sam. 15.7 **Cap. 20.1. †Cap. 16.12.</p>	<p>12 Și aceștia sunt urmașii lui Ismael, fiul lui Avraam, pe care l-a născut* lui Avraam egipteanca</p> <p>13 Agar, roaba Sarei. Și acestea* sunt numele fiilor lui Ismael, după numele lor, după urmașii lor: întâiul-născut al lui Ismael, Nebaiot, și Chedar, și Adbeel, și</p> <p>14 Mibsam, și Mișma, și Duma, și</p> <p>15 Masa, Hadad^a, și Tema, Ietur, Nafiș</p> <p>16 și Chedma. Aceștia sunt fiii lui Ismael și acestea sunt numele lor, după satele lor și după taberele lor: doisprezece* conducători ai</p> <p>17 popoarelor^b lor. Și aceștia sunt anii* vieții lui Ismael: o sută treizeci și șapte de ani. Și el și-a dat duhul** și a murit și a fost adăugat la poporul său. Și au locuit de la Havila* până la Șur**, care este în fața Egiptului, cum mergi spre Asiria. Și el s-a așezat^c înaintea feței† tuturor fraților săi.</p>	<p>19 Și aceștia sunt urmașii lui Isaac, fiul lui Avraam: Avraam* a născut pe Isaac. Și Isaac era de patruzeci de ani când a luat de</p>	<p>Esau și Iacov</p> <p>19 *Mt. 1.2.</p>

^a Sau „Hadar“ ^b Sau „triburilor“ ^c Sau „a murit“; lit. „a căzut“ ^d Sau „sirianul“ ^e Acoperit cu păr
^f Cel care ține de călcâi (sau: Cel care ia locul altuia) ^g Lit. „în gura lui“ ^h Roșu ⁱ Sau „mai întâi“

34 *Ecl. 8.15. Is. 22.13. 1 Cor. 15.32.	dreptul de întâi-născut lui Iacov. 34 Și Iacov a dat lui Esau pâine și mâncare de linte; și a mâncat* și a băut, și s-a ridicat și a plecat. Astfel și-a nesocotit Esau dreptul de întâi-născut.	fi putut să se culce cu soția ta, și ai fi adus vină* asupra noas- 11 tră“. Și Abimelec a poruncit în- 12 tregului popor, zicând: „Cine se va atinge* de omul acesta sau de soția lui va fi omorât negreșit“.	10 *Cap. 20.9. 11 *Ps. 105.15.
Isaac în țara filistenilor	26 Și a fost foamete în țară, în afară de foametea* dintâi care fusese în zilele lui Avraam. Și Isaac s-a dus la Abimelec**, îm-	12 Și Isaac a semănat în pământul acela și a cules ^b în acel an însutit*; și Domnul l-a binecu-	Avea lui Isaac și certurile
1 *Cap. 12.10. **Cap. 20.2.	2 păratul filistenilor, la Gherar. Și Domnul i S-a arătat* și i-a zis: „Nu coborî în Egipt; locuiește în țara	13 vântat**. Și omul <i>acesta</i> a ajuns mare* și a devenit tot mai mare,	12 *Mt. 13.8. Mc. 4.8. **Cap. 24.1. Vers. 3. Iov 42.12. Pr. 10.22.
2 *Cap. 12.7; 17.1; 18.1. **Cap. 12.1.	3 pe care ți-o** voi spune. Locuiește temporar* în țara aceasta; și Eu voi fi** cu tine și te voi binecuvânta†; pentru că ție†† și se-	14 până ce a ajuns foarte mare. Și avea turme de oi și cirezi de boi ^c și un mare număr de robi; și fi-	13 *Cap. 24.35. Ps. 112.3. 14 *Cap. 37.11. Ecl. 4.4.
3 *Cap. 20.1. Ps. 39.12. Ev. 11.9. **Cap. 26.24; 28.15; 31.3. †Cap. 12.2. ††Cap. 12.7; 13.15; 15.18. *†Cap. 22.16. Ps. 105.9.	4 minței tale voi da toate țările acestea; și voi întări*† jurământul pe care l-am jurat lui Avraam, ta-	15 listenii îl invidiau*. Și toate fântânile pe care le săpaseră* robii tatălui său în zilele tatălui său, Avraam, filistenii le-au astupat și	15 *Cap. 21.30. 16 *Ex. 1.9.
4 *Cap. 15.5; 22.17. Ex. 32.13. **Cap. 12.3; 22.18. Gal. 3.8.	4 tăl tău. Și voi înmulți* sămânța ta ca stelele cerurilor și seminței tale îi voi da toate țările acestea; și în** sămânța ta vor fi bine-	16 le-au umplut cu țărănă. Și Abimelec a zis lui Isaac: „Pleacă de la noi; pentru că ești* mult mai puternic decât noi“.	17 *Cap. 21.31. 18 *Cap. 21.31.
5 *Cap. 22.16; 22.18.	5 cuvântate toate națiunile pământului, pentru că Avraam* a ascultat de glasul Meu și a păzit ce i-am cerut ^a , poruncile Mele, rânduie-	17 Și Isaac a plecat de acolo și și-a așezat tabăra în valea Gherar și locuia acolo. Și Isaac a săpat din nou fântânile de apă care fuseseră săpate în zilele lui Avra-	Isaac în Gherar
7 *Cap. 12.13; 20.2,13. **Pr. 29.25. †Cap. 24.16; 29.17.	6 lile Mele și legile Mele“. Și Isaac a locuit în Gherar.	18 am, tatăl său; pentru că filistenii le astupaseră după moartea lui Avraam. Și le-a pus numele după numele* pe care li-l pusese	18 *Cap. 21.31. 20 *Cap. 21.25.
	7 Și oamenii locului l-au întrebat despre soția sa. Și el a zis*: „Este sora mea“. Pentru că s-a temut** să zică: „Soția mea“. „Ca nu cumva“ – a zis el – „oamenii locului să mă ucidă pentru Rebe-	19 după numele* pe care li-l pusese tatăl său. Și robii lui Isaac au săpat în vale și au găsit acolo o	20 *Cap. 21.25. 22 *Ps. 4.1. Is. 54.2,3. **Cap. 17.6; 28.3; 41.52. Ex. 1.7.
	8 ca“ . Pentru că era† frumoasă la înfățișare. Și a fost <i>așa</i> : după ce a stat acolo multe zile, Abimelec, împăratul filistenilor, s-a uitat de la fereastră și, iată, l-a vă-	20 fântână cu apă de izvor ^d . Și păstorii din Gherar s-au certat* cu păstorii lui Isaac, zicând: „Apa este a noastră“. Și a pus numele fântânii Esec ^e , pentru că se cer-	22 *Cap. 21.25. 23 *Cap. 22.19.
	zut pe Isaac jucându-se cu Rebeca, soția sa. Și Abimelec a chemat pe Isaac și i-a zis: „Iată, negreșit ea este soția ta; și cum ai zis: «Este sora mea»?“ Și Isaac i-a zis: „Pentru că am zis: «Nu	21 taseră cu el. Și au săpat altă fântână și s-au certat și pentru ea; și	23 *Cap. 22.19. 24 *Cap. 22.19.
	10 cumva să mor din cauza ei»“. Și Abimelec i-a zis: „Ce ne-ai făcut? Încă puțin și unul din popor ar	22 i-a pus numele Sitna ^f . Și s-a mutat de acolo și a săpat altă fântână; și nu s-au mai certat pentru ea. Și i-a pus numele Rehobot ^g și a zis: „Pentru că acum Domnul ne-a făcut loc* și vom fi roditori** în țară“.	24 *Cap. 22.19. 25 *Cap. 22.19.
	21 și de acolo s-a suit la Beer-Șeba*. Și Domnul i S-a arătat în noaptea aceea și a zis: „Eu sunt*	25 Și de acolo s-a suit la Beer-Șeba*. Și Domnul i S-a arătat în noaptea aceea și a zis: „Eu sunt*	25 *Cap. 22.19. 26 *Cap. 22.19.

^a Lit. „cele de păzit ale Mele“ ^b Lit. „a găsit“ ^c Sau „avuții de oi și avuții de boi“ ^d Lit. „fântână de apă vie“ ^e Ceartă ^f Împotrivire ^g Loc larg

24 *Cap. 17.7;
24.12; 28.13.
Ex. 3.6.
Fap. 7.32.
**Cap. 15.1.
†Vers. 3.

25 *Cap. 12.7;
13.18.
**Cap. 13.4.
Ps. 116.17.

**Legământul
cu Abimelec**
26 *Cap. 21.22.

27 *Vers. 16.
Jud. 11.7.

28 *Cap. 21.22;
21.23.

29 *Cap. 24.31.
Ps. 115.15.

30 *Cap. 19.3.

**Căsătoria
lui Esau**

34 *Cap. 36.2.

35 *Cap. 27.46;
28.1,8.

**Iacov ia
binecuvântarea
prin înșelăciune**

1 *Cap. 48.10.
1 Sam. 3.2.
**Cap. 25.25;
25.33,34.
2 *Cap. 47.29.
Pr. 27.1.
Iac. 4.14.

Dumnezeul tatălui tău, Avraam: nu te teme**, pentru că Eu sunt[†] cu tine și te voi binecuvânta și îți voi înmulți sămânța, datorită lui Avraam, robul Meu[†].

25 Și a zidit* acolo un altar și a chemat** Numele **Domnului**. Și și-a întins cortul acolo și robii lui Isaac au săpat o fântână acolo.

26 Și Abimelec a venit din Gherar la el, și Ahuzat, prietenul său, și Picol*, căpetenia oștirii sale.

27 Și Isaac le-a zis: „Pentru ce ați venit la mine, voi, care mă urăți

28 și m-ați alungat* de la voi?“ Și ei au zis: „Am văzut lămurit că **Domnul** este* cu tine; și am zis: «Să fie acum un jurământ între noi, între noi și tine, și să facem

29 legământ cu tine, că nu ne vei face nici un rău, cum nici noi nu ne-am atins de tine și cum ți-am făcut numai bine și ți-am dat drumul în pace; tu acum* ești

30 binecuvântatul **Domnului**“[†]. Și le-a făcut un ospăț* și au mâncat și au băut. Și s-au sculat disde-diminează și și-au jurat unul altuia; și Isaac le-a dat drumul și ei au plecat de la el în pace.

32 Și a fost așa: în ziua aceea, robii lui Isaac au venit și i-au spus despre fântâna pe care o săpaseră și i-au zis: „Am găsit apă!“ Și el a numit-o Șeba^a; de aceea numele cetății este Beer-Șeba* până în ziua aceasta.

34 Și Esau era de patruzeci de ani și a luat de soție* pe Iudita, fiica lui Beeri hetitul, și pe Basmat, fiica lui Elon hetitul. Și ele* au fost o amărăciune a sufletului pentru Isaac și Rebeca.

27 Și a fost așa: când a îmbătrânit Isaac și ochii* i se întunecaseră, de nu putea vedea, a chemat pe Esau, fiul său cel mai mare**, și i-a zis: „Fiul meu!“ Și el i-a zis: „Iată-mă“. Și el a zis*: „Iată acum, am îmbătrânit și nu știu ziua morții mele. Acum dar

ia-ți, te rog, armele, tolba și arcul, și ieși la câmp și prinde-mi*

4 vânat. Și gătește-mi bucate gustoase, cum* îmi plac mie, și adu-mi-le să mănânc, ca să te binecuvânteze** sufletul meu înainte de a muri[†]. Și Rebeca a auzit când a vorbit Isaac fiului său Esau. Și Esau s-a dus la câmp să prindă vânat și să-l aducă.

6 Și Rebeca* a vorbit lui Iacov, fiul ei, zicând: „Iată, am auzit pe tatăl tău vorbind lui Esau, fra-

7 tele tău, spunând: «Adu-mi vânat și gătește-mi bucate gustoase, ca să mănânc și să te binecuvânteze înaintea **Domnului**, înainte de

8 moartea mea». Și acum, fiul meu, ascultă* glasul meu în ceea ce-ți

9 poruncesc. Mergi, te rog, la turmă și ia-mi de acolo doi iezi dintre capre și voi pregăti din ei bucate* gustoase pentru tatăl tău,

10 cum îi plac lui. Și le vei duce la tatăl tău, ca să mănânce și să te binecuvânteze înainte de moartea

11 sa[†]. Și Iacov a zis mamei sale Rebeca: „Iată, Esau, fratele meu, este* păros, iar eu sunt fără păr. Poate că tatăl meu mă va pipăi* și voi fi înaintea lui ca un înșelător și voi aduce** asupra mea

12 blestem, iar nu binecuvântare[†]. Și mama lui i-a zis: „Peste* mine fie blestemul tău, fiul meu! Ascultă numai de glasul meu și mergi și

13 adu-mi[†]. Și a mers și i-a luat și i-a adus mamei sale; și mama lui a gătit bucate gustoase, cum îi plăceau tatălui său. Și Rebeca a luat hainele de preț* ale lui Esau, fiul său cel mai mare, care erau la ea în casă, și a îmbrăcat cu ele pe Iacov, fiul său cel mai mic.

15 Și pieile iezilor le-a pus pe mâinile lui și pe partea fără păr a gâtului său. Și bucatele gustoase și pâinea pe care o făcuse le-a dat în mâna fiului său, Iacov.

18 Și el a venit la tatăl său și a zis: „Tată!“ Și el a zis: „Iată-mă!

3 *Cap. 25.27;
25.28.

4 *Vers. 19,25,
31.
**Cap. 48.9;
49.28.
Deut. 33.1.

6 *Cap. 25.28.

8 *Vers. 13,43.

9 *Vers. 4.

11 *Cap. 25.25.

12 *Vers. 21,22.
**Cap. 9.25.
Deut. 27.18.

13 *Cap. 43.9.
1 Sam. 25.24
2 Sam. 14.9.
Mt. 27.25.

15 *Vers. 27.

^a Jurământ

19 *Vers. 31. **Vers. 4.	19 Cine ești tu, fiul meu?“ Și Iacov a zis tatălui său: „Eu sunt Esau, întâiul-născut al tău; am făcut cum mi-ai zis. Ridică-te*, te rog, șezi și mănâncă din vânatul meu, ca să mă binecuvânteze** sufletul	va binecuvânta“.	
20 *Cap. 24.12.	20 tău“. Și Isaac a zis fiului său: „Cum ai găsit așa de repede, fiul meu?“ Și el a zis: „Pentru că Domnul Dumnezeuul tău* mi l-a trimis	30 Și a fost așa: după ce a sfârșit Isaac de binecuvântat pe Iacov, și Iacov tocmai ieșise dinaintea tatălui său Isaac, a intrat Esau, fratele lui, de la vânatoarea sa.	31 *Vers. 19. **Vers. 4.
21 *Vers. 12.	21 înainte“. Și Isaac a zis lui Iacov: „Apropie-te, te rog, ca să te pipăi*, fiul meu, dacă ești cu adevărat fiul meu Esau, sau nu“.	31 Și gătise și el bucate gustoase și le-a adus tatălui său. Și a zis tatălui său: „Să se ridice* tatăl meu și să mănânce din vânatul fiului său, ca să mă binecuvân-	
23 *Vers. 16.	22 Și Iacov s-a apropiat de Isaac, tatăl său, și el l-a pipăit și a zis: „Glasul este glasul lui Iacov, dar mâinile sunt mâinile lui	32 teze** sufletul tău“. Și Isaac, tatăl său, i-a zis: „Cine* ești tu?“ Și el a zis: „Eu sunt fiul tău, întâiul	32 *Vers. 18.
	23 Esau“. Și nu l-a cunoscut, pentru că mâinile lui erau păroase*, ca mâinile fratelui său Esau; și l-a	33 tău născut, Esau“. Și Isaac s-a cutremurat cu foarte mare tremur și a zis: „Cine este deci cel care a prins vânatul și mi l-a adus? Și am mâncat din toate înainte de	33 *Cap. 28.3,4. Num. 23.20. Rom. 11.29.
	24 binecuvântat. Și a zis: „Ești tu cu adevărat fiul meu, Esau?“ Și	34 Și va fi binecuvântat*“. Când a auzit Esau cuvintele tatălui său, a strigat cu glas* foarte tare și foarte amărât și a zis tatălui său:	34 *Ev. 12.17.
	25 el a zis: „Eu sunt“. Și a zis: „Adu-mi-l aproape și voi mânca din vânatul fiului meu, ca să te binecuvânteze sufletul meu“. Și i	35 „Binecuvântează-mă și pe mine, tată!“ Și el i-a zis: „Fratele tău a venit* cu înșelăciune și ți-a luat	35 *Vers. 19.
	26 i-a adus vin și a băut. Și tatăl său Isaac i-a zis: „Apropie-te	36 binecuvântarea“. Și el a zis: „Oare nu pe drept a fost numit* el Iacov? Pentru că acum a doua oară m-a înșelat; mi-a luat** dreptul de întâi-născut și, iată, acum mi-a luat binecuvântarea“. Și a	36 *Cap. 25.26. **Cap. 25.33
27 *Ev. 11.20. **Cânt. 4.11. Osea 14.6. †Ps. 65.10.	27 acum și sărută-mă, fiul meu“. Și el s-a apropiat și l-a sărutat. Și a mirosit mirosul hainelor lui și l-a binecuvântat*, și a zis:	37 pentru mine?“ Și Isaac a răspuns și a zis lui Esau: „Iată, l-am făcut stăpânul* tău și i-am dat pe toți frații săi ca robi și l-am înzestrat cu grâu** și cu must, și ce voi face acum pentru tine, fiul	37 *Vers. 29. 2 Sam. 8.14. **Vers. 28.
	„Iată, mirosul** fiului meu este ca mirosul unei câmpii pe care a binecuvântat-o† Domnul .	38 meu?“ Și Esau a zis tatălui său: „Ai numai o binecuvântare, tată? Binecuvântează-mă și pe mine, tată!“ Și Esau și-a ridicat glasul*	
28 *Deut. 33.13. 2 Sam. 1.21. Pr. 3.20. Zah. 8.12. **Cap. 45.18 †Deut. 33.28.	28 Și Dumnezeu să-ți dea din roua* cerurilor și din grăsimea** pământului și belșug de grâu și de must†.	39 și a plâns. Și Isaac, tatăl său, a răspuns și i-a zis:	38 *Ev. 12.17.
29 *Cap. 9.25-27; 25.23. Is. 45.14; 49.7,23; 60.12,14. **Cap. 37.7; 37.10; 49.8. †Cap. 12.3. Num. 24.9.	29 Popoare să-ți slujească și națiuni să se plece* înaintea ta!	„Iată, locuința* ta va fi în ^a grăsimea pământului și în roua** cerurilor de sus;	39 *Ev. 11.20. **Vers. 28.
	Să fii stăpân peste frații tăi și fiii** mamei tale să se plece înaintea ta!	40 și vei trăi din sabia ta; și vei sluji* fratelui tău;	40 *Vers. 29. 2 Sam. 8.14. Obad. 18,19.
	Blestemat† să fie cel care te va blestema și binecuvântat să fie cel care te		

^a Sau „lipsită de“

40 **2 Împ. 8.20

și va fi așa: când te vei răscula^{a**},
vei scutura jugul lui de pe grumazul tău“.

Ura lui Esau față de Iacov

41 *Cap. 32.11; 37.4,8.
**Cap. 50.3; 50.4,10.
†Obad. 10.

41 Și Esau l-a urât* pe Iacov din cauza binecuvântării cu care-l binecuvântase tatăl său. Și Esau zicea în inima sa: „Se apropie zilele** de jale pentru tatăl meu și voi ucide† pe fratele meu Iacov“.

42 *Ps. 64.5.

42 Și cuvintele lui Esau, fiul său cel mai mare, au fost spuse Rebecăi. Și ea a trimis și a chemat pe Iacov, fiul ei cel mai mic, și i-a zis: „Iată, fratele tău, Esau, se mângâie cu privire la tine că

43 *Vers. 8,13.
**Cap. 24.29
†Cap. 11.31.

43 te va ucide*. Acum dar, fiul meu, ascultă* glasul meu și ridică-te, fugi în Haran† la Laban**, fratele meu. Și rămâi la el câteva zile, până va trece furia fratelui tău;

45 *Vers. 35.

45 până va trece mânia fratelui tău de la tine și va uita* ce i-ai făcut; atunci voi trimite și te voi aduce de acolo. Pentru ce să fiu lipsită de voi amândoi într-o zi?“

46 *Cap. 26.35; 28.8.
**Cap. 24.3.

46 Și Rebeca a zis lui Isaac: „M-am săturat* de viață din cauza fiicelor lui Het! Dacă Iacov** își va lua soție dintre fiicele lui Het, ca acestea, dintre fiicele țării, la ce bun îmi va fi viața?“

Fuga lui Iacov

1 *Cap. 27.33.
**Cap. 24.3.
2 *Osea 12.12.
**Cap. 25.20
†Cap. 22.23.
††Cap. 24.29

28 Și Isaac a chemat pe Iacov și l-a binecuvântat* și i-a poruncit și i-a zis: „Tu să nu-ți iei** soție dintre fiicele lui Canaan. Ridică-te*, mergi în Padan-Aram**, la casa lui Betuel†, tatăl mamei tale, și ia-ți soție de acolo, dintre fiicele lui Laban††, fratele mamei tale.

3 *Cap. 17.1; 35.11; 48.3.

3 Și Dumnezeu cel Atotputernic^{b*} să te binecuvânteze și să te facă să rodești și să te înmulțească, pentru ca să ajungi o

4 *Cap. 12.2.
**Cap. 15.7; 17.8; 22.17.
†1 Cr. 29.15.
Ps. 39.12.

4 adunare de popoare. Și să-ți dea binecuvântarea* lui Avraam, ție și seminței tale cu tine, ca să stăpânești** țara unde ai locuit† temporar, pe care a dat-o Dumnezeu lui Avraam“. Și Isaac a trimis* pe Iacov. Și el a plecat în

5 *Cap. 27.43.

5 Padan-Aram, la Laban, fiul lui Betuel arameul, fratele Rebecăi, mama lui Iacov și a lui Esau.

6 Și Esau a văzut că Isaac îl binecuvântase pe Iacov și-l trimisese în Padan-Aram ca să-și ia soție de acolo, că, binecuvântându-l, i-a poruncit, zicând: „Tu să nu-ți iei* soție dintre fiicele

6 *Vers. 1.

7 lui Canaan!“ și că Iacov ascultase pe tatăl său și pe mama sa și ple-

8 *Cap. 24.3; 26.35.

8 case în Padan-Aram. Și Esau a văzut* că fiicele lui Canaan erau rele în ochii lui Isaac, tatăl său.

9 *Cap. 26.34; 36.2.
**Cap. 25.13
†Cap. 36.3.

9 Și Esau s-a dus la Ismael și pe lângă* soțiile pe care le avea, a luat de soție pe Mahalat, sora lui Nebaiot**, fiica† lui Ismael, fiul lui Avraam.

Visul lui Iacov la Betel

10 *Osea 12.12.
**Cap. 26.23
†Cap. 12.4,5; 27.43.
Fap. 7.2.
11 *Vers. 19.

10 Și Iacov a ieșit* din Beer-Șeba** și a mers spre Haran†. Și a ajuns într-un loc* și a rămas acolo peste noapte, pentru că apusese soarele. Și a luat una din pietrele locului și a făcut-o căpâ-

12 *Cap. 41.1.
Num. 12.6.
Iov 33.15.
**Ioan 1.51.
Ev. 1.14.

12 tâi și s-a culcat în acel loc. Și a visat*. Și iată o scară ridicată pe pământ, și capătul ei ajungea la ceruri. Și, iată, îngerii** lui Dumnezeu urcau și coborau pe ea.

13 *Cap. 35.1; 48.3.
**Cap. 26.24
†Cap. 13.15; 26.3; 35.12.
††Cap. 12.7; 15.18.

13 Și, iată, **Domnul*** stătea deasupra ei; și a zis: „Eu** sunt **Domnul**, Dumnezeul lui Avraam, tatăl tău, și Dumnezeul lui Isaac; pământul† pe care ești culcat ți-l voi

14 *Cap. 13.16.
**Cap. 13.14
Deut. 12.20.
†Cap. 12.3.

14 da ție și seminței†† tale. Și sămânța ta va fi ca pulberea* pământului și te vei întinde** spre apus și spre răsărit și spre nord și spre sud; și în† tine și în sămânța ta vor fi binecuvântate toate

15 *Cap. 26.3; 26.24; 31.3.
**Vers. 20.
Num. 6.24.
†Cap. 48.21.
Deut. 30.3.
Ps. 121.8.
††Deut. 31.6; 31.8.
Ioș. 1.5.
1 Împ. 8.57.
Ev. 13.5.
*†Cap. 35.6.

15 familiile pământului. Și, iată, Eu sunt* cu tine și te voi păzi oriunde** vei merge și te voi aduce† înapoi în țara aceasta; pentru că nu te voi părăsi††, până când nu voi face*† ceea ce ți-am pro-

16 *1 Împ. 3.15.
Ier. 31.26.
**Ex. 3.6.
Ioș. 5.13-15.
Ps. 139.7-12.

16 mis“. Și Iacov s-a trezit din somnul* său și a zis: „Cu adevărat, **Domnul** este** în locul acesta și eu n-am știut! Și s-a temut și a zis:

^a Sau „te vei ridica“ ^b Ebr. „El Șadai“

17 *Ps. 68.35.	„Cât de înfricoșător* este locul acesta! Aceasta nu este altceva decât casa lui Dumnezeu și aceasta	10 tru că ea era păstorită. Și a fost așa: când a văzut pe Rahela, fiica lui Laban, fratele mamei sale, și	10 *Ex. 2.17.
18 *Vers. 11. **Cap. 31.13; 31.45; 35.14. Lev. 8.10-12. Num. 7.1.	18 este poarta cerurilor!“ Și Iacov s-a sculat dis-de-diminează și a luat piatra* pe care o făcuse căpătâi și a așezat-o ca stâlp** și a turnat unt-	oile lui Laban, fratele mamei sale, Iacov s-a apropiat și a prăvălit piatra de pe gura fântânii și a adăpat* oile lui Laban, fratele	
19 *Cap. 35.6; 48.3. Jud. 1.23,26.	19 delemn pe vârful ei. Și a pus numele locului acela Betel ^a ; dar numele cetății era mai înainte	11 mamei sale. Și Iacov a sărutat* pe Rahela și și-a ridicat glasul	11 *Cap. 33.4; 45.14,15.
20 *Cap. 31.13. Jud. 11.30. 2 Sam. 15.8. **Vers. 15. †1 Tim. 6.8.	20 Luz*. Și Iacov a făcut ^b * o promisiune, zicând: „Dacă** va fi Dumnezeu cu mine și mă va păzi în drumul acesta pe care merg și-mi va da [†] pâine să mănânc și haine	12 și a plâns. Și Iacov a spus Rahelei că este ruda ^f * tatălui ei și că este fiul Rebecăi; și ea a alergat** și a spus tatălui ei. Și a fost așa: îndată ce a auzit Laban	12 *Cap. 13.8; 14.14,16; 28.5. **Cap. 24.28
21 *Jud. 11.31. 2 Sam. 19.24; 19.30. **Deut. 26.17	21 să mă îmbrac și mă voi întoarce* în pace la casa tatălui meu, atunci D omnul** va fi Dumnezeul	13 știrea despre Iacov, fiul surorii sale, i-a alergat* în întâmpinare și l-a îmbrățișat și l-a sărutat și l-a adus în casa lui. Și a istorisit	13 *Cap. 24.29.
22 *Vers. 17. Ex. 23.19. **Deut. 14.22; 26.12.	22 meu. Și piatra aceasta pe care am pus-o ca stâlp va fi casa* lui Dumnezeu. Și din** tot ce-mi vei da, îți voi da negreșit zeciuială“.	14 Și Laban i-a zis: „Cu adevărat*, tu ești osul meu și carnea mea“. Și a rămas la el o lună de zile.	14 *Cap. 2.23. Jud. 9.2. 2 Sam. 5.1; 19.12,13.
Iacov la Laban	29 Și Iacov a pornit la drum ^c și a mers în țara fiilor* răsăritului.	15 Și Laban a zis lui Iacov: „Pentru că ești fratele meu, îmi vei sluji tu degeaba? Spune-mi,	Leea și Rahela
1 *Num. 23.7. Jud. 6.3,33. Osea 12.12.	2 Și s-a uitat și iată o fântână* în câmp și, iată, trei turme de oi se odihneau lângă ea, pentru că din fântâna aceea adăpau turmele; și o piatră mare era pe gura fântâ-	16 care să-ți fie plata*?“ Și Laban avea două fiice; numele celei mai mari era Leea ^g și numele celei	15 *Cap. 31.41.
2 *Cap. 24.11. Ex. 2.15.	3 nii. Și toate turmele se strâneau acolo. Și prăvăleau piatra de pe gura fântânii și adăpau oile și din nou puneau piatra la loc pe gura	17 mai mici, Rahela ^h . Și Leea avea ochi slabi ⁱ , iar Rahela era frumoasă* la statură și frumoasă	17 *Cap. 12.11; 12.14; 26.7.
4 *Cap. 28.10.	4 fântânii. Și Iacov le-a zis: „Frații mei, de unde sunteți?“ Și ei au zis:	18 la față. Și Iacov iubea* pe Rahela. Și i-a zis: „Îți voi sluji** șapte ani pentru Rahela, fiica ta cea	18 *Cap. 24.67. **Cap. 31.41 2 Sam. 3.14.
5 *Cap. 24.29.	5 „Din Haran*“. Și le-a zis: „Cunoașteți pe Laban*, fiul lui Nahor?“ Și	19 mai mică“. Și Laban i-a zis: „Mai bine să ți-o dau ție decât s-o dau altui bărbat; rămâi cu mine“.	
6 *Cap. 43.27. **Ex. 2.16.	6 ei au zis: „Cunoaștem“. Și le-a zis: „Este* sănătos? ^d “ Și au zis: „Sănătos ^c și, iată, Rahela**, fiica	20 Și Iacov a slujit* pentru Rahela șapte ani; și au părut în ochii lui ca vreo câteva zile, pentru că	20 *Cap. 30.26. Osea 12.12. **Cânt. 8.7.
	7 lui, vine cu oile“. Și el a zis: „Iată, este încă ziua mare; nu este timpul ca să fie strânse vitele; adăpați oile și mergeți și le pașteți“.	21 Și Iacov a zis lui Laban: „Dă-mi soția, pentru că mi s-au împlinit zilele să intru* la ea“.	21 *Jud. 15.1.
	8 Și ei au zis: „Nu putem, până nu se vor strânge toate turmele și vor prăvăli piatra de pe gura	22 Și Laban a strâns pe toți oamenii	22 *Jud. 14.10. Ioan 2.1,2.
	9 fântânii; atunci adăpăm oile“. Și, pe când le vorbea el încă, a venit Rahela cu oile tatălui ei, pen-	23 locului și a făcut un ospăț*. Și a fost așa: seara a luat pe fiica sa, Leea, și a dus-o la el; și el a in-	
	nit Rahela cu oile tatălui ei, pen-	24 trat la ea. Și Laban a dat pe roaba sa, Zilpa, ca roabă fiicei sale,	

^a Casa lui Dumnezeu ^b Lit. „a promis“ ^c Lit. „și-a ridicat piciorul“ ^d Lit. „Are el pace?“ ^e Lit. „Pace“
^f Sau „fratele“ ^g Slăbiciune ^h Oaie ⁱ Sau „blânzi“

<p>25 *Cap. 12.18; 20.9. **Cap. 27.36 1 Sam. 28.12</p>	<p>25 Leea. Și a fost așa: dimineța, iată, era Leea. Și a zis lui Laban: „Ce mi-ai făcut*? Nu ți-am slujit pentru Rahela? Pentru ce, dar,</p>	<p>împotriva Rahelei și i-a zis: „Sunt eu în locul* lui Dumnezeu, care ți-a oprit rodul** pântecelui?“</p>	<p>2 *Cap. 20.18; 29.31. **Ps. 128.3.</p>
<p>27 *Jud. 14.12. **Cap. 31.41</p>	<p>26 m-ai înșelat**?“ Și Laban i-a zis: „În locurile noastre nu se face așa, să dai pe cea mai mică înaintea celei întâi-născute. Împlinește săptămâna* cu aceasta și îți vom da și pe cealaltă pentru slujba pe care o vei face^a la mine încă**</p>	<p>3 Și ea a zis: „Iată roaba* mea, Bilha! Intră la ea, ca să nască pe genunchii mei**, și-mi voi zidi și eu casă^g prin ea“. Și i-a dat de soție pe Bilha*, roaba ei, și Iacov a intrat la ea. Și Bilha a rămas însărcinată și a născut un</p>	<p>3 *Cap. 16.2. **Cap. 50.23 Iov 3.12.</p>
<p>30 *Vers. 18.20. Deut. 21.15. **Cap. 30.26; 31.41.</p>	<p>27 *Jud. 14.12. **Cap. 31.41</p>	<p>4 zidi și eu casă^g prin ea“. Și i-a dat de soție pe Bilha*, roaba ei, și Iacov a intrat la ea. Și Bilha a rămas însărcinată și a născut un</p>	<p>4 *Cap. 35.22.</p>
<p>Copiii lui Iacov</p>	<p>28 alți șapte ani“. Și Iacov a făcut așa și a împlinit săptămâna cu ea. Și i-a dat de soție și pe Rahe- 29 la, fiica sa. Și Laban a dat pe roaba sa, Bilha, ca roabă Rahelei, 30 fiica sa. Și a intrat și la Rahela; și iubea* pe Rahela mai mult decât pe Leea. Și i-a slujit încă** alți șapte ani.</p>	<p>5 Iacov a intrat la ea. Și Bilha a rămas însărcinată și a născut un 6 fiu lui Iacov. Și Rahela a zis: „Dumnezeu mi-a făcut dreptate* și mi-a ascultat și glasul și mi-a dat un fiu“. De aceea i-a pus 7 numele Dan^h. Și Bilha, roaba Rahelei, a rămas însărcinată din nou și a născut un al doilea fiu 8 lui Iacov. Și Rahela a zis: „Am luptat luptele lui Dumnezeu împotriva surorii mele și am învins“. Și i-a pus numele Neftali*.</p>	<p>6 *Ps. 35.24; 43.1. Plân. 3.59.</p>
<p>31 *Ps. 127.3. **Cap. 30.1.</p>	<p>31 Și Domnul a văzut* că Leea nu este iubită^b și i-a deschis** pântecul; iar Rahela era sterilă.</p>	<p>9 Când a văzut Leea că a încetat să nască, a luat pe Zilpa, roaba* sa, și a dat-o de soție lui Iacov. Și Zilpa, roaba Leei, a născut un fiu lui Iacov. Și Leea a zis: „Cu noroc!“ Și i-a pus numele Gad^l. Și Zilpa, roaba Leei, a născut un al doilea fiu lui Iacov. Și Leea a zis: „Ferice de mine! pentru că fetele mă vor numi* fericită“. Și i-a pus numele Așer^k.</p>	<p>8 *Mt. 4.13.</p>
<p>32 *Cap. 16.11; 31.42. Ex. 3.7;4.31. Deut. 26.7. Ps. 25.18; 106.44.</p>	<p>32 Și Leea a rămas însărcinată și a născut un fiu și i-a pus numele Ruben^c, căci a zis: „Pentru că Domnul a văzut* întristarea mea; pentru că acum soțul meu mă va iubi“. Și a rămas însărcinată din nou și a născut un fiu și a zis: „Pentru că Domnul a auzit că nu sunt* iubită, de aceea mi-a dat și pe acesta“. Și i-a pus numele Simeon^d. Și a rămas însărcinată din nou și a născut un fiu și a zis: „Acum, de data aceasta soțul meu se va lipi de mine, pentru că i-am născut trei fii“. De aceea i-a pus numele Levi^e. Și a rămas însărcinată din nou și a născut un fiu și a zis: „De astă dată voi lăuda pe Domnul“. De aceea i-a pus numele* Iuda^f. Și a încetat să nască.</p>	<p>10 cov. Și Zilpa, roaba Leei, a născut un fiu lui Iacov. Și Leea a zis: „Cu noroc!“ Și i-a pus numele Gad^l. Și Zilpa, roaba Leei, a născut un al doilea fiu lui Iacov. Și Leea a zis: „Ferice de mine! pentru că fetele mă vor numi* fericită“. Și i-a pus numele Așer^k.</p>	<p>9 *Vers. 4.</p>
<p>33 *Deut. 21.15.</p>	<p>33 *Deut. 21.15.</p>	<p>11 cut un fiu lui Iacov. Și Leea a zis: „Cu noroc!“ Și i-a pus numele Gad^l. Și Zilpa, roaba Leei, a născut un al doilea fiu lui Iacov. Și Leea a zis: „Ferice de mine! pentru că fetele mă vor numi* fericită“. Și i-a pus numele Așer^k.</p>	<p>13 *Pr. 31.28. Lc. 1.48.</p>
<p>35 *Mt. 1.2.</p>	<p>34 le Simeon^d. Și a rămas însărcinată din nou și a născut un fiu și a zis: „Acum, de data aceasta soțul meu se va lipi de mine, pentru că i-am născut trei fii“. De aceea i-a pus numele Levi^e. Și a rămas însărcinată din nou și a născut un fiu și a zis: „De astă dată voi lăuda pe Domnul“. De aceea i-a pus numele* Iuda^f. Și a încetat să nască.</p>	<p>12 Gad^l. Și Zilpa, roaba Leei, a născut un al doilea fiu lui Iacov. Și Leea a zis: „Ferice de mine! pentru că fetele mă vor numi* fericită“. Și i-a pus numele Așer^k.</p>	<p>14 *Cap. 25.30. **Cânt. 7.13.</p>
<p>1 *Cap. 29.31. **Cap. 37.11. 1 Sam. 1.5,6. †Iov 5.2.</p>	<p>35 *Mt. 1.2.</p>	<p>13 cut un al doilea fiu lui Iacov. Și Leea a zis: „Ferice de mine! pentru că fetele mă vor numi* fericită“. Și i-a pus numele Așer^k.</p>	<p>15 *Num. 16.9; 16.13.</p>
<p>1 *Cap. 29.31. **Cap. 37.11. 1 Sam. 1.5,6. †Iov 5.2.</p>	<p>30 Și, când a văzut Rahela că nu face copii* lui Iacov, Rahela a invidiat** pe sora ei și a zis lui Iacov: „Dă-mi copii, ori mor!“</p>	<p>14 Și Ruben a ieșit în zilele secerișului grâului și a găsit mandragore^l în câmp; și le-a adus mamei sale, Leea. Și Rahela i-a zis Leei: „Dă-mi*, te rog, din mandragorele** fiului tău“. Și ea i-a zis: „Puțin* este că mi-ai luat bărbatul? Și vrei să iei și mandragorele fiului meu?“ Și Rahela i-a zis: „De aceea, el să se culce cu tine la noapte pentru mandragorele fiului tău“. Și Iacov a venit de la câmp seara și Leea i-a ieșit înainte și a zis: „Vei intra la mine, pentru că, în adevăr, te-am cumpărat^m cu mandragorele fiului meu“. Și s-a culcat cu ea</p>	<p>15 *Num. 16.9; 16.13.</p>
<p>1 *Cap. 29.31. **Cap. 37.11. 1 Sam. 1.5,6. †Iov 5.2.</p>	<p>2 Și Iacov s-a aprins de mânie</p>	<p>16 dragorele fiului tău“. Și Iacov a venit de la câmp seara și Leea i-a ieșit înainte și a zis: „Vei intra la mine, pentru că, în adevăr, te-am cumpărat^m cu mandragorele fiului meu“. Și s-a culcat cu ea</p>	<p>15 *Num. 16.9; 16.13.</p>

^a Lit. „o vei sluji“ ^b Sau „că Leea este urâtă“ (neavând cel dintâi loc în dragostea lui) ^c Vedeți! un fiu ^d Auzire, Împlinire ^e Alipire ^f Laudă ^g Lit. „și voi fi și eu zidită“ ^h Judecată ⁱ Lupta mea ^j Noroc ^k Fericit, Binecuvântat ^l Plante afrodisiace ^m Sau „închiriat“

20 *Mt. 4.13.	17 în noaptea aceea. Și Dumnezeu a ascultat pe Leea și ea a rămas însărcinată și a născut un al cincilea fiu lui Iacov. Și Leea a zis: „Dumnezeu m-a răsplătit, pentru că am dat pe roaba mea soțului meu“. Și i-a pus numele	Dacă-mi vei face lucrul acesta, din nou îți voi paște și îți voi pă-	32 *Cap. 31.8.
	19 Isahar ^a . Și Leea a rămas din nou însărcinată și a născut un al șaselea fiu lui Iacov. Și Leea a zis: „Dumnezeu m-a înzestrat cu o zestre bună; acum soțul meu va locui cu mine, pentru că i-am născut șase fii!“ Și i-a pus	33 și aceasta să fie plata* mea. Și dreptatea* mea va răspunde pentru mine în viitor ⁱ , când vei veni pentru plata mea, înaintea feței tale: tot ce nu este peștiș și pătat între capre și negru între miei se va socoti furat, dacă va fi la	33 *Ps. 37.6.
22 *1 Sam. 1.19. **Cap. 29.31	22 Și Dumnezeu Și-a adus aminte* de Rahela și Dumnezeu a ascultat-o și i-a deschis** pân-	34 mine“. Și Laban i-a zis: „Iată, fie	
23 *1 Sam. 1.6. Is. 4.1. Lc. 1.25.	23 tecele. Și ea a rămas însărcinată și a născut un fiu și a zis: „Dumnezeu mi-a înlăturat* disprețul“.	35 după cuvântul tău!“ Și a despărțit în ziua aceea țapii bălțați și pătați și toate caprele peștiș și pătate, toate care aveau ceva alb și tot ce era negru între miei și	
24 *Cap. 35.17.	24 Și i-a pus numele Iosif ^d , zicând: „Domnul îmi va adăuga* un alt fiu“.	36 le-a dat în mâna fiilor săi. Și a pus cale de trei zile între el și Iacov. Și Iacov păștea restul turmei lui Laban.	
Îmbogățirea lui Iacov	25 Și a fost așa: după ce a născut Rahela pe Iosif, Iacov a zis lui Laban: „Dă-mi* drumul să mă duc la locul meu și în țara mea.	37 Și Iacov și-a luat* nuiele verzi de plop și de migdal și de paltin ^j și, jupuindu-le de scoarță, a făcut pe ele creștături albe, încât se	37 *Cap. 31.9-12
25 *Cap. 24.54; 24.56.	26 Dă-mi soțiile pentru care ți-am slujit* și copiii și să plec, pentru că știi ce slujbă ți-am făcut ^e “.	38 vedea albul care era pe nuiele. Și el punea nuielele pe care le jupuia de scoarță înaintea turmei, în jgheaburile din adăpătoarele unde veneau oile să bea; și ele erau în	
26 *Cap. 29.20; 29.30.	27 Și Laban i-a zis: „Te rog, dacă am câpătat favoare în ochii tăi, zăbovește! Am descoperit ^f că	39 călduri când veneau să bea. Și oile erau în călduri înaintea nuielelor și oile fătau miei bălțați, peștiși și pătați. Și Iacov despărțea mieii și abătea fețele oilor din turma lui	
27 *Cap. 26.24; 39.3,5.	28 Domnul m-a binecuvântat datorită* ție“. Și i-a zis: „Hotărăște-mi plata* ta și ți-o voi da“.	40 Laban către cele negre și bălțate; și a pus turmele sale la o parte și nu le-a pus cu oile lui Laban.	
28 *Cap. 29.15; 31.7,41.	29 Și el i-a zis: „Știi* cum ți-am slujit și ce au ajuns vitele tale sub	41 Și a fost așa: de câte ori oile cele mai tari se încălzeau, Iacov punea nuielele în jgheaburi înaintea ochilor turmei, ca să intre în	
29 *Cap. 31.6; 31.38-40. Mt. 24.45. Tit 2.10.	30 grija mea ^g . Pentru că ce aveai înainte de venirea mea era puțin și a crescut până la o mulțime și	42 călduri înaintea nuielelor. Și când oile erau slabe, nu le punea. Și astfel cele slabe erau ale lui Laban, iar cele tari, ale lui Iacov.	
30 *1 Tim. 5.8.	Domnul te-a binecuvântat la fiecare pas al meu ^h . Și acum, când să lucrez și pentru* casa mea?“		
	31 Și el i-a zis: „Ce să-ți dau?“ Și Iacov i-a zis: „Să nu-mi dai nimic.		

^a Răsplată ^b Locuință ^c Judecată ^d El va adăuga ^e Lit. „slujba mea cu care ți-am slujit“ ^f Lit. „Am presimțit“, „Am prezis“ ^g Lit. „cu mine“ ^h Lit. „pe urmele mele“ ⁱ Lit. „în ziua de mâine“ ^j Sau „platan“, „castan“

<p>43 *Cap. 13.2; 24.35; 26.13,14.</p> <p>Plecarea lui Iacov în Canaan</p> <p>1 *Ps. 49.16.</p> <p>2 *Deut. 28.54.</p> <p>3 *Cap. 28.15; 28.20,21; 32.9.</p> <p>5 *Cap. 28.15. Vers. 29,42. Is. 41.10. Ev. 13.5.</p> <p>6 *Vers. 38-41. Cap. 30.29.</p> <p>7 *Cap. 29.25. **Vers. 41. Num. 14.22. Neem. 4.12. Iov 19.3. †Cap. 20.6. Ps. 105.14.</p> <p>8 *Cap. 30.32.</p> <p>9 *Vers. 1,16.</p> <p>11 *Cap. 16.7; 48.16.</p> <p>12 *Ex. 3.7.</p> <p>13 *Cap. 28.13. **Cap. 28.18-20. †Vers. 3. Cap. 32.9.</p>	<p>43 Și omul <i>acesta</i> s-a îmbogățit^a foarte mult și a avut multe* oi și robi și roabe și cămile și măgari.</p> <p>31 Și el a auzit cuvintele fiilor lui Laban care ziceau: „Iacov a luat tot ce era al tatălui nostru și din ceea ce era al tatălui nostru și-a agonisit el toată* avuția^b aceasta“. Și Iacov s-a uitat la fața lui Laban și, iată, ea nu era* față de el ca mai înainte^c. Și Domnul a zis lui Iacov: „Întoarce-te* în țara părinților tăi și la rudele tale^d; și eu voi fi cu tine“. Și Iacov a trimis și a chemat pe Rahela și pe Leea la câmp, la turma lui. Și le-a zis: „Văd că fața tatălui vostru nu este față de mine ca mai înainte^c. Dar Dumnezeuul tatălui meu a fost* cu mine. Și voi înșivă știți că am slujit* tatălui vostru cu toată puterea mea. Și tatăl vostru m-a înșelat^e* și de zece** ori mi-a schimbat plata. Însă Dumnezeu nu l-a lăsat† să-mi facă rău. Dacă zicea astfel: «Cele peștițe* vor fi plata ta!», atunci toate oile fătau <i>miei</i> peștiți; dacă zicea astfel: «Cele bălțate vor fi plata ta!», atunci toate oile fătau <i>miei</i> bălțați. Și Dumnezeu a luat* vitele tatălui vostru și mi le-a dat mie.</p> <p>10 Și a fost <i>așa</i>: pe timpul împerecherii turmelor, eu mi-am ridicat ochii și am văzut în vis și, iată, berbecii care săreau pe oi erau bălțați, peștiți și pățați. Și Îngerul* lui Dumnezeu mi-a zis în vis: «Iacove!» Și eu am zis: «Iată-mă!» Și El mi-a zis: «Ridică-ți acum ochii și vezi: toți berbecii care sar pe oi sunt bălțați, peștiți și pățați; pentru că am văzut* tot ce-ți face Laban. Eu sunt Dumnezeuul* din Betel, unde ai uns** un stâlp, unde Mi-ai făcut o promisiune. Acum ridică-te, ieși† din țara aceasta și întoarce-te în țara rudelor tale^f»“. Și Rahela și</p>	<p>Leea au răspuns și i-au zis: „Avem noi* parte sau moștenire în casa</p> <p>15 tatălui nostru? Nu suntem noi socotite de el ca străine? Pentru că ne-a vândut* și chiar ne-a</p> <p>16 mâncat de tot argintul. Pentru că toată avuția pe care a luat-o Dumnezeu de la tatăl nostru este a noastră și a copiilor noștri. Acum dar, fă tot ce ți-a zis Dumnezeu“.</p> <p>17 Atunci Iacov s-a ridicat și și-a pus fiii și soțiile pe cămile.</p> <p>18 Și a luat toate vitele sale și toate bunurile sale, pe care le strânse, vitele pe care și le agonisise în Padan-Aram, ca să meargă la Isaac*, tatăl său, în țara Canaanului. Și Laban se duse ca să-și tundă oile. Și Rahela a furat terafimii^g* care erau ai tatălui ei.</p> <p>20 Și Iacov a înșelat inima^h lui Laban arameul, pentru că nu i-a spus că avea să fugă. Și a fugit cu tot ce avea și s-a ridicat și a trecut râul și și-a îndreptat fața spre muntele Galaad*.</p> <p>22 Și, a treia zi, i s-a spus lui Laban că Iacov fugise. Și el și-a luat frații* cu sine și l-a urmărit cale de șapte zile și l-a ajuns pe muntele Galaad. Și Dumnezeu a venit* la Laban arameul noaptea, într-un vis, și i-a zis: „Ferește-te să vorbești** lui Iacov, fie bine, fie rău“. Și Laban a ajuns pe Iacov; și Iacov își întinsese cortul pe munte. Și Laban și-a așezat și el tabăra cu frații săi pe muntele Galaad. Și Laban a zis lui Iacov: „Ce ai făcut de mi-ai înșelat inima^h și mi-ai luat fiicele ca pe niște captive*, cu sabia? Pentru ce ai fugit pe ascuns și m-ai furat și nu mi-ai spus, ca să te fi condus cu bucurie și cu cântece, cu tamburină* și cu harță^g**, și nu m-ai lăsat să-mi sărut* fiii și fiicele? Acum ai luat crat nebunește**. Și este în pu-</p>	<p>14 *Cap. 2.24.</p> <p>15 *Cap. 29.15; 29.27.</p> <p>18 *Cap. 35.27.</p> <p>19 *Vers. 34. Cap. 35.2. Jud. 17.5. 1 Sam. 19.13 Osea 3.4.</p> <p>21 *Cap. 37.25.</p> <p>Urmărirea lui Iacov de către Laban</p> <p>23 *Cap. 13.8.</p> <p>24 *Cap. 20.3. Vers. 11. Iov 33.15. Mt. 1.20. **Cap. 24.50 Vers. 7,29.</p> <p>26 *1 Sam. 30.2</p> <p>27 *Ex. 15.20. **Cap. 4.21.</p> <p>28 *Vers. 55. Rut 1.9,14. 1 Împ. 19.20. Fap. 20.37. **1 Sam. 13.13 2 Cr. 16.9.</p>
--	--	---	--

^a Lit. „a crescut“ ^b Sau „gloria“, „belșugul“ ^c Lit. „ca ieri și alaltăieri“ ^d Sau „în locul tău de naștere“ ^e Și-a bătut joc de mine ^f Sau „în țara ta de naștere“ ^g Idoli ai casei ^h Sau „i-a furat inima“

29 *Cap. 28.13. Vers. 5,42. **Vers. 24.	29 terea mâinii mele ^a să vă fac rău; însă Dumnezeu* tatălui vostru mi-a vorbit ieri noapte, zicând: «Ferește-te** să vorbești lui Iacov, fie bine, fie rău». Și acum, odată ce ai plecat, pentru că te topești de dor după casa tatălui tău, pentru ce mi-ai furat* dum-	mă mistuia căldura ziua și frigul noaptea; și somnul meu fugea	41 de la ochii mei. În acești douăzeci de ani am fost în casa ta: ți-am slujit* paisprezece ani pentru cele două fiice ale tale și șase ani pentru oile tale; și de zece** ori	41 *Cap. 29.27; 29.28. **Vers. 7.
30 *Vers. 19. Ios. 24.2. Jud. 18.24.	30 cov, fie bine, fie rău». Și acum, odată ce ai plecat, pentru că te topești de dor după casa tatălui tău, pentru ce mi-ai furat* dum-	42 mi-ai schimbat plata. Dacă n-ar fi fost* cu mine Dumnezeu** tatălui meu, Dumnezeu lui Avram și Acela de care se teme† Isaac ^b , hotărât că acum mi-ai fi dat drumul fără nimic. Dumne-	42 *Ps. 124.1,2. **Vers. 5,29, 53. †Is. 8.13. ††Cap. 29.32 Ex. 3.7. *†I Cr. 12.17 Iuda 9.	
32 *Cap. 44.9.	32 La oricine vei găsi dumnezeii tăi – <i>acela</i> să nu trăiască*. În fața fraților noștri recunoaște ce este al tău la mine și ia-ți-l ^c . Pentru că Iacov nu știa că Rahela îi furase.	43 trat*† ieri noapte ^c . Și Laban a răspuns și a zis lui Iacov: „Fiicele sunt fiicele mele și copiii sunt copiii mei și turmele sunt turmele* mele și tot ce vezi este al meu. Și ce pot face astăzi acestor fiice ale mele sau fiilor lor,	43 *Vers. 1.	
35 *Ex. 20.12. Lev. 19.32.	33 Și Laban a intrat în cortul lui Iacov și în cortul Leei și în cortul celor două roabe și n-a găsit. Și a ieșit din cortul Leei și a intrat în cortul Rahelei. Și Rahela luase terafimii și-i pusese sub șaua cămilei și ședea deasupra lor. Și Laban a scotocit în tot	44 pe care i-au născut? Și acum vino să facem legământ*, eu și tu, și el să fie mărturie** între mine și tine ^c .	44 *Cap. 21.27; 26.28. **Ios. 24.27.	
36	34 trat în cortul Rahelei. Și Rahela luase terafimii și-i pusese sub șaua cămilei și ședea deasupra lor. Și Laban a scotocit în tot	45 Și Iacov a luat o piatră* și a	45 *Cap. 28.18.	
37	35 cortul, dar n-a găsit. Și ea a zis tatălui său: „Să nu fie mânie în ochii domnului meu că nu mă pot ridica înaintea* ta, pentru că mi-a venit rânduiala femeilor ^c . Și a căutat cu grijă, dar n-a găsit	46 pus-o <i>ca</i> stâlp. Și Iacov a zis fraților săi: „Adunați pietre ^c . Și au adunat pietre și le-au făcut o movilă. Și au mâncat acolo, pe	47 *Ios. 22.34.	
38	36 terafimii. Și Iacov s-a mâniat și s-a certat cu Laban. Și Iacov a răspuns și a zis lui Laban: „Care este vina mea? Care este păcatul meu, de m-ai urmărit cu aprindere? Când mi-ai scotocit toate	47 movilă. Și Laban a numit-o* Iegar-Sahaduta ^c , iar Iacov a	48 *Ios. 24.27.	
39 *Ex. 22.10. **Ex. 22.12.	37 bunurile, ce ai găsit din toate bunurile casei tale? Pune-le aici înaintea fraților mei și fraților tăi și să judece ei între noi amândoi. În acești douăzeci de ani am fost cu tine: oile tale și caprele tale n-au lepădat și n-am mâncat berbecii turmelor tale.	48 numit-o Galed ^d . Și Laban i-a zis: „Această movilă* este astăzi mărturie între mine și tine ^c . De aceea i s-a pus numele Galed	49 *Jud. 11.29. 1 Sam. 7.5.	
40	38 doi. În acești douăzeci de ani am fost cu tine: oile tale și caprele tale n-au lepădat și n-am mâncat berbecii turmelor tale.	49 și Mițpa ^e *, pentru că a zis: „Domnul să vegheze între mine și tine, când vom fi ascunși unul de	50 *Ier. 29.23; 42.5.	
40	39 Pe cea sfâșiată* nu ți-am adus-o acasă; paguba aceea eu am suferit-o; ai cerut-o** din mâna mea, fie că se furase ziua, fie că	50 altul. Dacă vei asupri pe fiicele mele și dacă vei lua soții în afară de fiicele mele, nici un om nu este cu noi: vezi, Dumnezeu este		
	40 se furase noaptea. Așa eram:	51 martor* între mine și tine! ^c Și Laban a zis lui Iacov: „Iată această movilă și iată stâlpul pe care l-am ridicat între mine și tine.		
		52 Această movilă să fie mărturie și stâlpul să fie mărturie că eu		

^a Lit. „mâna mea este ca a lui Dumnezeu“ ^b Lit. „și Temerea lui Isaac“ (și în v.53) ^c Movila mărturiei (în aramaică) ^d Movila martorului (în ebraică) ^e Veghere

<p>53 *Cap. 28.13. **Cap. 16.5. †Cap. 21.23. ††Vers. 42.</p>	<p>nu voi trece peste această movilă la tine și că tu nu vei trece peste această movilă și peste acest stâlp la mine spre <i>a face</i></p>	<p>zeul** tatălui meu Avraam și Dumnezeul tatălui meu Isaac, Doamne, care† mi-ai zis: «Întoarce-te în țara ta și la rudele</p>	<p>9 **Cap.28.13; 31.42. †Cap. 28.15; 31.3,13.</p>
<p>54 *Ex. 18.12.</p>	<p>53 rău. Dumnezeul* lui Avraam și Dumnezeul lui Nahor, Dumnezeul tatălui lor, să judece** între noi!« Și Iacov a jurat† pe Acela de care se teme†† Isaac^a, tatăl său. Și Iacov a înjunghiat o jertfă* pe munte și a chemat pe frații săi să mănânce pâine: și au mâncat pâine și au rămas noaptea pe munte.</p>	<p>10 tale și-ți voi face bine», eu sunt nevrednic de^d <i>cea mai mică dintre</i> toate îndurărilor* și de tot adevărul pe care l-ai arătat robului Tău, pentru că am trecut cu toiagul** meu peste acest Iordan și acum am ajuns două cete.</p>	<p>10 *Cap. 24.27. **Iov 8.7.</p>
<p>55 *Vers. 28,43. **Cap. 28.1. †Cap. 18.33; 30.25.</p>	<p>55 Și Laban s-a sculat dis-dimineață și și-a sărutat* nepoții și fiicele și i-a binecuvântat**. Și Laban a plecat și s-a întors† la locul său.</p>	<p>11 Scapă-mă*, Te rog, din mâna** fratelui meu, din mâna lui Esau; pentru că mă tem de el, ca nu cumva să vină și să mă lovească pe mine, pe mama† cu copiii.</p>	<p>11 *Ps. 59.1,2. **Cap. 27.41; 27.42. †Osea 10.14.</p>
<p>Frica lui Iacov</p>	<p>32 Și Iacov a plecat pe drumul său și l-au întâmpinat îngerii* 2 lui Dumnezeu. Și, când i-a văzut, Iacov a zis: „Aceasta este tabăra* lui Dumnezeu!“ Și a pus numele locului aceluia: Mahanaim^{b**}.</p>	<p>12 Și Tu* ai zis: «Cu adevărat îți voi face bine și voi face sămânța ta ca nisipul** mării, care nu se poate număra datorită mulțimii»^c.</p>	<p>12 *Cap. 28.14. **Cap. 22.17</p>
<p>1 *2 Imp. 6.16; 6.17. Ps. 34.7; 91.11 Ev. 1.14. 2 *Ios. 5.14. Ps. 103.21; 148.2. Lc. 2.13. **Ios. 21.38. 2 Sam. 2.8. 3 *Cap. 27.41; 27.42; 32.7,11 **Cap. 14.6; 33.14,16. Deut. 2.5. Ios. 24.4. †Cap.25.30; 36.8. 4 *Cap. 47.1. Pr. 15.1. 5 *Cap. 30.43. **Cap. 33.8; 33.15.</p>	<p>3 Și Iacov a trimis soli înaintea feței sale la Esau, fratele* său, în țara Seir**, în câmpia</p>	<p>13 Și a rămas acolo în noaptea aceea; și a luat din tot ce i-a căzut în mână un dar* pentru Esau,</p>	<p>13 *Cap. 43.11. Pr. 18.16.</p>
<p>6 *Cap. 33.1.</p>	<p>4 Edomului†. Și le-a poruncit, zicând: „Așa* veți vorbi lui Esau, domnul meu: «Așa vorbește Iacov, robul tău: Am locuit temporar la Laban și am rămas până</p>	<p>14 fratele său: două sute de capre și douăzeci de țapi; două sute de</p>	
<p>7 *Vers. 11.</p>	<p>5 acum. Și am* boi și măgari, oi și robi și roabe; și am trimis să spună domnului meu, ca să capăt** favoare în ochii tăi»^c. Și solii s-au întors la Iacov, zicând: „Am ajuns la fratele tău, la Esau; și chiar el vine* în întâmpinarea ta și patru sute de bărbați</p>	<p>15 oi și douăzeci de berbeci; treizeci de cămile alăptătoare și mânjii lor; patruzeci de vaci și zece tauri; douăzeci de măgărițe</p>	
<p>Rugăciunea lui Iacov</p>	<p>9 Și Iacov* a zis: „Dumnezeu</p>	<p>16 și zece măgăruși. Și le-a dat în mâna robilor săi, fiecare turmă în parte. Și a zis robilor săi: „Treceți înaintea mea și lăsați o de-</p>	
<p>9 *Ps. 50.15.</p>	<p>10 sunt cu el^c. Atunci Iacov s-a temut* foarte mult și s-a tulburat; și a despărțit pe oamenii care erau cu el, și oile, și boii, și cămilele, în două cete. Și a zis: „Dacă va veni Esau la o ceată și o va bate, atunci cealaltă ceată care a rămas va scăpa^c».</p>	<p>17 părtare între turmă și turmă^c. Și a poruncit celui dintâi, zicând: „Dacă te va întâlni fratele meu, Esau, și te va întreba, zicând:</p>	
	<p>^a Lit. „a jurat pe Temerea lui Isaac“ ^d Lit. „mai mic decât“</p>	<p>18 «Al cui ești și unde mergi și ale cui sunt acestea dinaintea ta?»),</p>	
	<p>^b Două tabere ^c Lit. „va fi pentru scăpare“</p>	<p>19 atunci să-i spui: «Ale robului tău, Iacov: este un dar trimis domnului meu, Esau; și, iată, și el este</p>	
		<p>20 după noi!»^c Și a poruncit și celui de-al doilea și celui de-al treilea și tuturor care mergeau după turme, zicând: „Cu aceste cuvinte să vorbiți lui Esau, când îl veți</p>	
		<p>găsi. Și veți mai spune: «Iată, robul tău, Iacov, este după noi»^c. Pentru că el își zicea: „Îl voi</p>	

20 *Pr. 21.14.	potoli ^a * cu darul care merge înaintea mea și apoi voi vedea fața	pus pe roabe și pe copiii lor înainte, și pe Leea și pe copiii ei după ei, și pe Rahela și pe Iosif	
21	lui; poate mă va primi ^{b,c} . Și darul a trecut înaintea lui, iar el a ră-mas noaptea aceea în tabără.	3 la urmă. Și el a trecut înaintea lor și s-a plecat* cu fața la pământ de șapte ori, până s-a apropiat de fratele său. Și Esau a alergat să-l întâmpine și l-a îmbrățișat și a căzut* pe grumazul	3 *Cap. 18.2; 42.6; 43.26.
22 *Deut. 3.16. Ios. 12.2.	22 Și s-a sculat în noaptea aceea și a luat pe cele două soții ale sale și pe cele două roabe ale sale și pe cei unsprezece copii ai săi și a trecut vadul* Iabocului.	5 lui și l-a sărutat; și au plâns. Și el și-a ridicat ochii și a văzut femeile și copiii și a zis: „Cine îți sunt aceștia?” Și el a zis: „Copiii* pe care Dumnezeu i-a dăruit, în	4 *Cap. 45.14; 45.15.
23	23 Și i-a luat și i-a trecut peste pârâu ^c și a trecut ce avea.	6 îndurarea Lui, robului tău“. Și roabele s-au apropiat, ele și copiii lor, și s-au plecat <i>cu fața la pământ</i> . Și s-a apropiat și Leea cu copiii ei și s-au plecat <i>cu fața la pământ</i> . Și la urmă s-au apropiat Iosif și Rahela și s-au	5 *Cap. 48.9. Ps. 127.3. Is. 8.18.
24 *Osea 12.3,4.	Lupta lui Iacov. Israel	8 plecat <i>cu fața la pământ</i> . Și el i-a zis: „Ce ai de gând cu toată* turma pe care am întâlnit-o?” Și el i-a zis: „Ca să capăt** favoare	8 *Cap. 32.16. **Cap. 32.5.
25 *2 Cor. 12.7.	24 Și Iacov a rămas singur; și un om s-a luptat* cu el până în revărsatul zorilor. Și, când a văzut că nu-l învinge, i-a atins* încheietura șoldului; și s-a scrântit încheietura șoldului lui Iacov, pe	9 în ochii domnului meu“. Și Esau i-a zis: „Eu am destul, fratele meu, fie al tău ce este al tău“. Și Iacov i-a zis: „Nu, te rog, dacă am căpătat favoare în ochii tăi, atunci primește darul meu din mâna mea; pentru că de aceea am văzut	10 *Cap. 43.3. 2 Sam. 3.13; 14.24,28,32. Mt. 18.10.
26 *Osea 12.4.	26 când se lupta cu el. Și i-a zis: „Lasă-mă să mă duc, pentru că se revarsă zorile“. Și el a zis: „Nu te voi lăsa* să te duci, decât	11 cu bunăvoință. Ia, te rog, darul* meu ^g , care ți s-a adus, pentru că Dumnezeu mi-a fost îndurător și am de toate“. Și l-a îndemnat**	11 *Jud. 1.15. 1 Sam. 25.27; 30.26. 2 Imp. 5.15. **2 Imp. 5.23
27	27 dacă mă vei binecuvânta“. Și i-a zis: „Care îți este numele?” Și el	12 și a luat. Și el i-a zis: „Să plecăm, și să mergem, și eu voi merge înaintea ta“. Și el i-a zis: „Domnul meu știe cât de plăpânzi sunt copiii și că sunt cu mine oi și vaci care alăptează; și, dacă le-am sili o singură zi, toate turmele vor	
28 *Cap. 35.10. 1 Imp. 18.31. 2 Imp. 17.34. **Cap. 25.31; 27.33.	28 a spus: „Iacov“. Și a zis: „Numele* tău nu se va mai numi Iacov, ci Israel ^d , pentru că te-ai luptat ^e cu Dumnezeu și cu oameni** și	13 și a luat. Și el i-a zis: „Să plecăm, și să mergem, și eu voi merge înaintea ta“. Și el i-a zis: „Domnul meu știe cât de plăpânzi sunt copiii și că sunt cu mine oi și vaci care alăptează; și, dacă le-am sili o singură zi, toate turmele vor	
29 *Jud. 13.18.	29 ai învins“. Și Iacov l-a întrebat și a zis: „Spune-mi, te rog, numele tău“. Și el a zis: „Pentru ce* mă întrebi de numele meu?” Și	14 muri. Te rog, să treacă domnul meu înaintea robului său, și eu voi mâna încet, la pas cu turma ^h care este înaintea mea și după	
30 *Cap. 16.13. Ex. 24.11; 33.20. Num. 12.8. Deut. 5.24. Jud. 6.22; 13.22. Is. 6.5.	30 l-a binecuvântat acolo. Și Iacov a pus locului <i>aceluia</i> numele Peniel ^f : „Pentru că am văzut* pe Dumnezeu față în față, și sufletul		
31 *Cap. 19.23. **Jud. 8.8.	31 meu a fost scăpat“. Și răsărea soarele* peste el când trecea de Peniel**; și schiopăta din șoldul		
	32 său. De aceea, până în ziua aceasta, fiii lui Israel nu mănâncă tendonul încheieturii șoldului, pentru că El a atins pe Iacov la încheietura șoldului, peste tendon.		
	Împăcarea lui Iacov cu Esau		
1 *Cap. 32.6.	33 Și Iacov și-a ridicat ochii și s-a uitat și, iată, venea Esau*, și patru sute de bărbați cu el. Și și-a împărțit copiii între Leea și		
	2 Rahela și cele două roabe. Și a		

^a Sau „voi face ispășire către el“ ^b Lit. „îmi va ridica fața“ ^c Sau „torent“ ^d Luptător (sau prinț) al lui Dumnezeu ^e Sau „te-ai purtat ca un prinț“ ^f Fața lui Dumnezeu ^g Lit. „binecuvântarea mea“ ^h Lit. „bunurile“

<p>14 *Cap. 32.3.</p> <p>15 *Cap. 34.11; 47.25. Rut 2.13.</p> <p>Iacov se așază în Sihem</p> <p>17 *Ios. 13.27. Jud. 8.5. Ps. 60.6.</p> <p>18 *Cap. 12.6; 35.4. Ios. 24.1. Jud. 9.1. **Cap. 25.20; 28.2.</p> <p>19 *Ios. 24.32. Ioan 4.5.</p> <p>20 *Cap. 35.1,3; 35.7.</p> <p>Iacov la Sihem. Dina</p> <p>1 *Cap. 30.21.</p> <p>2 *Cap. 6.2. Jud. 14.1. **Cap. 20.2.</p> <p>4 *Jud. 14.2.</p> <p>5 *2 Sam. 13.22</p> <p>7 *Cap. 49.7. 2 Sam. 13.21 **Ios. 7.15. Jud. 20.6. †Deut. 23.17. 2 Sam. 3.12.</p>	<p>pașii copiilor, până când voi veni la domnul meu în* Seir^c.</p> <p>15 Și Esau i-a zis: „Te rog, să las cu tine câțiva din oamenii care sunt cu mine!“ Și el i-a zis: „Pentru ce aceasta? <i>Ajunge să capăt* favoare în ochii domnului meu!</i>“</p> <p>16 Și Esau s-a întors în ziua aceea pe drumul său la Seir.</p> <p>17 Și Iacov a călătorit spre Sucot* și și-a construit o casă și a făcut colibe pentru vitele sale; de aceea i s-a pus locului numele</p> <p>18 Sucot^a. Și Iacov a ajuns în pace^b la cetatea Sihem*, care este în țara Canaanului, pe când venea din Padan-Aram**; și și-a așezat</p> <p>19 tabăra înaintea cetății. Și a cumpărat* partea din ogor, pe care își întinsese cortul, din mâna fiilor lui Hamor, tatăl lui Sihem, cu</p> <p>20 o sută de chesita^c. Și a ridicat acolo un altar* și l-a numit El-Elohe-Israel^d.</p> <p>34 Și Dina*, fiica Leei, pe care o născuse ea lui Iacov, a ieșit să vadă pe fiicele țării. Și Sihem, fiul lui Hamor hevitul, prințul țării, a văzut-o* și a luat-o** și s-a culcat cu ea și a înjosit-o. Și sufletul lui s-a alipit de Dina, fiica lui Iacov, și o iubea pe fată,</p> <p>4 și a vorbit inimii fetei. Și Sihem a vorbit* tatălui său, Hamor, zicând: „Ia-mi pe fata aceasta de</p> <p>5 soție^e“. Și Iacov a auzit că înjosise pe Dina, fiica sa; și fiii săi erau la câmp cu vitele sale, și Iacov a tăcut* până când s-au întors ei. Și Hamor, tatăl lui Sihem, a ieșit la Iacov, ca să stea de</p> <p>7 vorbă cu el. Și fiii lui Iacov, când au auzit, au venit de la câmp; și oamenii s-au întristat și s-au aprins de mânie foarte* mare, pentru că <i>Sihem</i> făcuse o faptă de rușine^{e**} în Israel, culcându-se cu fiica lui Iacov, lucru† care nu se</p> <p>8 cuvenea să se facă. Și Hamor le-a vorbit, zicând: „Sufletul fiului meu</p>	<p>Sihem s-a alipit de fiica voastră; 9 vă rog, dați-i-o de soție. Și în-cuscriți-vă cu noi; dați-ne pe fiicele voastre și luați-vă pe fiicele</p> <p>10 noastre pentru voi. Și locuiți cu noi și țara* va fi înaintea voastră; locuiți și faceți negoț** în ea și câștigați-vă† averi în ea^e.</p> <p>11 Și Sihem a zis tatălui ei și fraților ei: „Să capăt favoare în ochii voștri și voi da ce-mi veți zice.</p> <p>12 Cereți de la mine zestre* mare și dar și voi da cum îmi veți zice, însă dați-mi fata de soție^e“.</p> <p>13 Și fiii lui Iacov au răspuns cu vicleșug* lui Sihem și lui Hamor, tatăl său, pentru că înjosise pe</p> <p>14 Dina, sora lor, și au vorbit și le-au zis: „Nu putem face lucrul acesta, să dăm pe sora noastră unuia care este necircumcis, pentru că aceasta ar fi o rușine* pen-</p> <p>15 tru noi. Ne vom învoi cu voi, numai dacă veți fi ca noi și orice bărbat dintre voi va fi circumcis.</p> <p>16 Atunci vă vom da pe fiicele noastre și vom lua pe ale voastre pentru noi și vom locui cu voi; și</p> <p>17 vom fi un singur popor. Dar, dacă nu ne veți asculta, ca să fiți circumciși, ne vom lua fata și vom pleca^e“.</p> <p>18 Și cuvintele lor au plăcut lui Hamor și lui Sihem, fiul lui Hamor. Și tânărul n-a pregetat să facă lucrul <i>acesta</i>, pentru că îi plăcea de fiica lui Iacov. Și el era cel* mai onorat din casa ta-</p> <p>19 tălui său. Și Hamor și Sihem, fiul său, au venit la poarta* cetății lor și au vorbit oamenilor cetății</p> <p>21 lor, zicând: „Acești oameni sunt pașnici față de noi; să locuiască dar în țară și să facă negoț în ea și țara, iată, este întinsă înaintea lor. Să luăm pe fetele lor de soții și să le dăm pe fetele noastre. Însă numai cu aceasta se vor învoi oamenii să locuiască împreună cu noi, să fim un singur</p>	<p>10 *Cap. 13.9; 20.15. **Cap. 42.34 †Cap. 47.27.</p> <p>12 *Ex.22.16,17 Deut. 22.29. 1 Sam. 18.25</p> <p>13 *2 Sam. 13.24</p> <p>14 *Ios. 5.9.</p> <p>19 *1 Cr. 4.9.</p> <p>20 *Rut 4.1. 2 Sam. 15.2.</p>
--	---	---	---

^a Colibe ^b Sau „la Salem“ ^c Chesita, o greutate pentru metale prețioase, valorând aproximativ patru sicli ^d Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel ^e Sau „nebunie“, „dezonoare“

24 *Cap. 23.10.	<p>popor: dacă toată partea bărbătească dintre noi se va circumcinde, cum sunt ei circumciși. Vitele lor și averea lor și orice animal al lor nu vor fi ale noastre? Numai să ne învoim cu ei, și vor locui cu noi^c. Și toți cei care ieșeau la poarta cetății* lui au ascultat de Hamor și de Sihem, fiul său; și toată partea bărbătească a fost circumcisă, toți cei care ieșeau la poarta cetății lui.</p>	<p>suim la Betel; și voi face acolo un altar Dumnezeului care mi-a răspuns* în ziua strămtorării mele și care a fost** cu mine pe drumul pe care am umblat^c. Și au dat lui Iacov toți dumnezeii străini care erau în mâna lor și cerceii* care erau în urechile lor. Și Iacov i-a ascuns sub** stejarul^b care era lângă Sihem. Și au plecat; și spaima* lui Dumnezeu a fost peste cetățile care erau împrejurul lor și n-au urmărit pe fiii lui Iacov.</p>	<p>3 *Cap. 32.7. Ps. 107.6. **Cap. 28.15; 28.20; 31.3; 31.42.</p>
25 *Cap. 49.5-7.	<p>25 Și a fost așa: a treia zi, pe când erau în durere, doi dintre fiii lui Iacov, Simeon* și Levi, frații Dinei, și-au luat fiecare sabia și s-au năpustit asupra cetății și au ucis toată partea bărbătească. 26 Și au ucis cu ascuțișul săbiei pe Hamor și pe Sihem, fiul său, și au luat pe Dina din casa lui Sihem și au ieșit. Fiii lui Iacov s-au aruncat asupra celor uciși și au jefuit cetatea, pentru că în- 28 josiseră pe sora lor. Le-au luat oile și vitele și măgarii și ce era în 29 cetate și ce era pe câmp. Și au luat și au jefuit toate averile lor și pe toți copiii lor și pe soțiile 30 lor și tot ce era în case. Și Iacov a zis lui Simeon și lui Levi: „Voi m-ați tulburat*, făcându-mă** urât^a printre locuitorii țării, printre canaaniti[†] și fereziți; și eu am puțini^{††} oameni la număr, și ei se vor strânge împotriva mea și mă vor lovi, și voi fi nimicit, 31 eu și casa mea^c. Și ei au zis: „Să se poarte cu sora noastră ca și cu o curvă?”</p>	<p>6 Și Iacov a venit la Luz*, adică Betel, care este în țara Canaanului, el și tot poporul care era 7 cu el. Și a zidit* acolo un altar și a numit locul El-Betel^c, pentru că acolo** i Se descoperise Dumnezeu, când fugea dinaintea 8 fratelui său. Și Debora, doica* Rebecăi, a murit; și a fost înmormântată mai jos de Betel, sub stejar; și acestuia i s-a pus numele Alon-Bacut^d.</p>	<p>4 *Osea 2.13. **Ios. 24.26. Jud. 9.6.</p>
<p>30 *Ios. 7.25. **Ex. 5.21. 1 Sam. 13.4. 2 Sam. 10.6. †Cap. 13.7. ††Deut. 4.27. 1 Cr. 16.19. Ps. 105.12.</p>	Iacov la Betel	<p>9 Și Dumnezeu S-a arătat* din nou lui Iacov, când s-a întors din Padan-Aram, și l-a binecuvântat**[†]. Și Dumnezeu i-a zis: „Numele tău este Iacov*: numele tău nu se va mai chema Iacov, ci numele tău va fi Israel**^c. Și i-a pus numele Israel. Și Dumnezeu i-a zis: „Eu sunt* Dumnezeul Atotputernic! Fii roditor și înmulțește-te! o națiune** și o mulțime de națiuni vor fi din tine; și împărați vor ieși din coapsele 12 tale. Și țara pe care am dat-o* lui Avraam și lui Isaac ți-o voi da ție și voi da țara seminței tale 13 după tine^c. Și Dumnezeu S-a înălțat* de la el în locul unde vorbi- 14 se cu el. Și Iacov a ridicat* un stâlp în locul unde vorbise cu el, un stâlp de piatră: și a turnat pe el un dar de băntură și a turnat 15 untdelemn pe el. Și Iacov a pus locului unde vorbise Dumnezeu cu el numele Betel*.</p>	<p>5 *Ex. 15.16; 23.27; 34.24. Deut. 11.25. Ios. 2.9; 5.1. 1 Sam. 14.15 2 Cr. 14.14.</p>
<p>1 *Cap. 28.19. **Cap. 28.13 †Cap. 27.43.</p> <p>2 *Cap. 18.19. Ios. 24.15. **Cap. 31.19; 31.34. Ios. 24.2,23. 1 Sam. 7.3. †Ex. 19.10; 19.14.</p>	<p>35 Și Dumnezeu a zis lui Iacov: „Ridică-te, suie-te la Betel* și locuiește acolo și fă acolo un altar lui Dumnezeu care** ți S-a arătat când[†] ai fugit de fața fratelui tău Esau^c. Și Iacov a zis casei* sale și tuturor celor care erau cu el: „Scoateți dumnezeii* străini care sunt în mijlocul nostru și curățiți-vă[†] și schimbați-vă 3 hainele. Și să ne ridicăm și să ne</p>	<p>16 Și au plecat de la Betel. Și era</p>	<p>6 *Cap. 28.19; 48.3.</p> <p>7 *Cap. 35.3. **Cap. 28.13</p> <p>8 *Cap. 24.59.</p> <p>9 *Osea 12.4. **Cap. 32.29</p> <p>10 *Cap. 17.5. **Cap. 32.28</p> <p>11 *Cap. 17.1; 28.3; 48.3,4. Ex. 6.3. **Cap. 17.5; 17.6,16; 36.31; 48.4.</p> <p>12 *Cap. 12.7; 13.15; 26.3; 26.4; 28.13.</p> <p>13 *Cap. 17.22; 18.33.</p> <p>14 *Cap. 28.18.</p> <p>15 *Cap. 28.19.</p>
		<p>Moartea Rahelei</p>	

^a Lit. „să miros urât“ ^b Sau „terebintul“ ^c Dumnezeul casei lui Dumnezeu ^d Stejarul plângerii

16 *Vers. 19. Cap. 48.7. Rut 4.11. Mica 5.2.	încă o depărtare până să ajungă la Efrata*; și Rahela a fost în durerile nașterii și a avut o naștere	Ada* a născut lui Esau pe Elifaz;	
17 *Cap. 30.24. 1 Sam. 4.20.	17 grea. Și a fost așa: când era ea în chinuri de naștere, moașa i-a zis: „Nu te teme, pentru că și acesta	5 și Basmat a născut pe Reuel. Și Oholibama a născut pe Ieuș și pe Iaelam și pe Core. Aceștia sunt fiii lui Esau care i s-au născut în țara Canaanului. Și Esau și-a luat soțiile și fiii și fiicele și toate sufletele din casa lui și vitele și toate animalele și toate avuțiile pe care le agonisise în țara Canaanului și s-a dus într-o țară departe de fratele său Iacov.	
18	18 îți este* fiu“. Și a fost așa: când își dădea ea sufletul ^a – pentru că murea – i-a pus numele Ben-Oni ^b , dar tatăl său l-a numit Benjamin ^c .	6 Pentru că averea* lor era prea mare pentru ca ei să locuiască împreună, iar țara locuirii lor temporare** nu-i putea cuprinde, din cauza vitelor lor. Și Esau a locuit în muntele* Seir: Esau este Edom.	7 *Cap. 13.6. **Cap. 17.8; 28.4. 1 Cr. 29.15. Ps. 39.12. Ev. 11.9.
19 *Rut 1.2. Mt. 2.6.	19 Și Rahela a murit și a fost înmormântată pe drumul spre Efrata*, adică Betleem. Și Iacov a ridicat un stâlp deasupra mormântului ei, care este stâlpul mormântului Rahelai până* în ziua aceasta.	8 Și aceștia sunt urmașii lui Esau, tatăl edomiților, în muntele Seir. Acestea sunt numele fiilor lui Esau: Elifaz*, fiul Adei, soția lui Esau, și Reuel, fiul Basmatei, soția lui Esau. Și fiii lui Elifaz au fost: Teman, Omar, Țefo și Ga-	8 *Cap. 32.3. Deut. 2.5. Ios. 24.4.
20 *1 Sam. 10.2 2 Sam. 18.18	20 Și Israel a plecat și și-a întins cortul dincolo de Migdal-Eder ^d *. Și a fost așa: pe când locuia Israel în țara aceea, Ruben a mers și s-a culcat* cu Bilha, țiitoarea tatălui său; și Israel a auzit.	9 etam și Chenaz. Și Timna era țiitoarea lui Elifaz, fiul lui Esau; și ea a născut lui Elifaz pe Amalec*. Aceștia sunt fiii Adei, soția lui Esau. Și aceștia sunt fiii lui Reuel: Nahat și Zerah, Șama și Miza. Aceștia sunt fiii din Bas-	10 *1 Cr. 1.25.
Fiii lui Iacov	21 Și fiii lui Iacov au fost doi: sprezece. Fiii Leei*: Ruben, întâiul-născut al lui Iacov, și Simeon și Levi și Iuda și Isahar și Zabulon. Fiii Rahelei*: Iosif și Benjamin. Și fiii Bilhei*, roaba Rahelei: Dan și Neftali. Și fiii Zilpei*, roaba Leei: Gad și Așer. Aceștia sunt fiii lui Iacov care i s-au născut în Padan-Aram.	11 mat, soția lui Esau. Și aceștia sunt fiii Oholibamei, fiica lui Ana, fiica lui Țibeon, soția lui Esau: ea a născut lui Esau pe Ieuș, Iaelam și Core.	12 *Ex. 17.8,14. Num. 24.20. 1 Sam. 15.2; 15.3.
21 *Mica 4.8.	22	13	
22 *Cap. 49.4. 1 Cr. 5.1. 2 Sam. 16.22; 20.3. 1 Cor. 5.1.	23	14	
23 *Cap. 29.31-35; 30.18-20; 46.8. Ex. 1.2.	24 sprezece. Fiii Leei*: Ruben, întâiul-născut al lui Iacov, și Simeon și Levi și Iuda și Isahar și Zabulon. Fiii Rahelei*: Iosif și Benjamin. Și fiii Bilhei*, roaba Rahelei: Dan și Neftali. Și fiii Zilpei*, roaba Leei: Gad și Așer. Aceștia sunt fiii lui Iacov care i s-au născut în Padan-Aram.	15 Acestea sunt căpeteniile ^e fiilor lui Esau; fiii lui Elifaz, cel întâi-născut al lui Esau: căpetenia Teman, căpetenia Omar, căpetenia Țefo, căpetenia Chenaz, căpetenia Core, căpetenia Gaetam și căpetenia Amalec. Acestea sunt căpeteniile din Elifaz în țara lui Edom. Aceștia sunt fiii din Ada.	
24 *Cap. 30.22-24 Vers. 18.	24	16	
25 *Cap. 30.5-8.	25	17	
26 *Cap. 30.10-13	26		
Moartea lui Isaac	27 Și Iacov a venit la Isaac, tatăl său, la Mamre*, în Chiriati-Arba, care este Hebron**, unde locuise ră temporar Avraam și Isaac. Și zilele lui Isaac* au fost o sută optzeci de ani. Și Isaac și-a dat duhul și a murit și a fost* adăugat la poporul său, bătrân și sătul de zile. Și Esau și Iacov, fiii săi, l-au înmormântat**.		
27 *Cap. 13.18; 23.2,19. **Ios. 14.15; 15.13.	28		
28 *Cap. 25.26.	29		
29 *Cap. 15.15; 25.8. **Cap. 25.9; 49.31.	30		
Urmașii lui Esau	36 Și aceștia sunt urmașii lui Esau, adică Edom*.		
1 *Cap. 25.30.	1		
2 *Cap. 26.34. **Vers. 25.	2		
3 *Cap. 28.9.	3		
4 *1 Cr. 1.35.	4		

^a Sau „când sufletul ei plecă“ ^b Fiu al durerii mele ^c Fiu al dreptei ^d Turnul turmelor ^e Capii familiilor

	teniile din Reuel în țara lui Edom. Aceștia sunt fiii din Basmat, soția		
	18 lui Esau. Și aceștia sunt fiii Oholibamei, soția lui Esau: căpetenia Ieuș, căpetenia Iaelam și căpetenia Core; acestea sunt căpeteniile din Oholibama, fiica lui Ana, soția lui		
	19 Esau. Aceștia sunt fiii lui Esau și acestea sunt căpeteniile lor: el este Edom.		
Urmașii lui Seir	20 Aceștia sunt fiii lui Seir* horitul**, locuitorii țării: Lotan		
	21 și Șobal și Țibeon și Ana și Dișon și Ețer și Dișan. Acestea sunt căpeteniile horiților, fiii lui		
20 *1 Cr. 1.38. **Cap. 14.6. Deut. 2.12,22	22 Seir în țara lui Edom. Și fiii lui Lotan au fost: Hori și Hemam; și		
	23 sora lui Lotan, Timna. Și aceștia sunt fiii lui Șobal: Alvan și Manahat și Ebal, Șefo și Onam.		
	24 Și aceștia sunt fiii lui Țibeon: Aia și Ana. Acesta-i Ana care a găsit izvoare calde ^a în pustiu, pe când		
	25 păștea măgarii tatălui său, Țibeon. Și aceștia sunt fiii lui Ana: Dișon* și Oholibama, fiica lui		
25 *1 Cr. 1.41.	26 Ana. Și aceștia sunt fiii lui Dișon: Hemdan și Eșban și Itran și		
	27 Cheran. Și aceștia sunt fiii lui Ețer: Bilhan și Zaavan și Acan.		
	28 Și aceștia sunt fiii lui Dișan: Uț și Aran.		
	29 Acestea sunt căpeteniile horiților: căpetenia Lotan, căpetenia Șobal, căpetenia Țibeon, căpetenia		
	30 Ana, căpetenia Dișon, căpetenia Ețer, căpetenia Dișan. Acestea sunt căpeteniile horiților, după căpeteniile lor în țara Seir.		
Împărații Edomului	31 Și aceștia sunt împărații* care au împărățit în țara Edomului, mai înainte de a împărăți un împărat peste fiii lui Israel. Și Bela,		
31 *1 Cr. 1.43.	32 fiul lui Beor, a împărățit în Edom; și numele cetății lui era Dinhaba.		
	33 Și Bela a murit; și în locul lui a împărățit Iobab, fiul lui Zerah din		
	34 Boțra. Și Iobab a murit; și în locul lui a împărățit Hușam din		
	35 țara temaniților. Și Hușam a murit; și în locul lui a împărățit Ha-		
	dad, fiul lui Bedad, care a bătut pe Madian în câmpia lui Moab;		
	36 și numele cetății lui era Avit. Și Hadad a murit; și în locul lui a		
	37 împărățit Samla din Masreca. Și Samla a murit; și în locul lui a împărățit Saul din Rehobot, lângă		
	38 râu. Și Saul a murit; și în locul lui a împărățit Baal-Hanan, fiul		
	39 lui Acbor. Și Baal-Hanan, fiul lui Acbor, a murit; și în locul lui a împărățit Hadar ^{b*} . Și numele cetății lui era Pau; și numele soției lui a fost Mehetabeel, fiica lui Matred, fiica lui Mezahab.	39 *1 Cr. 1.50.	
	40 Și acestea sunt numele căpeteniilor* din Esau, după familiile lor, după locurile lor, cu numele lor: căpetenia Timna, căpetenia		
	41 Alva, căpetenia Ietet, căpetenia Oholibama, căpetenia Ela, căpetenia Pinon, căpetenia Chenaz,		
	42 căpetenia Teman, căpetenia Mibțar, căpetenia Magdiel, căpetenia Iram. Acestea sunt căpeteniile din Edom, după locuințele lor, în țara stăpânirii lor. Acesta este Esau, tatăl lui Edom.	40 *1 Cr. 1.51.	
	37 Și Iacov a locuit în țara în care tatăl* său locuise temporar, în țara Canaanului.		
	2 Aceștia sunt urmașii lui Iacov: Iosif, fiind în vârstă de șaptesprezece* ani, păștea ^c turma cu frații săi; și încă tânăr, era cu fiii Bilhei** și cu fiii Zilpei, soțiile tatălui său. Și Iosif transmitea ta-		
	3 tălui său vorbele lor† cele rele. Și Israel iubea pe Iosif mai mult decât pe toți fiii săi, pentru că era fiul bătrâneții* sale; și i-a făcut o cămașă** pestriță ^d . Și frații săi au văzut că tatăl lor îl iubea mai mult decât pe toți frații lui, și îl urau* și nu-i puteau vorbi cu		
	5 pace. Și Iosif a visat un vis* și l-a istorisit fraților săi, și ei l-au		
	6 urât și mai mult. Și le-a zis: „Ascultați, vă rog, visul acesta pe care		
	7 l-am visat: și, iată, noi legăm snopi pe câmp; și, iată, snopul		
		Iosif în Canaan	
		1 *Cap. 17.8; 23.4; 28.4; 36.7. Ev. 11.9.	
		2 *Cap. 41.46. **Cap. 35.25; 35.26. †1 Sam. 2.22-24	
		3 *Cap. 44.20. **Vers. 23,32	
		4 *Cap. 27.41; 49.23. 1 Sam. 17.28	
		5 *Cap. 28.12; 31.10,11,24.	

^a Sau „catâri“ ^b Sau „Hadad“ ^c Sau „pășea“, „îngrijea“ ^d Sau „o haină lungă, cu mâneci“

7 *Cap. 42.6,9; 43.26; 44.14.	meu s-a ridicat și stătea drept; și, iată, snopii voștri l-au înconjurat și s-au plecat* cu fața la pământ înaintea snopului meu“.	21 Și vom vedea ce vor ajunge visele lui“. Și Ruben* a auzit și l-a scăpat din mâna lor și a zis: „Să nu-i luăm viața!“ Și Ruben le-a zis:	21 *Cap. 42.22.
8	8 Și frații săi i-au zis: „Vei domni tu în adevăr peste noi? Sau vei stăpâni tu în adevăr peste noi?“ Și l-au urât și mai mult pentru visele lui și pentru cuvintele lui.	22 „Nu vărsați sânge; aruncați-l în groapa aceasta care este în pustiu, dar nu puneți mâna pe el“, ca să-l scape din mâna lor,	
9 *Cap. 46.29.	9 Și a visat și un alt vis și l-a istorisit fraților săi și a zis: „Iată, am mai visat un vis; și, iată, soarele și luna și unsprezece* stele se plecau cu fața la pământ înaintea mea“.	23 Și l-a dea înapoi tatălui său. Și a fost așa: când a venit Iosif la frații săi, ei l-au dezbrăcat pe Iosif de cămașa lui, de cămașa cea	
10 *Cap. 27.29.	10 Și l-a istorisit tatălui său și fraților săi. Și tatăl său l-a muștră și i-a zis: „Ce este acest vis pe care l-ai visat? Vom veni noi, în adevăr, eu și mama ta și frații* tăi, să ne plecăm cu fața	24 peștriță care era pe el. Și l-au luat și l-au aruncat în groapă; și groapa era goală, nu era apă în ea.	
11 *Fap. 7.9. **Dan. 7.28. Lc. 2.19,51.	11 la pământ înaintea ta?“ Și frații* săi îl invidiau, dar tatăl său păstră** cuvântul <i>acesta</i> .	25 Și s-au așezat jos să mănânce* pâine; și și-au ridicat ochii și s-au uitat și, iată, o caravană de ismaeliți** venea din Galaad; și cămilele lor erau încărcate cu mirodenii și cu balsam† și cu smirnă ^b , mergând ca să le ducă	25 *Pr. 30.20. Amos 6.6. **Cap. 16.11 Vers. 28,36. Cap. 39.1. †Cap. 43.11. Ier. 8.22; 46.11.
13 *Cap. 33.18.	12 Și frații săi s-au dus să pas- 13 că turma tatălui lor la Sihem. Și Israel a zis lui Iosif: „Nu pasc frații tăi turma la Sihem*? Vino, și te voi trimite la ei“. Și el i-a	26 în Egipt. Și Iuda a zis fraților săi: „Ce folos vom avea dacă vom ucide pe fratele nostru și-i vom ascunde* sângele? Veniți și să-l vindem ismaeliților; și mâna* noastră să nu fie asupra lui; pentru că este fratele** nostru, carnea† noastră“. Și frații lui au ascultat.	26 *Cap. 4.10. Vers. 20. Iov 16.18.
14 *Cap. 13.18; 23.2,19; 35.27 Ios. 14.14. Jud. 1.10.	14 zis: „Iată-mă!“ Și i-a zis: „Du-te, te rog, vezi dacă frații tăi sunt bine și dacă turma este bine ^a și adu-mi vești“. Și l-a trimis din valea Hebron*; și el a ajuns la Sihem. Și l-a găsit un om și, iată, rătăcea pe câmp. Și omul <i>acela</i> l-a întrebat, zicând: „Ce cauți?“	27 cultat. Și treceau* bărbații madianiți, niște negustori. Și au tras și au scos pe Iosif din groapă și l-au vândut** ismaeliților cu douăzeci† de arginți. Și ei l-au dus†† pe Iosif în Egipt.	27 *1 Sam. 18.17 **Cap. 42.21 †Cap. 29.14.
16 *Cânt. 1.7.	16 Și el a zis: „Caut pe frații mei; spune-mi, te rog, unde* pasc ei	28 Și Ruben s-a întors la groapă și, iată, Iosif nu era în groapă;	
17 *2 Împ. 6.13.	17 turmele“. Și omul <i>acela</i> a zis: „Au plecat de aici, pentru că i-am auzit spunând: „Să mergem la Dotan*“. Și Iosif s-a dus după frații	29 și și-a sfâșiat* hainele. Și s-a întors la frații săi și a zis: „Băiatul nu* este; și eu, unde să mă duc?“	
18 *1 Sam. 19.1 Ps. 31.13; 37.12,32; 94.21. Mt. 27.1. Mc. 14.1. Ioan 11.53. Fap. 23.12.	18 săi și i-a găsit în Dotan. Și ei l-au văzut de departe. Și, înainte de a se apropia de ei, au uneltit* 19 împotriva lui să-l omoare. Și au zis unul altuia: „Iată, vine făuritorul de vise! Veniți acum dar	30 Și au luat cămașa* lui Iosif și au înjunghiat un țap și au muștră iat cămașa în sânge. Și au trimis cămașa peștriță și au adus-o tatălui lor și au zis: „Aceasta am găsit: vezi ^c acum dacă este că-	28 *Jud. 6.3. **Cap. 45.4,5 Ps. 105.17. Mt. 27.9. Fap. 7.9. †Lev. 27.5. ††Cap. 39.1.
20 *Pr. 1.11,16; 6.17; 27.4. **Vers. 32,33	20 și să-l omorâm* și să-l aruncăm într-una din gropi; și vom zice**: o fiară sălbatică l-a mâncat.	31 mașă fiului tău sau nu“. Și el a recunoscut-o și a zis: „Cămașa fiului meu! O fiară* sălbatică l-a mâncat; fără îndoială, Iosif a fost	29 *Vers. 34. Cap. 44.13. Iov 1.20. 30 *Cap. 42.13; 42.36. Ier. 31.15. 31 *Vers. 3,23.

Jalea lui Iacov

^a Lit. „în pace“ ^b Lit. „ladanum“, o rășină aromată ^c Sau „recunoaște“, „cercetează“

<p>34 *Vers. 29. 2 Sam. 3.31.</p>	<p>34 sfâșiat!“ Și Iacov și-a sfâșiat* hainele și și-a pus un sac peste coapse și l-a jelit pe fiul său multe zile. Și toți fiii săi și toate fiicele sale s-au ridicat* ca să-l mângâie, dar el nu voia să fie mângâiat și zicea: „Jelind** voi coborî la fiul meu în Locuința morților^a. Și tatăl său l-a plâns.</p>	<p>s-a mângâiat* și s-a suit la Timna**, la tunzătorii oilor sale, el și Hira adulamitul, prietenul său.</p>	<p>12 *2 Sam. 13.39 **Ios. 15.10; 15.57. Jud. 14.1.</p>
<p>35 *2 Sam. 12.17 **Cap. 42.38; 44.29,31.</p>	<p>35 Și i s-a spus Tamarei, zicând: „Iată, socrul tău se suie la Timna, ca să-și tundă oile“. Și ea și-a dezbrăcat hainele văduviei și s-a acoperit* cu un văl și s-a învelit și s-a așezat** la poarta Enaimului, care este în drum spre Timna; pentru că a văzut că Șela se făcuse mare† și ea nu-i fusese</p>	<p>13 Și i s-a spus Tamarei, zicând: „Iată, socrul tău se suie la Timna, ca să-și tundă oile“. Și ea și-a dezbrăcat hainele văduviei și s-a acoperit* cu un văl și s-a învelit și s-a așezat** la poarta Enaimului, care este în drum spre Timna; pentru că a văzut că Șela se făcuse mare† și ea nu-i fusese</p>	<p>14 *Cap. 24.65. **Pr. 7.12. †Vers. 11,26.</p>
<p>36 *Cap. 39.1.</p>	<p>36 Și madianiții l-au vândut* în Egipt lui Potifar, slujitorul lui Faraon^b, căpetenia gărzilor.</p>	<p>14 ca să-și tundă oile“. Și ea și-a dezbrăcat hainele văduviei și s-a acoperit* cu un văl și s-a învelit și s-a așezat** la poarta Enaimului, care este în drum spre Timna; pentru că a văzut că Șela se făcuse mare† și ea nu-i fusese</p>	<p>15 dată de soție. Și Iuda a văzut-o și a crezut că este o curvă, pentru că ea își acoperise fața.</p>
<p>Căsătoria lui Iuda</p>	<p>38 Și a fost așa: în zilele acelea, Iuda a coborât de la frații săi și s-a abătut* la un om din Adulam** cu numele Hira. Și Iuda a văzut* acolo pe fiica unui om canaanit, cu numele** Șua; și a luat-o și a intrat la ea. Și ea a rămas însărcinată și a născut un fiu; și el i-a pus numele Er*.</p>	<p>15 dată de soție. Și Iuda a văzut-o și a crezut că este o curvă, pentru că ea își acoperise fața.</p>	<p>16 Și s-a abătut din drum la ea și a zis: „Vino, te rog, să intru la tine!“ Pentru că nu știa că era nora sa. Și ea a zis: „Ce-mi vei da, ca să intri la mine?“ Și el a zis: „Îți voi trimite* un ied din turmă“. Și ea a zis: „Îmi vei da o garanție**</p>
<p>1 *Cap. 19.3. 2 Imp. 4.8. **Ios. 15.35. 1 Sam. 22.1. 2 *Cap. 34.2. **1 Cr. 2.3.</p>	<p>2 Adulam** cu numele Hira. Și Iuda a văzut* acolo pe fiica unui om canaanit, cu numele** Șua; și a luat-o și a intrat la ea. Și ea a rămas însărcinată și a născut un fiu; și el i-a pus numele Er*.</p>	<p>16 Și s-a abătut din drum la ea și a zis: „Vino, te rog, să intru la tine!“ Pentru că nu știa că era nora sa. Și ea a zis: „Ce-mi vei da, ca să intri la mine?“ Și el a zis: „Îți voi trimite* un ied din turmă“. Și ea a zis: „Îmi vei da o garanție**</p>	<p>17 *Ezec. 16.33 **Vers. 20.</p>
<p>3 *Num. 26.19.</p>	<p>3 și a luat-o și a intrat la ea. Și ea a rămas însărcinată și a născut un fiu; și el i-a pus numele Er*.</p>	<p>17 Și el a zis: „Îți voi trimite* un ied din turmă“. Și ea a zis: „Îmi vei da o garanție**</p>	<p>18 *Vers. 25. Cap. 41.42.</p>
<p>4 *Cap. 46.12.</p>	<p>4 Și ea a rămas însărcinată din nou și a născut un fiu; și i-a pus numele Onan*. Și din nou a mai născut un fiu; și i-a pus numele Șela*. Și el era la Chezib când l-a născut ea. Și Iuda a luat* o soție lui Er, întâiul său născut.</p>	<p>18 până-l vei trimite?“ Și el a zis: „Ce garanție să-ți dau?“ Și ea a zis: „Pecetea* ta și lanțul tău și toiagul tău care este în mâna ta“. Și i-a dat și a intrat la ea; și ea</p>	<p>19 *Vers. 14.</p>
<p>5 *Num. 26.20.</p>	<p>5 numele Onan*. Și din nou a mai născut un fiu; și i-a pus numele Șela*. Și el era la Chezib când l-a născut ea. Și Iuda a luat* o soție lui Er, întâiul său născut.</p>	<p>19 a rămas însărcinată de la el. Și ea s-a ridicat și s-a dus; și și-a scos* vălul și s-a îmbrăcat în hainele ei de văduvie. Și Iuda a trimis iedul prin mâna prietenului său, adulamitul, ca să ia garanția din mâna femeii; dar n-a găsit-o.</p>	<p>20</p>
<p>6 *Cap. 21.21.</p>	<p>6 l-a născut ea. Și Iuda a luat* o soție lui Er, întâiul său născut.</p>	<p>21 Și a întrebat pe oamenii locului ei, zicând: „Unde este curva^c care era la Enaim pe marginea drumului?“ Și ei au zis: „N-a fost nici o curvă aici“. Și el s-a întors la Iuda și a zis: „N-am găsit-o; ba încă oamenii locului au zis: «N-a fost nici o curvă aici»“. Și Iuda a zis: „Să și le țină, numai să nu ne facem de rușine. Iată, i-am trimis iedul acesta și n-ai găsit-o“.</p>	<p>21</p>
<p>7 *1 Cr. 2.3.</p>	<p>7 Și numele ei era Tamar. Și Er*, întâiul-născut al lui Iuda, era rău în ochii Domnului și Domnul l-a omorât. Și Iuda a zis lui Onan: „Intră la soția fratelui tău și implinește-ți față de ea datoria de cumnat și ridică* sămânța fratelui tău!“ Și Onan a știut că sămânța nu va fi* a lui. Și a fost așa: când intra la soția fratelui său, lepăda sămânța pe pământ, ca să nu dea sămânță fratelui său. Și lucrul pe care-l făcea el a fost rău în ochii Domnului. Și l-a omorât*</p>	<p>22 Și a fost așa: cam după trei luni i s-a spus lui Iuda, zicând: „Tamar, nora ta, a curvit* și, iată, este chiar însărcinată din curvie“. Și Iuda a zis: „Scoateți-o afară și să fie arsă***“. Când a fost scoasă</p>	<p>22</p>
<p>8 *Deut. 25.5. Mt. 22.24.</p>	<p>8 omorât. Și Iuda a zis lui Onan: „Intră la soția fratelui tău și implinește-ți față de ea datoria de cumnat și ridică* sămânța fratelui tău!“ Și Onan a știut că sămânța nu va fi* a lui. Și a fost așa: când intra la soția fratelui său, lepăda sămânța pe pământ, ca să nu dea sămânță fratelui său. Și lucrul pe care-l făcea el a fost rău în ochii Domnului. Și l-a omorât*</p>	<p>23 Și Iuda a zis: „Să și le țină, numai să nu ne facem de rușine. Iată, i-am trimis iedul acesta și n-ai găsit-o“.</p>	<p>23</p>
<p>9 *Deut. 25.6.</p>	<p>9 și pe el. Și Iuda a zis Tamarei, nora sa: „Rămâi văduvă în* casa tatălui tău până va crește mare Șela, fiul meu“. Pentru că zicea: „Ca nu cumva să moară și el ca frații lui“. Și Tamar s-a dus și a rămas în casa tatălui ei.</p>	<p>24 Și a fost așa: cam după trei luni i s-a spus lui Iuda, zicând: „Tamar, nora ta, a curvit* și, iată, este chiar însărcinată din curvie“. Și Iuda a zis: „Scoateți-o afară și să fie arsă***“. Când a fost scoasă</p>	<p>24 *Jud. 19.2. **Lev. 21.9. Deut. 22.21.</p>
<p>10 *Cap. 46.12. Num. 26.19.</p>	<p>10 nu dea sămânță fratelui său. Și lucrul pe care-l făcea el a fost rău în ochii Domnului. Și l-a omorât*</p>	<p>25 să fie arsă***“. Când a fost scoasă</p>	<p>24</p>
<p>11 *Lev. 22.13. Rut 1.13.</p>	<p>11 și pe el. Și Iuda a zis Tamarei, nora sa: „Rămâi văduvă în* casa tatălui tău până va crește mare Șela, fiul meu“. Pentru că zicea: „Ca nu cumva să moară și el ca frații lui“. Și Tamar s-a dus și a rămas în casa tatălui ei.</p>	<p>25 să fie arsă***“. Când a fost scoasă</p>	<p>25</p>
<p>Iuda și Tamar</p>	<p>12 Și, după multe zile, fiica lui Șua, soția lui Iuda, a murit; și Iuda</p>	<p>25 să fie arsă***“. Când a fost scoasă</p>	<p>25</p>

^a Ebr. „Șeol“ ^b Rege (sau: Soare) ^c Lit. „femeie consacrată Astartei“

25 *Cap. 37.32.
**Vers. 18.

26 *Cap. 37.33.
**1 Sam. 24.17
†Vers. 14.
††Iov 34.31;
34.32.

27 *Cap. 25.24.

29 *Cap. 46.12.
Num. 26.20.
Rut 4.12.
1 Cr. 2.4.
Mt. 1.3.

Iosif rob în Egipt

1 *Cap. 37.36.
Ps. 105.17.
**Cap. 37.28
2 *Cap. 21.22;
26.24,28;
28.15.
Vers. 21.
1 Sam. 16.18;
18.14,28.
Fap. 7.9.

3 *Ps. 1.3.

4 *Cap. 18.3;
19.19.
Vers. 21.
**Cap. 24.2.
Vers. 8,22.

5 *Cap. 30.27.
**Deut. 28.3;
28.4,11.

6 *Cap. 29.17.
1 Sam. 16.12

afară, a trimis la socrul său, zi- când: „De bărbatul căruia îi aparțin aceste lucruri sunt însărcinată“. Și ea a zis: „Vezi*, te rog, ale cui sunt acestea: pecetea** și lanțul și toiagul“. Și Iuda le-a recunoscut* și a zis: „Ea este mai dreaptă** decât mine, pentru că n-am dat-o† lui Șela, fiul meu“. Și n-a mai cunoscut-o†† din nou. Și a fost așa: când era timpul să nască, iată, erau gemeni* în pântecele ei. Și a fost așa: când era în du-reri, unul a scos mâna; și moașa a luat-o și a legat pe mâna lui un fir stacojiu, zicând: „Acesta a ieșit întâi“. Și a fost așa: când și-a tras el mâna înapoi, iată, a ieșit fratele său. Și ea a zis: „Ce spărtură ai făcut! Asupra ta să fie spărtura“. Și i-au pus numele Pere†^a*. Și, după aceea, a ieșit fratele său, care avea pe mâna sa firul stacojiu; și i-au pus numele Zerab^b.

39 Și Iosif a fost coborât în Egipt. Și Potifar*, slujitorul lui Faraon, căpetenia gărzilor, bărbat egiptean, l-a cumpărat de la ismae-liții** care-l coborâseră acolo. Și **Domnul** era* cu Iosif; și el era un om care prospera^c; și era în casa stăpânului său, egipteanul. Și stăpânul său a văzut că **Domnul** era cu el și că **Domnul** făcea* să prospere în mâna lui tot ce făcea el. **4** Și Iosif a căpătat* favoare în ochii lui și-i slujea. Și l-a pus peste** casa lui și a dat în mâna lui tot ce avea. Și a fost așa: de când l-a pus peste casa lui și peste tot ce avea, **Domnul** a binecuvântat* casa egipteanului datorită lui Iosif; și binecuvântarea** **Domnului** era peste tot ce avea el, acasă și la câmp. **6** Și a lăsat în mâna lui Iosif tot ce avea și, cu el, nu se îngrijea de nimic din ale lui, în afară de pâinea pe care o mânca. Și Iosif era* frumos la statură și frumos la înfățișare.

7 Și a fost așa: după lucrurile acestea, soția stăpânului său și-a ridicat ochii asupra lui Iosif și **8** a zis: „Culcă-te* cu mine!“ El însă a refuzat și a zis soției stăpânului său: „Iată*, cu mine, stăpânul meu nu se îngrijește de nimic: ce este în casă și tot ce are a dat în mâna mea. Nu este nimeni mai mare* decât mine în casa aceasta; și nu mi-a oprit nimic, decât pe tine, pentru că ești soția lui; și cum** să fac eu răutatea aceasta mare și să păcătoiesc† împotri-va lui Dumnezeu?“ Și a fost așa: pe când vorbea ea cu Iosif zi de zi, el n-a ascultat-o să se culce cu ea **11** sau să fie cu ea. Și a fost așa: într-o zi^d, el a intrat în casă, să-și facă lucrul și acolo, în casă, nu **12** era nimeni din oamenii casei. Și ea* l-a apucat de haină și i-a zis: „Culcă-te cu mine!“ Și el și-a lăsat haina în mâna ei și a fugit și a **13** ieșit afară. Și a fost așa: când a văzut ea că el își lăsase haina în **14** mâna ei și fugise afară, a strigat pe oamenii casei și le-a vorbit, zicând: „Vedeți, ne-a adus un bărbat evreu să-și bată joc de noi! El a venit la mine, ca să se culce cu **15** mine; și eu am strigat tare. Și a fost așa: când a auzit că mi-am ridicat glasul și am strigat, și-a lăsat haina lângă mine și a fugit **16** și a ieșit afară“. Și ea a pus haina lui lângă ea, până a venit stăpânul lui acasă. Și i-a vorbit* cu aceste cuvinte, zicând: „Robul evreu pe care ni l-ai adus a venit la mine, ca să-și bată joc de mine. **18** Și a fost așa: când mi-am ridicat glasul și am strigat, și-a lăsat haina lângă mine și a fugit afară“. **19** Și a fost așa: când a auzit stăpânul său cuvintele soției sale pe care i le vorbea, zicând: „În felul acesta mi-a făcut robul tău!“, s-a **20** aprins* de mânie. Și stăpânul lui Iosif l-a luat și l-a aruncat* în

Integritatea lui Iosif

7 *2 Sam. 13.11
Pr. 7.15.

8 *Pr. 6.24.

9 *Cap. 41.40.
**Pr. 6.29,32
†Cap. 20.6.
Lev. 6.2.
2 Sam. 12.13
Ps. 51.4.

12 *Pr. 7.13.

17 *Ex. 23.1.
Ps. 120.3.
Pr. 26.28.

Iosif în închisoare

19 *Pr. 6.34,35.

20 *Ps. 105.18.
1 Pet. 2.19.

^a Spărtură ziuă aceea“

^b Stacojiu sau: Lumina care răsare

^c Sau „un om care aduce prosperitate“

^d Sau „în

20 **Cap. 40.3; 40.15; 41.14.	închisoare ^{a**} , în locul unde erau ținuți cei închiși ai împăratului; și era acolo în închisoare.	gurit și au înflorit și ciorchinii lor 11 au dat struguri coțți. Și paharul lui Faraon era în mâna mea; și am luat strugurii și i-am stors în paharul lui Faraon și am dat	
21 *Vers. 2. **Ex. 3.21; 11.3; 12.36. Ps. 106.46. Pr. 16.7. Dan. 1.9.	21 Și Domnul era* cu Iosif și Și-a revărsat îndurarea peste el și i-a dăruit** favoare în ochii 22 căpeteniei închisorii. Și căpetenia închisorii a dat* în mâna lui Iosif pe toți cei închiși care erau în închisoare; și, orice se făcea	12 paharul în mâna lui Faraon ^c . Și Iosif i-a zis: „Aceasta* este interpretarea lui: cele trei mlădițe 13 sunt** trei zile. Încă trei zile și Faraon îți va înălța* capul ^b și te va așeza din nou în locul tău și vei da paharul în mâna lui Faraon, în felul de mai înainte, când 14 erai paharnicul său. Dar adu-ți aminte* de mine când îți va fi bine și arată bunătate** față de mine, te rog, și amintește de mine lui Faraon și scoate-mă din	12 *Vers. 18. Cap. 41.12. Jud. 7.14. Dan. 2.36; 4.19. **Cap. 41.26
22 *Vers. 4. Cap. 40.3,4.	23 acolo, el făcea. Căpetenia* închisorii nu mai supraveghea nimic din ce era sub mâna lui, pentru că Domnul era cu el; și Domnul făcea să prospere ce făcea el.	15 această casă. Pentru că, în adevăr, am fost furat din țara evreilor și nici aici* n-am făcut nimic ca să mă pună în groapă“.	13 *2 Împ. 25.27 Ps. 3.3. Ier. 52.31.
23 *Vers. 2,3.	40 Și a fost <i>așa</i> : după acestea, paharnicul* împăratului Egiptului și brutarul lui au păcătuit împotriva stăpânului lor, împăratul 2 Egiptului. Și Faraon s-a mâniat* foarte tare pe amândoi dregătorii săi, pe mai-marele paharnicilor și pe mai-marele brutarilor.	16 Și mai-marele brutarilor a văzut că interpretarea era bună și a zis lui Iosif: „Și eu eram în visul meu și, iată, trei coșuri ^c cu 17 pâine albă erau pe capul meu. Și în coșul de deasupra erau din tot felul de prăjituri pentru Faraon, pe care le face brutarul, și păsările le mâncau din coșul de	14 *1 Sam. 25.31 Lc. 23.42. **Ios. 2.12. 1 Sam. 20.14; 20.15. 2 Sam. 9.1. 1 Împ. 2.7.
<i>Iosif interpretează visele în închisoare</i> 1 *Neem. 1.11. 2 *Pr. 16.14.	3 Și i-a pus sub pază în casa căpeteniei* gărzilor, în închisoare, 4 în locul unde era închis Iosif. Și căpetenia i-a dat în grija lui Iosif, și el le slujea. Și au fost câteva zile sub pază.	18 pe capul meu“. Și Iosif a răspuns și a zis: „Aceasta* este interpretarea lui: cele trei coșuri sunt trei 19 zile. Încă trei zile și Faraon îți va înălța capul de pe tine și te va spânzura pe un lemn; și îți vor mânca păsările carnea de pe tine“.	15 *Cap. 39.20.
3 *Cap. 39.20; 39.23.	5 Și într-o noapte amândoi au visat un vis, fiecare visul său, fiecare cu interpretarea visului său, paharnicul și brutarul împăratului Egiptului, care erau închiși 6 în închisoare. Și dimineața Iosif a intrat la ei și i-a privit și, iată, 7 erau triști. Și a întrebat pe dregătorii lui Faraon care erau cu el sub pază, în casa stăpânului lor, zicând: „De ce sunt fețele* voastre triste astăzi?“ Și ei i-au zis:	20 Și a fost <i>așa</i> : a treia zi, de ziua nașterii* lui, Faraon a făcut un ospăț** tuturor robilor săi și a înălțat† capul mai-marelui paharnicilor și capul mai-marelui	18 *Vers. 12.
7 *Neem. 2.2.	8 „Am visat un vis și nu este nimeni care să-l interpreteze“. Și Iosif le-a zis: „Nu sunt ale lui Dumnezeu interpretările*? Istorisiți-mi-l, vă rog“.	21 brutarilor printre robii săi. Și pe mai-marele paharnicilor l-a așezat din nou* în slujba lui de paharnic; și el dădea** paharul în	20 *Mt. 14.6. **Mc. 6.21. †Vers. 13,19 2 Împ. 25.27 Ier. 52.31. Mt. 25.19.
8 *Cap. 41.15; 41.16. Dan. 2.11; 2.28,47.	9 Și mai-marele paharnicilor a istorisit visul său lui Iosif și i-a zis: „În visul meu, iată, era o viță 10 înaintea mea. Și în viță erau trei mlădițe; și se făcea că au înmu-	22 mâna lui Faraon. Iar pe mai-marele brutarilor l-a spânzurat*, după cum le interpretase Iosif. Dar mai-marele paharnicilor nu* și-a	21 *Vers. 13. **Neem. 2.1.
22 *Vers. 19. Est. 7.10.			22 *Vers. 19. Est. 7.10.
23 *Iov 19.14. Ps. 31.12. Ecl. 9.15,16. Amos 6.6.			23 *Iov 19.14. Ps. 31.12. Ecl. 9.15,16. Amos 6.6.

^a Lit. „Casa turn“ ^b Te va elibera ^c Sau „trei coșuri de răchită“

**Iosif
interpretează
visele lui
Faraon**

2 *Is. 19.6,7.

8 *Dan. 2.1;
4.5,19.
**Vers. 24.
Ex. 7.11,22.
Dan. 1.20; 2.2.
Mt. 2.1.
†Vers. 33,39.
††Is. 29.14.
Dan. 2.27;
4.7.
9 *Cap. 40.14;
40.23.10 *Cap. 40.2,3.
**Cap. 39.20

11 *Cap. 40.5.

12 *Cap. 37.36.
**Cap. 40.12

13 *Cap. 40.22.

adus aminte de Iosif și l-a uitat.

41 Și a fost așa: după doi ani Faraon a visat. Și, iată, stătea 2 lângă râu^a. Și, iată, din râu se suiau șapte vaci frumoase la vedere și grase^b și pășteau printre trestii*. Și, iată, alte șapte vaci se suiau după ele din râu, urâte la vedere și slabe^c, și stăteau lângă vacile de pe malul 4 râului. Și vacile cele urâte la vedere și slabe^c au mâncat pe cele șapte vaci frumoase la vedere și 5 grase^b. Și Faraon s-a trezit. Și a adormit și a visat a doua oară; și, iată, șapte spice de grâu ieșeau dintr-un singur pai, groase 6 și frumoase. Și, iată, șapte spice subțiri și arse de vântul de ră- 7 sărit ieșeau după ele. Și spicele cele subțiri au înghițit pe cele șapte spice grase și pline. Și Faraon s-a trezit și, iată, era un vis.

8 Și a fost așa: dimineța, duhul îi era tulburat*. Și a trimis să cheme pe toți ghicitorii^{d**} Egiptului și pe toți înțelepții[†] lui. Și Faraon le-a istorisit visul său, dar nimeni^{††} nu l-a^e putut interpreta lui Faraon. Atunci maimarele paharnicilor a vorbit lui Faraon, zicând: „Astăzi îmi aduc 9 aminte de greșelile* mele. Faraon s-a mâniat* pe robii săi și m-a pus sub pază** în casa căpeteniei gărzilor, pe mine și pe maimarele brutarilor. Și, într-o noapte, eu și el am visat* un vis; am visat, fiecare cu interpretarea visului său. Și era acolo cu noi un tânăr evreu, rob* al căpeteniei gărzilor; și noi i le-am istorisit și el ne-a interpretat** visele; fiecăruia i-a interpretat potrivit cu 12 visul său. Și a fost așa: cum* ne-a interpretat el, așa a fost: pe mine Faraon m-a așezat din nou în locul meu și pe acela l-a spânzurat“.

14 Atunci Faraon a trimis și a chemat* pe Iosif. Și l-au scos** în grabă din groapă^{f†} și el s-a bărbierit și și-a schimbat hainele și a intrat la Faraon. Și Faraon a zis lui Iosif: „Am visat un vis și nu este nimeni care să-l interpreteze și am auzit* despre tine zicându-se că, *îndată ce* 16 auzi un vis, îl interpretezi“. Și Iosif a răspuns lui Faraon, zicând: „Nu* este de la mine^g: Dumnezeu** va da lui Faraon 17 un răspuns de pace^h“. Și Faraon a zis lui Iosif: „În visul meu, 18 iată, stăteam pe malul râului. Și, iată, se suiau din râu șapte vaci grase^b și frumoase la vedere și 19 pășteau printre trestii. Și, iată, alte șapte vaci se suiau după ele, uscate și foarte urâte la vedere și slabe la carne, cum n-am văzut niciodată în toată țara Egiptu- 20 lui atât de urâte. Și vacile cele slabe și urâte au înghițit pe cele 21 dintâi șapte vaci grase. Și au intrat în pântecele lor și nu se putea cunoaște că intraseră în pântecele lor; și erau urâte la vedere, ca la început. Și m-am 22 trezit. Și am văzut în visul meu și, iată, șapte spice creșteau pe un singur pai, pline și frumoase. 23 Și, iată, șapte spice seci, subțiri, arse de vântul de răsărit, ieșeau 24 după ele. Și spicele cele subțiri au înghițit pe cele șapte spice frumoase. Și am spus *aceste lucruri* ghicitorilor, dar nici unul* n-a putut să mi le explice“.

25 Și Iosif a zis lui Faraon: „Visul lui Faraon este unul singur: Dumnezeu a arătat* lui Faraon 26 ce va face. Cele șapte vaci frumoase sunt șapte ani; și cele șapte spice frumoase sunt șapte 27 ani. Visul este unul singur. Și cele șapte vaci slabe și urâte, care se suiau după ele, sunt șapte ani; și cele șapte spice goale,

14 *Ps. 105.20.
**Dan. 2.25.
†1 Sam. 2.8.
Ps. 113.7,8.15 *Vers. 12.
Ps. 25.14.
Dan. 5.16.16 *Dan. 2.30.
Zah. 4.6.
Fap. 3.12.
2 Cor. 3.5.
**Cap. 40.8.
Vers. 25,28.
Deut. 29.29.
Dan. 2.22,28;
2.47; 4.2.24 *Vers. 8.
Dan. 4.7.25 *Vers. 28,32.
Dan. 2.28,29;
2.45.
Apoc. 4.1.

^a Nil ^b Lit. „grase la carne“ ^c Lit. „slabe la carne“ ^d Scribii sau cărturarii (cei cunoscători ai hieroglifelor) ^e Lit. „nu le-a“ ^f Închisoare subterană ^g Sau „al meu“, „în mine“ ^h Sau „de bine“

27 *2 Împ. 8.1.	arse de vântul de răsărit, vor fi	te-am pus peste* toată țara	41 *Dan. 6.3.
28 *Vers. 25.	28 șapte* ani de foamete. Acesta este	42 Egiptului!“ Și Faraon și-a scos	42 *Est. 3.10; 8.2,8. **Est. 8.15. †Dan. 5.7,29
29 *Vers. 47.	Faraon: Dumnezeu a arătat lui	inelul* din mână și l-a pus în	
30 *Vers. 54. **Cap. 47.13	29 Faraon ce va face*. Iată, vin	mâna lui Iosif și l-a îmbrăcat**	
	șapte* ani de mare belșug în	cu haine de in subțire ^e și i-a	43 *Cap. 42.6; 45.8,26. Est. 6.9.
	30 toată țara Egiptului. Și după ei	43 pus† un lanț de aur la gât. Și a fă-	
	vor urma* șapte ani de foame-	cut să fie purtat în carul al doi-	
	te; și tot belșugul va fi uitat în	lea pe care-l avea; și strigau îna-	
	țara Egiptului și foametea** va	intea lui: „Închinați-vă!“ ^f Și l-a	
	31 topi țara. Și belșugul nu va mai	pus peste toată țara Egiptului.	
	fi cunoscut în țară, din cauza	44 Și Faraon a zis lui Iosif: „Eu sunt	
	foametei aceleia, pentru că va	Faraon: fără tine nimeni nu-și	
	32 fi foarte grea. Și, întrucât visul	va ridica mâna sau piciorul în	
32 *Num. 23.19. Is. 46.10,11.	s-a arătat lui Faraon de două	45 toată țara Egiptului“. Și Faraon	45 *Ezec. 30.17
	ori, înseamnă că lucrul este ho-	a pus lui Iosif numele Tafnat-	
	tărât* de Dumnezeu și Dumne-	Paneah ^g și i-a dat de soție pe As-	
	zeu îl va face curând. Acum dar	nat, fiica lui Poti-Fera, preotul	
	33 să caute Faraon un om înțelept*	din On ^h *. Și Iosif a ieșit prin țara	
33 *Vers. 39.	și priceput și să-l pună peste	Egiptului.	
	34 țara Egiptului. Faraon să facă	46 Și Iosif avea* treizeci de ani	46 *Cap. 37.2. **1 Sam. 16.21 1 Împ. 12.6,8 Dan. 1.19.
34 *Pr. 6.6-8.	aceasta: să așeze supraveghe-	când a stat** înaintea lui Fara-	
	tori în țară și să ia* a cincea	on, împăratul Egiptului. Și Iosif	
	parte din țara ^a Egiptului în cei	a ieșit dinaintea lui Faraon și a	
	35 șapte ani de belșug. Și să adu-	străbătut toată țara Egiptului.	
35 *Vers. 48.	ne* toată hrana acestor ani buni	47 Și pământul a rodit din plin ⁱ	
	care vor veni și să strângă grâu	48 în cei șapte ani de belșug. Și el	
	sub mâna lui Faraon, ca hrană	a strâns toată hrana celor șapte	
	36 în cetăți, și să le păstreze. Și hra-	ani care era în țara Egiptului	
36 *Cap. 47.15; 47.19.	na va fi ca provizie pentru țară	și a pus hrana în cetăți; hrana	
	în cei șapte ani de foamete care	de pe câmpul care era împrejurul	
	vor fi în țara Egiptului, ca țara	fiecărei cetăți a pus-o în ea.	
	să nu piară ^b * de foamete“.	49 Și Iosif a îngrămădit grâu ca	49 *Jud. 7.12. 1 Sam. 13.5. Ps. 78.27.
	37 Și cuvântul* a fost bun în	nisipul* mării, foarte mult, încât	
	ochii lui Faraon și în ochii tutu-	au încetat să-l numere, pentru că	
37 *Ps. 105.19.	ror robilor săi. Și Faraon a zis	era fără număr.	
	38 robilor săi: „Vom găsi noi un om	50 Și, înainte de a veni anul de	50 *Cap. 46.20; 48.5.
38 *Num. 27.18. Iov 32.8. Pr. 2.6. Dan. 4.8,18; 5.11,14; 6.3.	asemenea acestuia, în care* este	foamete, lui Iosif* i s-au născut	
	39 Duhul lui Dumnezeu?“ Și Fa-	doi fii, pe care i-a născut As-	
	raon a zis lui Iosif: „Pentru că	nat, fiica lui Poti-Fera, preotul	
	Dumnezeu ți-a arătat ție toate	51 din On. Și Iosif a pus celui în-	
39 *Vers. 33.	acestea, nimeni nu este pri-	tâi-născut numele Manase ^j :	
	ceput* și înțelept ca tine. Tu vei	„pentru că Dumnezeu m-a făcut	
	fi peste* casa mea și după cu-	să uit tot necazul meu și toată	
40 *Ps. 105.21; 105.22. Fap. 7.10.	vântul tău ^c va fi cârmuit ^d tot po-	52 casa tatălui meu“. Și a pus celui	52 *Cap. 49.22.
	porul meu; eu voi fi mai mare	de-al doilea, numele Efraim ^k :	
	decât tine numai cu tronul meu!“	„pentru că Dumnezeu m-a făcut	
	41 Și Faraon a zis lui Iosif: „Vezi,	să fiu* roditor în țara întristării	
		mele“.	

^a Sau „pământul“ ^b Lit. „să nu fie răpusă“ ^c Lit. „după gura ta“ ^d Lit. „te va săruta (îți va da onoare)“
^e Bumbac fin din Egipt ^f Lit. „Plecați genunchiul!“; sau „Bucurați-vă!“ ^g Salvator al lumii sau Susținător
al vieții (în egipteană); Descoperitor de taine (în ebraică) ^h Sau „Heliopolis“ ⁱ Lit. „cu mâini pline“
^j Uitare ^k Dublă rodire

54 *Ps. 105.16. Fap. 7.11. **Vers. 30.	53 Și cei șapte ani de belșug care au fost în țara Egiptului au trecut. Și cei șapte ani de foamete au început* să vină, după cum** spusese Iosif. Și a fost foamete în toate țările, dar în toată țara Egiptului era pâine.	săi, dar ei nu l-au recunoscut.	9 *Cap. 37.5,9.
55 *Ioan 2.5.	55 Și toată țara Egiptului a început să flămânzească; și poporul a strigat către Faraon pentru pâine. Și Faraon a zis tuturor egiptenilor: „Mergeți la Iosif; faceți* ce vă va spune el“. Și foametea era peste toată fața pământului ^a . Și Iosif a deschis toate grânarele și a vândut* egiptenilor; și foametea era mare	9 Și Iosif și-a adus aminte* de visele pe care le visase despre ei și le-a zis: „Voi sunteți iscoade; ați venit să vedeți locurile neîntărite ^d ale țării“. Și ei i-au zis: „Nu, domnul* meu, ci robii tăi au venit să cumpere de mâncare.	10 *Cap. 37.8.
56 *Cap. 42.6; 47.14.	56 în țara Egiptului. Și <i>din</i> toate țările ^b * veneau în Egipt la Iosif ca să cumpere grâu, pentru că foametea era mare peste tot pământul.	11 care. Noi toți suntem fiii unui singur om; suntem cinstiți*; 12 robii tăi nu sunt iscoade“. Și el le-a zis: „Nu; ci ați venit să vedeți locurile neîntărite ^d ale țării“. Și ei au zis: „Noi, robii tăi, suntem doisprezece frați, fiii unui singur om din țara Canaanului; și, iată, cel mai mic este astăzi la tatăl nostru și unul* nu	11 *Vers. 31,34.
57 *Cap. 12.10. Deut. 9.28.	57 în țara Egiptului. Și <i>din</i> toate țările ^b * veneau în Egipt la Iosif ca să cumpere grâu, pentru că foametea era mare peste tot pământul.	13 <i>mai</i> este“. Și Iosif le-a zis: „Este ceea ce v-am spus eu, zicând: 15 „Sunteți iscoade“. Prin aceasta veți fi încercați; pe viața* lui Faraon, că nu veți ieși de aici, dacă	13 *Cap. 37.30. Vers. 32. Cap. 44.20. Plân. 5.7.
Prima călătorie a fiilor lui Iacov în Egipt	42 Și Iacov* a văzut că era grâu în Egipt; și Iacov a zis fiilor săi:	14 <i>mai</i> este“. Și Iosif le-a zis: „Este ceea ce v-am spus eu, zicând: 15 „Sunteți iscoade“. Prin aceasta veți fi încercați; pe viața* lui Faraon, că nu veți ieși de aici, dacă	15 *1 Sam. 1.26; 17.55.
1 *Fap. 7.12. 2 *Cap. 43.8. Ps. 33.18,19; 118.17. Is. 38.1.	2 „De ce vă uitați unul la altul?“ Și a zis: „Iată, am auzit că în Egipt este grâu; coborâți acolo și cumpărați-ne grâu, ca să trăim* 3 și să nu murim“. Și zece frați ai lui Iosif au coborât să cumpere	16 cel mai mic. Trimiteți pe unul din voi să aducă pe fratele vostru, iar voi veți rămâne închiși și cuvintele voastre vor fi încercate, dacă este adevăr în voi; iar dacă nu, pe viața lui Faraon,	18 *Cap. 39.9. Lev. 25.43. Neem. 5.15.
4 *Cap. 35.24. Vers. 38.	4 grâu din Egipt. Dar Iacov nu l-a trimis cu frații săi pe Beniamin, fratele* lui Iosif, pentru că zicea: „Să nu i se întâmple vreo 5 nenorocire“. Și fiii lui Israel au venit să cumpere și <i>ei</i> printre cei care veneau; pentru că era foamete în țara* Canaanului.	17 că sunteți iscoade ^e “. Și i-a pus împreună sub pază trei zile.	20 *Vers. 34. Cap. 44.23.
5 *Cap. 12.10; 26.1; 41.57. Fap. 7.11.	6 Și Iosif era guvernator peste țară; el vindea la tot poporul țării ^c *. Și frații lui Iosif au venit și s-au plecat** înaintea lui 7 cu fețele la pământ. Și Iosif a văzut pe frații săi și i-a recunoscut, dar a făcut pe străinul înaintea lor și le-a vorbit* aspru și le-a zis: „De unde veniți?“ Și ei au zis: „Din țara Canaanului, ca să cumpărăm de mâncare“.	18 Și, a treia zi, Iosif le-a zis: „Faceți aceasta și veți trăi; eu 19 mă tem* de Dumnezeu. Dacă sunteți cinstiți, să rămână unul dintre frații voștri legat în casa închisorii voastre, iar voi plecați, duceți grâu pentru foamea	21 *Cap. 37.26-28; 45.3. Iov 36.8,9. Osea 5.15. **Pr. 21.13. Mt. 7.2.
6 *Cap. 41.41; 41.55. **Cap. 37.7; 41.43. Is. 60.14.	7 cu fețele la pământ. Și Iosif a văzut pe frații săi și i-a recunoscut, dar a făcut pe străinul înaintea lor și le-a vorbit* aspru și le-a zis: „De unde veniți?“ Și ei au zis: „Din țara Canaanului, ca să cumpărăm de mâncare“.	20 caselor voastre și aduceți* pe fratele vostru cel mai mic la mine, și vorbele voastre vor fi adevărate, și nu veți muri“. Și 21 au făcut așa. Și ziceau unul către altul: „Cu adevărat suntem vinovați* pentru fratele nostru, pentru că am văzut strâmtorarea sufletului său, când se ruga de noi și nu l-am ascultat; de aceea** a venit strâmtorarea	8 *Cap. 37.2; 41.46.
7 *Vers. 30.	8 Și Iosif* i-a recunoscut pe frații	21 au făcut așa. Și ziceau unul către altul: „Cu adevărat suntem vinovați* pentru fratele nostru, pentru că am văzut strâmtorarea sufletului său, când se ruga de noi și nu l-am ascultat; de aceea** a venit strâmtorarea	8 *Cap. 37.2; 41.46.
8 *Cap. 37.2; 41.46.	8 Și Iosif* i-a recunoscut pe frații	21 au făcut așa. Și ziceau unul către altul: „Cu adevărat suntem vinovați* pentru fratele nostru, pentru că am văzut strâmtorarea sufletului său, când se ruga de noi și nu l-am ascultat; de aceea** a venit strâmtorarea	8 *Cap. 37.2; 41.46.

^a Sau „țării“ ^b Lit. „Și întregul pământ“ ^c Sau „la tot poporul de pe pământ“
^d Lit. „goliciumea“ ^e Sau „în adevăr, voi sunteți iscoade“

<p>22 *Cap. 37.21. **Cap. 9.5. 1 Imp. 2.32. 2 Cr. 24.22. Ps. 9.12. Lc. 11.50,51.</p>	<p>22 aceasta peste noi“. Și Ruben le-a răspuns, zicând: „Nu v-am spus* eu, zicând: «Nu păcătuiți împotriva băiatului!»? Dar n-ați ascultat; și acum, iată, și sângele** lui ne este cerut“. Și nu știau că Iosif înțelegea, pentru</p>	<p>poi pe fratele vostru și veți face* negoț în țară»“.</p>	<p>34 *Cap. 34.10.</p>
<p>24 *Cap. 43.30; 45.14,15. **Cap. 43.14; 43.23.</p>	<p>23 Și a plecat de la ei și a plâns*. Și s-a întors la ei și le-a vorbit și a luat dintre ei pe Simeon** și l-a legat înaintea ochilor lor.</p>	<p>35 Și a fost așa: pe când își goleau sacii, iată, legătura* cu argint a fiecăruia era în sacul său. Și ei și tatăl lor au văzut legăturile cu argint și s-au înspăimântat. Și Iacov, tatăl lor, le-a zis: „Voi m-ați lipsit* de copii! Iosif nu este și Simeon nu este și vreți să luați pe Beniamin? Toate acestea sunt împotriva mea“. Și Ruben a vorbit tatălui său, zicând: „Să omori pe amândoi fiii mei, dacă nu ți-l aduc înapoi; dă-l în mâna mea</p>	<p>35 *Cap. 43.12; 43.15,21.</p>
<p>Întoarcerea în Canaan a fraților lui Iosif</p>	<p>24 *Cap. 43.30; 45.14,15. **Cap. 43.14; 43.23.</p>	<p>36 Și ți-l voi aduce înapoi!“ Dar el a zis: „Fiul meu nu va coborî cu voi, pentru că fratele* său este mort și el a rămas singur; și dacă i s-ar întâmpla vreo nenorocire** pe drumul pe care mergeți, cu durere veți coborî perii† mei albi în Locuința morților“.</p>	<p>36 *Cap. 43.14.</p>
<p>25 *Cap. 44.1. **Mt. 5.44. Rom. 12.17; 12.20,21.</p>	<p>25 Și Iosif a poruncit să le umple sacii^a cu grâu și să pună înapoi argintul fiecăruia în sacul său și să le dea* și merinde pentru drum. Și așa** le-au făcut.</p>	<p>37 Și Iuda i-a vorbit, zicând: „Omul* acela ne-a spus hotărât, zicând: «Nu-mi veți vedea fața, dacă fratele** vostru nu va fi cu voi».</p>	<p>38 *Cap. 37.33. Vers. 13. Cap. 44.28. **Vers. 4. Cap. 44.29. †Cap. 37.35; 44.31.</p>
<p>27 *Cap. 43.21.</p>	<p>26 Și și-au încărcat grâul pe măgari și au plecat de acolo. Și unul dintre ei și-a deschis* sacul, ca să dea nutreț măgarului său la locul de popas, și a văzut argintul său și, iată, era la</p>	<p>38 Și Iuda i-a vorbit, zicând: „Omul* acela ne-a spus hotărât, zicând: «Nu-mi veți vedea fața, dacă fratele** vostru nu va fi cu voi».</p>	<p>A doua călătorie a fiilor lui Iacov în Egipt</p>
<p>28 *Cap. 43.23.</p>	<p>27 gura sacului său. Și a zis fraților săi: „Argintul meu mi s-a dat înapoi și, iată, este chiar în sacul meu!“ Și li s-a tulburat inima și s-au cutremurat, zicând unul altuia: „Ce ne-a făcut* Dumnezeu?“</p>	<p>39 Dacă vei trimite pe fratele nostru cu noi, vom coborî și-ți vom cumpăra de mâncare. Dar, dacă nu-l vei trimite, nu vom coborî, pentru că omul acela ne-a zis: «Nu-mi veți vedea fața, dacă fratele vostru nu va fi cu voi».</p>	<p>1 *Cap. 41.54; 41.57.</p>
<p>30 *Vers. 7.</p>	<p>28 Și au venit la Iacov, tatăl lor, în țara Canaanului, și i-au istorisit tot ce li se întâmplase, zicând: „Omul acela, domnul țării, ne-a vorbit* aspru și ne-a</p>	<p>40 Dacă vei trimite pe fratele nostru cu noi, vom coborî și-ți vom cumpăra de mâncare. Dar, dacă nu-l vei trimite, nu vom coborî, pentru că omul acela ne-a zis: «Nu-mi veți vedea fața, dacă fratele vostru nu va fi cu voi».</p>	<p>3 *Vers. 5. **Cap. 42.20; 44.23.</p>
<p>31 *Vers. 11,34.</p>	<p>30 luat drept iscoade ale țării. Și noi i-am zis: «Suntem cinstiți*,</p>	<p>41 Și Israel a zis: „Pentru ce mi-ați făcut răul de a spune omului aceuia că mai aveți un frate?“</p>	<p>7 *Vers. 27.</p>
<p>33 *Vers. 15,19, 20.</p>	<p>31 nu suntem iscoade. Suntem doisprezece frați, fii ai tatălui nostru; unul nu mai este, și cel mai mic este astăzi cu tatăl nostru</p>	<p>42 Și ei au zis: „Omul acela a întrebat cu de-amănuntul despre noi și despre familia noastră, zicând: «Mai trăiește tatăl* vostru? Mai aveți vreun frate?» Și noi i-am spus după cuvintele</p>	
	<p>32 în țara Canaanului». Și omul acela, domnul țării, ne-a zis: «Prin aceasta* voi cunoaște că sunteți cinstiți: lăsați pe unul din frații voștri la mine și luați grâu pentru foamea caselor voastre și plecați. Și aduceți la mine pe fratele vostru cel mai mic și voi cunoaște că nu sunteți iscoade, ci sunteți cinstiți; vă voi da îna-</p>		

^a Sau „vasele“

8 *Cap. 42.2.	<p>acelea; puteam noi cumva să știm că ne va zice: «Aduceți aici jos pe 8 fratele vostru»?^c Și Iuda a zis lui Israel, tatăl său: „Trimite pe băiat cu mine și ne vom ridica și vom merge, ca să trăim* și să nu murim și noi și tu și copiii noștri.</p>	<p>noștri la început, ne duc ei înăuntru, ca să se năpustească asupra noastră și să cadă asupra noastră și să ne ia robi, pe noi și pe 19 măgarii noștri^c. Și s-au apropiat de omul care era peste casa lui Iosif și i-au vorbit la intrarea</p>	20 *Cap. 42.10. **Cap. 42.3.
9 *Cap. 42.37; 44.32. Filim. 18,19.	<p>9 Eu sunt garant pentru el: să-l ceri din mâna mea; dacă* nu ți-l voi aduce înapoi și nu-l voi pune înaintea ta, voi fi vinovat înaintea</p>	<p>20 casei. Și i-au zis: „Vai, domnul* meu! Întâia dată** am coborât, în adevăr, ca să cumpărăm de mână 21 care. Și a fost așa: când am ajuns la locul de popas, am deschis sacii noștri și, iată, argintul fiecăruia era la gura* sacului său:</p>	21 *Cap. 42.27; 42.35.
11 *Cap. 32.20. Vers. 25,26. Pr. 18.16. **Cap. 37.25 Ier. 8.22. Ezec. 27.17.	<p>10 ta în toate zilele. Pentru că, dacă nu întârziam, hotărât, până acum ne-am fi întors deja a doua oară^c.</p>	<p>argintul nostru, după greutatea lui; și l-am adus din nou în mâinile 22 noastre. Și am adus alt argint în mâinile noastre, ca să cumpărăm de mâncare. Nu știm cine a pus argintul nostru în sacii noștri^c.</p>	23 *Cap. 42.28. **Cap. 42.24
12 *Cap. 42.25; 42.35. Vers. 21,22.	<p>11 Și tatăl lor, Israel, le-a zis: „Dacă este așa, faceți aceasta: luați în vasele voastre din cele mai renumite roade ale țării și duceți omului <i>aceluia</i> un dar*: puțin balsam** și puțină miere, mirodenii și smirnă, fistic^a și migdale. Și luați argint dublu în mâinile voastre; și argintul* care a fost pus înapoi în gura sacilor voștri duceți-l înapoi în mâinile voastre; poate</p>	<p>23 Și el le-a zis: „Pace vouă, nu vă temeți; Dumnezeu* vostru și Dumnezeu tatălui vostru v-a dat comoara voastră în sacii voștri; argintul vostru a venit la mine^c.</p>	24 *Cap. 18.4; 24.32.
14 *Cap. 17.1; 28.3; 35.11. **Cap. 42.24 †Cap. 42.36. ††Est. 4.16.	<p>12 este o greșeală. Luați și pe fratele vostru și ridicați-vă, întoarceți-vă la omul <i>acela</i>. Și Dumnezeu cel* Atotputernic^b să vă dea îndurare înaintea omului <i>aceluia</i>, ca să vă dea înapoi pe celălalt** frate al vostru și pe Benjamin†! Și eu, dacă†† este să fiu lipsit de copiii mei, lipsit voi fi!^c</p>	<p>24 Și le-a scos** pe Simeon. Și omul <i>acesta</i> a dus pe oameni în casa lui Iosif și le-a dat apă* și și-au spălat picioarele; și a dat nutreț măgarilor lor.</p>	25 *Vers. 11,15.
15 *Vers. 11.	<p>13 ceți-vă la omul <i>acela</i>. Și Dumnezeu cel* Atotputernic^b să vă dea îndurare înaintea omului <i>aceluia</i>, ca să vă dea înapoi pe celălalt** frate al vostru și pe Benjamin†! Și eu, dacă†† este să fiu lipsit de copiii mei, lipsit voi fi!^c</p>	<p>25 Și ei au pregătit darul* pentru venirea lui Iosif la amiază, pentru că au zis că vor mânca 26 ca pâine acolo. Și Iosif a venit acasă. Și i-au adus în casă darul care era în mâna lor și s-au plecat* înaintea lui cu fața la pământ. Și el i-a întrebat de sănătate^e și a zis: „Este bine tatăl* vostru, bătrânul despre care ați 27 vorbit? Mai trăiește?” Și ei au zis: „Robul tău, tatăl nostru, este bine; mai trăiește”. Și și-au plecat capul și au făcut o plecăciune. Și el și-a ridicat ochii și l-a văzut pe Benjamin, fratele său, fiul mamei* sale, și a zis: „Acesta este fratele vostru cel mai mic** despre care mi-ați vorbit?” Și a zis: „Dumnezeu să Se îndure de tine†, fiul meu!”</p>	26 *Cap. 37.7; 37.10.
16 *Cap. 24.2; 39.4; 44.1.	<p>14 dea îndurare înaintea omului <i>aceluia</i>, ca să vă dea înapoi pe celălalt** frate al vostru și pe Benjamin†! Și eu, dacă†† este să fiu lipsit de copiii mei, lipsit voi fi!^c</p>	<p>27 mânt. Și el i-a întrebat de sănătate^e și a zis: „Este bine tatăl* vostru, bătrânul despre care ați 28 vorbit? Mai trăiește?” Și ei au zis: „Robul tău, tatăl nostru, este bine; mai trăiește”. Și și-au plecat capul și au făcut o plecăciune. Și el și-a ridicat ochii și l-a văzut pe Benjamin, fratele său, fiul mamei* sale, și a zis: „Acesta este fratele vostru cel mai mic** despre care mi-ați vorbit?” Și a zis: „Dumnezeu să Se îndure de tine†, fiul meu!”</p>	27 *Vers. 7. Cap. 45.3.
	<p>15 Și ei^c au luat darul* acela și au luat argint dublu în mâinile lor, și pe Benjamin, și s-au ridicat și au coborât în Egipt și au stat înaintea lui Iosif.</p>	<p>28 vorbit? Mai trăiește?” Și ei au zis: „Robul tău, tatăl nostru, este bine; mai trăiește”. Și și-au plecat capul și au făcut o plecăciune. Și el și-a ridicat ochii și l-a văzut pe Benjamin, fratele său, fiul mamei* sale, și a zis: „Acesta este fratele vostru cel mai mic** despre care mi-ați vorbit?” Și a zis: „Dumnezeu să Se îndure de tine†, fiul meu!”</p>	29 *Cap. 35.17; 35.18. **Cap. 42.13 †Num. 6.25. Ps. 67.1.

^a Sau „nuci” ^b Ebr. „El Șadai” ^c Lit. „bărbații” ^d Lit. „înjunghie o înjunghiere” ^e Lit. „de pace”

30 *1 Împ. 3.26. **Cap. 42.24; 45.2,14,15; 46.29.	30 Și Iosif s-a grăbit, pentru că îi ardea inima ^a * pentru fratele său; și a căutat <i>un loc</i> unde să plângă și a intrat în camera sa și a plâns**	noștri și l-am adus din nou din țara Canaanului; și cum să fi furat noi aur sau argint	9 *Cap. 31.32. **Vers. 16.
31 *Cap. 45.1. **Vers. 25.	31 acolo. Și și-a spălat fața și a ieșit și s-a stăpânit* și a zis: „Puneți**	9 din casa domnului tău? La care* dintre robii tăi se va găsi, să moară; iar noi vom fi robii**	
32 *Cap. 46.34. Ex. 8.26.	32 pâine!“ Și lui i-au pus deoparte, și lor deoparte, și pentru egiptenii care mâncau cu el deoparte; pentru că egiptenii nu pot mânca pâine împreună cu evreii, pentru că aceasta este o urâciune* pen-	10 domnului meu“. Și el a zis: „Acum deci fie după cuvintele voastre: acela la care se va găsi să fie robul meu, iar voi să fiți	
33	33 tru egipteni. Și s-au așezat înaintea lui, cel întâi-născut după dreptul lui de naștere și cel mai mic după tinerețea lui. Și oamenii	11 nevinovați“. Și s-au grăbit și au dat jos fiecare sacul său pe pământ și fiecare și-a deschis sa-	12 *Vers. 2.
34 *Cap. 45.22.	34 se uitau uimiți unul la altul. Și <i>a pus</i> să le dea porții dinaintea lui. Și porția lui Benjamin era de cinci* ori mai mare decât a oricăruia dintre ei. Și au băut și s-au veselit cu el.	12 cul său. Și el a căutat, începând cu cel mai mare și sfârșind cu cel mai mic; și potirul* s-a găsit	13 *Cap. 37.29; 37.34. Num. 14.6. 2 Sam. 1.11.
Spaima fraților lui Iosif 1 *Cap. 42.25.	44 Și a poruncit* celui care era peste casa lui, zicând: „Umple sacii oamenilor <i>aceștia</i> cu hrană, cât vor putea purta, și pune argintul fiecăruia la gura sacului său. Și pune potirul meu, potirul de argint, la gura sacului celui mai mic, împreună cu argintul pentru grâul său“. Și a făcut după cuvântul lui Iosif pe	13 în sacul lui Benjamin. Atunci ei și-au sfâșiat* hainele și și-au încărcat fiecare măgarul și s-au întors în cetate.	14 *Cap. 37.7.
4 *Vers. 13.	3 care-l spusese. Dimineata, când s-a luminat, s-a dat drumul oamenilor, lor și măgarilor lor. Au ieșit din* cetate și nu erau încă departe și Iosif a zis celui care era peste casa lui: „Ridică-te! Urmărește pe <i>acești</i> oameni și ajunge-i și spune-le: «De ce ați	14 Și Iuda și frații săi au intrat în casa lui Iosif; și el era încă acolo; și au căzut* cu fața la	15 *Vers. 5.
5 *Vers. 15.	5 răsplătit rău pentru bine? Nu este acesta potirul din care bea domnul meu și în care ghicește* el cu adevărat? Rău ați	15 pământ înaintea lui. Și Iosif le-a zis: „Ce faptă ați făcut? N-ați știut că un om ca mine știe, în	16 *Vers. 9.
6	6 făcut ce ați făcut!“ Și i-a ajuns și le-a spus cuvintele acestea.	16 adevăr, să ghicească*?“ Și Iuda a zis: „Ce să zicem domnului meu? Ce să vorbim și cum să ne îndreptăm? Dumnezeu a descoperit nelegiuirea robilor tăi; iată, suntem robii* dom-	17 *Pr. 17.15.
7	7 Și ei i-au zis: „De ce vorbește domnul meu cuvinte ca acestea? Departe de robii tăi să facă un	17 mână s-a găsit potirul“. Și el a zis: „Depart* de mine să fac aceasta! Omul în a cărui mână s-a găsit potirul, acela va fi robul meu, iar voi suiți-vă în pace la tatăl vostru“.	Iuda mijlocește pentru Benjamin 18 *Cap. 18.30; 18.32. Ex. 32.22. **Cap. 37.8; 41.40-44.
8 *Cap. 43.21.	8 astfel de lucru. Iată, argintul pe care l-am găsit în gura* sacilor	18 Atunci Iuda s-a apropiat de el și a zis: „Te rog, domnul meu, să vorbească robul tău un cuvânt în auzul domnului meu și să nu se aprindă mânia* ta împotriva robului tău; pentru că	19 *Cap. 43.7.
		19 tu ești ca** Faraon. Domnul meu a întrebat pe robii săi, zicând: «Aveți voi tată* sau fra-	20 *Cap. 37.3. Vers. 30.
		20 te?» Și noi am zis domnului meu: «Avem un tată bătrân și un copil* al bătrâneții sale, <i>încă</i>	

^a Lit. „măruntaiele“

20 **Cap. 37.33; 42.13,38.	tânăr; și fratele lui a murit** și el a rămas singur de la mama	și băiatul să se suie cu frații săi. Căci cum să mă sui eu la tatăl meu și băiatul să nu fie cu mine? Să nu văd răul care va veni peste tatăl meu!“	<i>Iosif se face cunoscut fraților săi</i>
21 *Cap. 42.15; 42.20.	21 sa; și tatăl său îl iubește». Și tu ai zis robilor tăi: «Aduceți-l la mine*, ca să-l văd cu ochii mei».	45 Și Iosif n-a putut să se stăpânească înaintea tuturor celor care stăteau lângă el și a strigat: „Să iasă de la mine orice om!“ Și nimeni n-a rămas cu Iosif când s-a făcut* cunoscut fraților săi. Și și-a înălțat glasul plângând*; și egiptenii au auzit, și casa lui Faraon a auzit.	1 *Fap. 7.13.
23 *Cap. 43.3,5.	22 Și noi am zis domnului meu: «Băiatul nu poate să lase pe tatăl său, pentru că, dacă va lăsa pe tatăl său, tatăl său va muri». Și ai zis robilor tăi: «Dacă* fratele vostru cel mai mic nu va coborî cu voi, nu-mi veți mai vedea fața». Și a fost așa: când ne-am suit la robul tău, tatăl nostru, i-am spus cuvintele domnului meu. Și tatăl nostru* a zis: «Mergeți din nou, cumpărați ceva de mâncare».	2 fraților săi. Și și-a înălțat glasul plângând*; și egiptenii au auzit, și casa lui Faraon a auzit.	2 *Vers. 14,15. Cap. 46.29.
25 *Cap. 43.2.	23 Dacă* fratele vostru cel mai mic nu va coborî cu voi, nu-mi veți mai vedea fața». Și a fost așa: când ne-am suit la robul tău, tatăl nostru, i-am spus cuvintele domnului meu. Și tatăl nostru* a zis: «Mergeți din nou, cumpărați ceva de mâncare».	3 Și Iosif a zis fraților săi: „Eu sunt Iosif; mai trăiește tatăl* meu?“ Și frații lui nu i-au putut răspunde, pentru că erau tulburați înaintea lui. Și Iosif a zis fraților săi: „Apropiați-vă de mine, vă rog!“ Și ei s-au apropiat. Și a zis: „Eu sunt Iosif, fratele vostru, pe care l-ați vândut*	3 *Cap. 43.7; 43.27. Fap. 7.13.
27 *Cap. 46.19.	24 Dar noi am zis: «Nu putem coborî; dacă fratele nostru cel mai mic va fi cu noi, atunci vom coborî, pentru că nu putem vedea fața omului <i>aceluia</i> dacă fratele nostru cel mai mic nu va fi cu noi». Și robul tău, tatăl meu, ne-a zis: «Știți că soția mea* mi-a născut doi copii.	4 înaintea voastră. Pentru că în acești doi ani* a fost foametea în țară și mai sunt încă cinci ani în care nu va fi nici arătură, nici seceriș. Și Dumnezeu* m-a trimis înaintea voastră ca să vă păstreze o rămășiță pe pământ și să vă păstreze viața printr-o mare salvare. Și acum, nu voi m-ați trimis aici, ci Dumnezeu; și El m-a făcut tată* al lui Faraon, și domn peste toată casa lui, și stăpânitor peste toată țara Egiptului. Grăbiți-vă și suiți-vă la tatăl meu și spuneți-i: «Așa zice fiul tău, Iosif: «Dumnezeu m-a făcut domn peste tot Egiptul; coboară la mine, nu întârzia.	4 *Cap. 37.28.
28 *Cap. 37.33.	26 Și unul a ieșit de la mine, și am zis: «Cu adevărat*, a fost sfășiat»; și nu l-am <i>mai</i> văzut până acum. Și dacă veți lua de la mine și pe acesta* și i se va întâmpla vreo nenorocire, cu durere veți coborî** perii mei albi în Locuința morților». Și acum, când voi merge la robul tău, tatăl meu, și băiatul nu va fi cu noi – și sufletul lui este	5 pentru Egipt. Și acum, nu vă întristați* și nu vă mâniați pe voi înșivă că m-ați vândut aici; pentru că pentru păstrarea vieții m-a trimis Dumnezeu** înaintea voastră. Pentru că în acești doi ani* a fost foametea în țară și mai sunt încă cinci ani în care nu va fi nici arătură, nici	5 *Is. 40.2. 2 Cor. 2.7. **Vers. 7,8. Cap. 50.20. Ps. 105.16,17 2 Sam. 16.10; 16.11. Fap. 4.27,28.
29 *Cap. 42.36. **Cap. 42.38 Vers. 31.	27 Și unul a ieșit de la mine, și am zis: «Cu adevărat*, a fost sfășiat»; și nu l-am <i>mai</i> văzut până acum. Și dacă veți lua de la mine și pe acesta* și i se va întâmpla vreo nenorocire, cu durere veți coborî** perii mei albi în Locuința morților». Și acum, când voi merge la robul tău, tatăl meu, și băiatul nu va fi cu noi – și sufletul lui este	6 înaintea voastră ca să vă păstreze o rămășiță pe pământ și să vă păstreze viața printr-o mare salvare. Și acum, nu voi m-ați trimis aici, ci Dumnezeu; și El m-a făcut tată* al lui Faraon, și domn peste toată casa lui, și stăpânitor peste toată țara Egiptului. Grăbiți-vă și suiți-vă la tatăl meu și spuneți-i: «Așa zice fiul tău, Iosif: «Dumnezeu m-a făcut domn peste tot Egiptul; coboară la mine, nu întârzia.	6 *Cap. 41.46; 41.53.
30 *1 Sam. 18.1	28 Și unul a ieșit de la mine, și am zis: «Cu adevărat*, a fost sfășiat»; și nu l-am <i>mai</i> văzut până acum. Și dacă veți lua de la mine și pe acesta* și i se va întâmpla vreo nenorocire, cu durere veți coborî** perii mei albi în Locuința morților». Și acum, când voi merge la robul tău, tatăl meu, și băiatul nu va fi cu noi – și sufletul lui este	7 seceriș. Și Dumnezeu* m-a trimis înaintea voastră ca să vă păstreze o rămășiță pe pământ și să vă păstreze viața printr-o mare salvare. Și acum, nu voi m-ați trimis aici, ci Dumnezeu; și El m-a făcut tată* al lui Faraon, și domn peste toată casa lui, și stăpânitor peste toată țara Egiptului. Grăbiți-vă și suiți-vă la tatăl meu și spuneți-i: «Așa zice fiul tău, Iosif: «Dumnezeu m-a făcut domn peste tot Egiptul; coboară la mine, nu întârzia.	7 *Vers. 5.
32 *Cap. 43.9.	29 Dacă* fratele vostru cel mai mic nu va coborî cu voi, nu-mi veți mai vedea fața». Și a fost așa: când ne-am suit la robul tău, tatăl nostru, i-am spus cuvintele domnului meu. Și tatăl nostru* a zis: «Mergeți din nou, cumpărați ceva de mâncare».	8 re salvare. Și acum, nu voi m-ați trimis aici, ci Dumnezeu; și El m-a făcut tată* al lui Faraon, și domn peste toată casa lui, și stăpânitor peste toată țara Egiptului. Grăbiți-vă și suiți-vă la tatăl meu și spuneți-i: «Așa zice fiul tău, Iosif: «Dumnezeu m-a făcut domn peste tot Egiptul; coboară la mine, nu întârzia.	8 *Cap. 41.43. Jud. 17.10. Iov 29.16.
33 *Ex. 32.32.	30 Locuința morților. Pentru că robul tău s-a pus garant la tatăl meu pentru băiat, zicând: «Dacă* nu ți-l voi aduce, voi fi vinovat înaintea tatălui meu în toate zilele». Acum dar, te rog, robul tău să rămână* rob domnului meu în locul băiatului	9 giptului. Grăbiți-vă și suiți-vă la tatăl meu și spuneți-i: «Așa zice fiul tău, Iosif: «Dumnezeu m-a făcut domn peste tot Egiptul; coboară la mine, nu întârzia.	10 *Cap. 46.28; 46.34; 47.1.
	31 legat ^a * de sufletul său – va fi așa: când va vedea că băiatul nu este, va muri; și robii tăi vor coborî cu durere perii albi ai robului tău, tatăl nostru, în Locuința morților. Pentru că robul tău s-a pus garant la tatăl meu pentru băiat, zicând: «Dacă* nu ți-l voi aduce, voi fi vinovat înaintea tatălui meu în toate zilele». Acum dar, te rog, robul tău să rămână* rob domnului meu în locul băiatului	10 Și vei locui în ținutul* Gosen și vei fi lângă mine, tu, și fiii tăi, și fiii fiilor tăi, și oile tale, și boii tăi, și tot ce ai. Și te voi hrăni* acolo – pentru că mai	11 *Cap. 47.12.

^a Sau „împletit cu“

12 *Cap. 42.23.	sunt încă cinci ani de foamete – ca să nu pieri, tu, și casa ta, și tot ce ai». Și, iată, ochii voștri și ochii lui Benjamin, fratele meu, văd că gura mea* vă vor-	24 tru călătorie. Și a dat drumul fraților săi și ei au plecat. Și le-a zis: „Să nu vă certați pe drum!“	26 *Iov 29.24. **Ps. 126.1. Lc. 24.11,41.
13 *Fap. 7.14.	13 bește. Și să istorisiți tatălui meu toată gloria mea în Egipt și tot ce ați văzut și să vă grăbiți și să coborâți* aici pe ta-	25 Și s-au suit din Egipt și au venit în țara Canaanului la Iacov, tatăl lor. Și i-au istorisit, zicând: „Iosif mai trăiește și este cărmuitor peste toată țara Egiptului“. Și inima* lui era rece, pentru că	27 *Vers. 19.
14 *Vers. 2.	14 tătăl meu“. Și a căzut pe grumazul lui Benjamin, fratele său, și a plâns*; și Benjamin a plâns pe	26 nu-i credea**. Și i-au spus toate cuvintele lui Iosif pe care li le zisese. Și a văzut carele* pe care le trimisese Iosif ca să-l ducă. Și duhul lui Iacov, tatăl lor, s-a	
Întoarcerea fiilor lui Iacov din Egipt	15 grumazul lui. Și a sărutat pe toți frații săi și a plâns cu ^a ei. Și, după aceasta, frații lui au vorbit cu el.	27 înviorat ^f . Și Israel a zis: „Destul! Iosif, fiul meu, tot mai trăiește; mă voi duce și-l voi vedea înaintea de a muri“.	
18 *Cap. 27.28. Num. 18.12; 18.29.	16 Și s-a auzit zvonul în casa lui Faraon, zicându-se: „Au venit frații lui Iosif“. Și a fost bine în ochii lui Faraon și în ochii	46 Și Israel a pornit cu tot ce avea și a venit la Beer-Șeba*; și a înjunghiat jertfe Dumnezeului** tatălui său, Isaac.	Iacov și familia sa în Egipt
19 *Vers. 21,27. Cap. 46.5.	17 robilor lui. Și Faraon a zis lui Iosif: „Spune fraților tăi: «Faceți aceasta: încărcați-vă animalele și mergeți, duceți-vă în	2 Și Dumnezeu a vorbit lui Israel în viziuni* de noapte și a zis: „Iacove!** Iacove!“ Și el a	1 *Cap. 21.31; 21.33; 28.10. **Cap. 26.24; 26.25; 28.13; 31.42. 2 *Cap. 15.1. Num. 12.6. Iov 33.14,15. **Cap. 22.11; 31.11. 3 *Cap. 28.13. **Cap. 12.2. Deut. 26.5. 4 *Cap. 28.15; 48.21. **Cap. 15.16; 50.13,24,25. Ex. 3.8. †Cap. 50.1. 5 *Cap. 45.19; 45.21. 6 *Deut. 26.5. Ios. 24.4. Ps. 105.23. Is. 52.4. 7 *Fap. 7.15.
22 *2 Împ. 5.5. **Cap. 43.34	18 țara Canaanului. Și luați pe tatăl vostru și familiile ^b voastre și veniți la mine; și vă voi da ce este mai bun ^c în țara Egiptului și veți mânca grăsimea*	3 spus: „Iată-mă!“ Și a zis: „Eu sunt Dumnezeu, Dumnezeul* tatălui tău; nu te teme să cobori în Egipt, pentru că te voi face** o națiune mare acolo.	
	19 țării». Și ți s-a poruncit: «Faceți aceasta: luați-vă care* din țara Egiptului pentru copiii voștri și pentru soțiile voastre și luați pe	4 Eu* voi coborî cu tine în Egipt și te voi sui** din nou, negreșit; și Iosif† își va pune mâna	
	20 tatăl vostru și veniți. Și să nu vă pară rău ^d de lucrurile voastre, pentru că tot ce este mai bun în întreaga țară a Egiptului va fi al vostru»“.	5 pe ochii tăi“. Și Iacov s-a ridicat de la Beer-Șeba; și fiii lui Israel au suit pe Iacov, tatăl lor, și pe copiii lor și pe soțiile lor în carele* pe care le trimi-	
	21 Și fiii lui Israel au făcut așa. Și Iosif le-a dat care, după porunca ^e lui Faraon, și le-a dat merinde	6 sese Faraon ca să-l ducă. Și și-au luat vitele și bunurile pe care le agonisiseră în țara Canaanului și au venit în Egipt*, Iacov și toată sămânța sa cu	
	22 pentru drum. Și a dat fiecăruia dintre ei haine de schimb*, iar lui Benjamin** i-a dat trei sute de arginți și cinci haine de schimb.	7 el. A adus cu el în* Egipt pe fiii săi și pe fiii fiilor săi cu el, pe fiicele sale și pe fiicele fiilor săi și toată sămânța sa.	
	23 Și tatălui său i-a trimis acestea: zece măgari încărcați cu bunurile Egiptului și zece măgărițe încărcate cu grâu și pâine și merinde pentru tatăl său pen-	8 Și acestea sunt numele fiilor* lui Israel care au venit în Egipt: Iacov și fiii săi; întâiul-născut al	Fiii lui Israel 8 *Ex. 1.1. 1 Cr. 2.1.

^a Lit. „pe“ ^b Sau „casele“ ^c Lit. „bunul“ ^d Lit. „să nu pară rău ochiului vostru“ ^e Lit. „gura“ ^f Sau „s-a reînsoțit“

8 **Num. 26.5 1 Cr. 5.1.	9 lui Iacov: Ruben**. Fiii lui Ruben*: Enoh și Palu și Hețron	venit cu Iacov în Egipt, care au ieșit din coapsele lui, în afară de soțiile fiilor lui Iacov, toate sufletele au fost șaiszeci și șase.	
9 *Ex. 6.14.	10 și Carmi. Și fiii lui Simeon*: Iemuel și Iamin și Ohad și Iachin și Țohar și Saul, fiul unei	27 Și fiii lui Iosif, care s-au născut în Egipt, au fost două suflete. Toate sufletele* casei lui Iacov care au venit în Egipt au fost șaptezeci ^a .	27 *Deut. 10.22. Fap. 7.14.
10 *Ex. 6.15. 1 Cr. 4.24.	11 canaanite. Și fiii lui Levi*: Gherșon, Chehat și Merari. Și fiii lui Iuda*: Er și Onan și Șela și Pereț și Zerah. Dar Er** și Onan au murit în țara Canaanului. Și fiii lui Pereț† erau:	28 Și a trimis pe Iuda înaintea lui la Iosif, ca să dea de știre ^b înaintea lui la Gosen*. Și au	
11 *1 Cr. 6.1,16	12 Hețron și Hamul. Și fiii lui Isahar*: Tola și Pua și Iov și Șimron. Și fiii lui Zabulon: Sered și	29 venit în ținutul Gosen. Și Iosif și-a pregătit carul său și s-a suit în întâmpinarea lui Israel, tatăl său, în Gosen*. Și s-a înfățișat înaintea lui; și a căzut** pe grumazul lui și a plâns mult pe	
12 *1 Cr. 2.3; 4.21. **Cap. 38.3; 38.7,8,10. †Cap. 38.29. 1 Cr. 2.5.	13 Elon și Iahleel. Aceștia sunt fiii Leei, pe care i-a născut ea lui Iacov în Padan-Aram; și Dina, fiica lui. Toate sufletele fiilor săi și fiicelor sale erau treizeci și trei.	30 grumazul lui. Și Israel a zis lui Iosif: „De acum* pot să mor, fiindcă ți-am văzut fața, pentru că tu tot mai trăiești“.	
13 *1 Cr. 7.1.	14	31 Și Iosif a zis fraților săi și casei tatălui său: „Mă voi sui* și îi voi vorbi lui Faraon și-i voi zice: «Frații mei și casa tatălui meu, care erau în țara	
16 *Num.26.15-18	16 Și fiii lui Gad*: Țifion și Hagi, Șuni și Ețbon, Eri și Arodi	32 Canaanului, au venit la mine. Și oamenii aceștia sunt păstori, pentru că au fost păzitori de vite; și ei și-au adus turmele și	
17 *1 Cr. 7.30.	17 și Areli. Și fiii lui Așer*: Imna și Ișva și Ișvi și Beria și Serah, sora lor. Și fiii lui Beria: Heber	33 cirezile și tot ce au». Și va fi așa: când vă va chema Faraon și va zice: «Care* este ocupația	
18 *Cap. 30.10. **Cap. 29.24	18 și Malchiel. Aceștia sunt fiii Zilpei*, pe care a dat-o** Laban fiicei sale, Leea, și ea a născut lui Iacov pe aceștia: șaisprezece suflete.	34 voastră?»), să spuneți: «Robii* tăi au văzut de vite din tinerețaa** noastră și până acum, atât noi, cât și părinții noștri»; ca să puteți locui în țara ^c Gosen, pentru că orice păstor este o urâciune† pentru egipteni“.	
19 *Cap. 44.27.	19 Fiii Rahelei, soția* lui Iacov: Iosif și Beniamin. Și lui	47 Și Iosif a venit* și i-a vorbit lui Faraon și a zis: „Tatăl meu și frații mei și turmele lor și cirezile lor și tot ce au ei au venit din țara Canaanului; și, iată,	
20 *Cap.41.50-52	20 Iosif* i s-au născut în țara Egiptului Manase și Efraim, pe care i-a născut Asnat, fiica lui	2 sunt în ținutul Gosen**“. Și a luat cinci bărbați dintre frații săi și i-a prezentat înaintea*	
21 *Num. 26.38; 26.39. 1 Cr. 7.6; 8.1.	21 Poti-Fera, preotul din On. Și fiii lui Beniamin*: Bela și Becher și Așbel, Ghera și Naaman, Ehi și Roș, Mupim și Hupim și	3 lui Faraon. Și Faraon a zis fraților lui: „Care* este ocupația	
24 *1 Cr. 7.13.	22 Ard. Aceștia sunt fiii Rahelei, care i s-au născut lui Iacov; toate sufletele erau paisprezece.		
25 *Cap. 30.5,7. **Cap. 29.29	23 Și fiii lui Dan: Hușim.		
26 *Ex. 1.5.	24 Și fiii lui Neftali*: Iahteel		
	25 și Guni și Iețer și Șilem. Aceștia sunt fiii Bilhei*, pe care a dat-o** Laban fiicei sale Rahelei; și ea a născut pe aceștia lui Iacov; toate sufletele erau șapte.		
	26 Toate sufletele* care au		

Primirea lui Iacov de către Iosif

28 *Cap. 45.10.

29 *Cap. 47.1.
**Cap. 45.14;
45.15.

30 *Lc. 2.29,30.

31 *Cap. 47.1.

33 *Cap. 47.3.

34 *Vers. 32.
**Cap.30.35;
34.5; 37.12.
†Cap. 43.32.
Ex. 8.26.

Iacov înaintea lui Faraon

1 *Cap. 46.31.
**Cap. 45.10;
46.28.

2 *Fap. 7.13.

3 *Cap. 46.33.

^a În Septuaginta și în Fapte 7.14: „șaptezeci și cinci“ ^b Sau „ca să arate calea“ ^c Sau „pământul“

3 **Cap. 46.34	voastră?“ Și ei au zis lui Faraon: „Robii** tăi sunt păstori, atât noi, cât și părinții noștri“.	tului și în țara Canaanului pentru grâul pe care-l cumpărau; și Iosif a adus argintul în	15 *Vers. 19.
4 *Cap. 15.13. Deut. 26.5. Ps. 105.23. **Cap. 43.1. Fap. 7.11. †Cap. 46.34.	4 zis lui Faraon: „Am venit să locuim* temporar în țară, pentru că nu este pășune pentru turmele pe care le au robii tăi, pentru că foametea** este mare în țara Canaanului; și acum, te rugăm, să locuiască robii tăi în ținutul† Gosen“. Și Faraon a vorbit lui Iosif, zicând: „Tatăl tău și frații tăi au venit la tine. 6 Țara Egiptului* este înaintea ta; așază pe tatăl tău și pe frații tăi în partea cea mai bună** a țării: să locuiască în ținutul Gosen. Și dacă știi printre ei oameni destoinici†, atunci pune-i căpetenii peste vite, peste ce este al meu“.	15 casa lui Faraon. Și, când s-a terminat argintul în țara Egiptului și în țara Canaanului, toți egiptenii au venit la Iosif, zicând: „Dă-ne pâine! De ce* să murim în fața ta? Pentru că ne lipsește argintul“. Și Iosif a zis: „Dați vitele voastre, și vă voi da pâine pentru vitele voastre, 16 dacă vă lipsește argintul“. Și și-au adus vitele la Iosif, și Iosif le-a dat în schimb pâine pentru cai și pentru oile din turme și pentru vitele din cirezi și pentru măgari. Și i-a hrănit cu pâine pentru toate vitele lor în anul acela.	15 *Vers. 19.
6 *Cap. 20.15. **Cap. 45.18 Vers. 11. †Ex. 18.21; 18.25. 1 Împ. 11.28. Pr. 22.29.	6 Țara Egiptului* este înaintea ta; așază pe tatăl tău și pe frații tăi în partea cea mai bună** a țării: să locuiască în ținutul Gosen. Și dacă știi printre ei oameni destoinici†, atunci pune-i căpetenii peste vite, peste ce este al meu“.	18 Și s-a sfârșit anul acela; și au venit în al doilea an și i-au zis: „Nu vom ascunde domnului meu că ne lipsește argintul, și animalele noastre sunt ale domnului meu, și n-a rămas nimic înaintea domnului meu, decât trupurile noastre și ogoarele ^b	15 *Vers. 19.
7 *Vers. 10. 2 Șam. 14.22. 1 Împ. 8.66.	7 Și Iosif a adus pe tatăl său, Iacov, și l-a prezentat înaintea lui Faraon. Și Iacov a binecuvântat* pe Faraon. Și Faraon a zis lui Iacov: „Câte sunt zilele 9 anilor vieții tale?“ Și Iacov a zis lui Faraon: „Zilele* anilor pribegiei mele sunt o sută treizeci de ani. Zilele anilor vieții mele au fost puține** și rele și nu ajung† la zilele anilor vieții părinților mei în zilele pribegiei 10 lor“. Și Iacov a binecuvântat pe Faraon și a ieșit dinaintea lui Faraon.	19 noastre. Pentru ce să murim înaintea ochilor tăi, atât noi cât și ogoarele noastre? Cumpără-ne pentru pâine, pe noi și ogoarele noastre, și noi și ogoarele noastre vom fi robi lui Faraon; și dă-ne sămânță, ca să trăim, și să nu murim, și să nu se pustiască țara“. Și Iosif a cumpărat tot pământul Egiptului pentru Faraon, pentru că egiptenii și-au vândut fiecare ogorul lui, pentru că îi apăsa foametea. Și pământul a ajuns 21 al lui Faraon. Și a mutat pe popor în cetăți, de la o margine a hotarelor Egiptului până la 22 cealaltă margine a lui. Numai* pământul preoților nu l-a cumpărat, pentru că preoții aveau o parte rânduită ^c de la Faraon și mâncau din partea pe care le-o dăduse Faraon; și ei nu și-au	15 *Vers. 19.
9 *Ps. 39.5. Ev. 11.9,13. **Iov 14.1. †Cap. 25.7; 35.28.	11 Și Iosif a așezat pe tatăl său și pe frații săi și le-a dat o stăpânire în țara Egiptului, în partea cea mai bună a țării, în țara lui Ramses*, cum poruncise Faraon. Și Iosif hrănea* cu pâine pe tatăl său și pe frații săi și toată casa tatălui său, după familiile lor ^a .	20 se pustiască țara“. Și Iosif a cumpărat tot pământul Egiptului pentru Faraon, pentru că egiptenii și-au vândut fiecare ogorul lui, pentru că îi apăsa foametea. Și pământul a ajuns 21 al lui Faraon. Și a mutat pe popor în cetăți, de la o margine a hotarelor Egiptului până la 22 cealaltă margine a lui. Numai* pământul preoților nu l-a cumpărat, pentru că preoții aveau o parte rânduită ^c de la Faraon și mâncau din partea pe care le-o dăduse Faraon; și ei nu și-au	15 *Vers. 19.
11 *Ex. 1.11; 12.37.	12 Și Iosif hrănea* cu pâine pe tatăl său și pe frații săi și toată casa tatălui său, după familiile lor ^a .	22 cealaltă margine a lui. Numai* pământul preoților nu l-a cumpărat, pentru că preoții aveau o parte rânduită ^c de la Faraon și mâncau din partea pe care le-o dăduse Faraon; și ei nu și-au	15 *Vers. 19.
12 *Cap. 45.11.	13 Și în toată țara nu era pâine, pentru că foametea era foarte mare; și țara Egiptului* și țara Canaanului erau istovite de foamete. Și Iosif* a strâns tot argintul care se afla în țara Egiptului și în țara Canaanului pentru grâul pe care-l cumpărau; și Iosif a adus argintul în casa lui Faraon. Și, când s-a terminat argintul în țara Egiptului și în țara Canaanului, toți egiptenii au venit la Iosif, zicând: „Dă-ne pâine! De ce* să murim în fața ta? Pentru că ne lipsește argintul“. Și Iosif a zis: „Dați vitele voastre, și vă voi da pâine pentru vitele voastre, 16 dacă vă lipsește argintul“. Și și-au adus vitele la Iosif, și Iosif le-a dat în schimb pâine pentru cai și pentru oile din turme și pentru vitele din cirezi și pentru măgari. Și i-a hrănit cu pâine pentru toate vitele lor în anul acela; și au venit în al doilea an și i-au zis: „Nu vom ascunde domnului meu că ne lipsește argintul, și animalele noastre sunt ale domnului meu, și n-a rămas nimic înaintea domnului meu, decât trupurile noastre și ogoarele ^b noastre. Pentru ce să murim înaintea ochilor tăi, atât noi cât și ogoarele noastre? Cumpără-ne pentru pâine, pe noi și ogoarele noastre, și noi și ogoarele noastre vom fi robi lui Faraon; și dă-ne sămânță, ca să trăim, și să nu murim, și să nu se pustiască țara“. Și Iosif a cumpărat tot pământul Egiptului pentru Faraon, pentru că egiptenii și-au vândut fiecare ogorul lui, pentru că îi apăsa foametea. Și pământul a ajuns al lui Faraon. Și a mutat pe popor în cetăți, de la o margine a hotarelor Egiptului până la cealaltă margine a lui. Numai* pământul preoților nu l-a cumpărat, pentru că preoții aveau o parte rânduită ^c de la Faraon și mâncau din partea pe care le-o dăduse Faraon; și ei nu și-au	15 *Vers. 19.	
Scumpete în Egipt 13 *Cap. 41.30. Fap. 7.11.	14 mete. Și Iosif* a strâns tot argintul care se afla în țara Egiptului și în țara Canaanului pentru grâul pe care-l cumpărau; și Iosif a adus argintul în casa lui Faraon. Și, când s-a terminat argintul în țara Egiptului și în țara Canaanului, toți egiptenii au venit la Iosif, zicând: „Dă-ne pâine! De ce* să murim în fața ta? Pentru că ne lipsește argintul“. Și Iosif a zis: „Dați vitele voastre, și vă voi da pâine pentru vitele voastre, 16 dacă vă lipsește argintul“. Și și-au adus vitele la Iosif, și Iosif le-a dat în schimb pâine pentru cai și pentru oile din turme și pentru vitele din cirezi și pentru măgari. Și i-a hrănit cu pâine pentru toate vitele lor în anul acela; și au venit în al doilea an și i-au zis: „Nu vom ascunde domnului meu că ne lipsește argintul, și animalele noastre sunt ale domnului meu, și n-a rămas nimic înaintea domnului meu, decât trupurile noastre și ogoarele ^b noastre. Pentru ce să murim înaintea ochilor tăi, atât noi cât și ogoarele noastre? Cumpără-ne pentru pâine, pe noi și ogoarele noastre, și noi și ogoarele noastre vom fi robi lui Faraon; și dă-ne sămânță, ca să trăim, și să nu murim, și să nu se pustiască țara“. Și Iosif a cumpărat tot pământul Egiptului pentru Faraon, pentru că egiptenii și-au vândut fiecare ogorul lui, pentru că îi apăsa foametea. Și pământul a ajuns al lui Faraon. Și a mutat pe popor în cetăți, de la o margine a hotarelor Egiptului până la cealaltă margine a lui. Numai* pământul preoților nu l-a cumpărat, pentru că preoții aveau o parte rânduită ^c de la Faraon și mâncau din partea pe care le-o dăduse Faraon; și ei nu și-au	15 *Vers. 19.	
14 *Cap. 41.56.			22 *Ezra 7.24.

^a Sau „după numărul copiilor lor“ ^b Sau „pământurile“ ^c Sau „un drept legal“

<p>23 vândut pământul. Și Iosif a zis poporului: „Iată, v-am cumpărat astăzi, pe voi și pământurile voastre, pentru Faraon; iată sămânța pentru voi: însămânțați pământul. Și va fi așa: la secerișuri veți da lui Faraon a cincea* parte și cele patru părți vor fi ale voastre, pentru sămânța câmpului și pentru mâncare, vouă și celor care sunt în casele voastre și pentru mâncare copiilor voștri“. Și au zis: „Tu ne-ai salvat viața! Să căpătăm* favoare în ochii domnului meu și vom fi robi ai lui Faraon“. Și Iosif a făcut o lege până în ziua aceasta asupra pământurilor Egiptului, ca a cincea parte să fie a lui Faraon. Numai pământurile* preoților n-au fost ale lui Faraon.</p> <p>27 Și Israel a locuit* în țara Egiptului, în ținutul Gosen; și au avut proprietăți în el și au fost roditori** și s-au înmulțit foarte mult.</p> <p>28 Și Iacov a trăit în țara Egiptului șaptesprezece ani; și zilele* lui Iacov, anii vieții sale, au fost o sută patruzeci și șapte de ani. Și s-au apropiat* zilele lui Israel ca să moară. Și a chemat pe fiul său, Iosif, și i-a zis: „Dacă am căpătat favoare în ochii tăi, te rog, pune-ți** mâna sub coapsa mea și arată-mi† bunătate și adevăr; te rog, să nu mă înmormântezi†† în Egipt. Ci, când voi fi culcat* cu părinții mei, să mă duci din Egipt și să mă înmormântezi** în mormântul lor“. Și el a zis: „Voi face după cuvântul tău“. Și el a zis: „Jură-mi!“ Și i-a jurat*. Și Israel s-a închinat** pe capul patului^a.</p> <p>48 Și a fost așa: după aceste lucruri i s-a spus lui Iosif: „Iată, tatăl tău este bolnav“. Și el a luat cu sine pe cei doi</p>	<p>fii* ai săi, pe Manase și pe Efraim. Și i s-a dat de știre lui Iacov, zicând: „Iată, Iosif, fiul tău, vine la tine“. Și Israel și-a adunat puterile și s-a așezat pe pat. Și Iacov a zis lui Iosif: „Dumnezeu cel Atotputernic* mi S-a arătat în Luz**, în țara Canaanului, și m-a binecuvântat. Și mi-a zis: „Iată, te voi face să fii roditor și te voi înmulți și voi face din tine o mulțime de popoare; și voi da țara aceasta seminței tale după tine, ca stăpânire* pentru totdeauna. Și acum, cei doi fii* ai tăi, care ți s-au născut în țara Egiptului până am venit eu la tine în Egipt, vor fi ai mei: Efraim și Manase vor fi ai mei, ca și Ruben și Simeon. Iar familia ta pe care o vei naște^b după ei să fie a ta; ei vor fi numiți după numele fraților lor în moștenirea lor. Și, când am venit din Padan*, Rahela** a murit lângă mine în țara Canaanului, pe drum, când mai era o bucată oarecare de mers până la Efrata; și am înmormântat-o acolo, pe drum spre Efrata, adică Betleem“.</p> <p>8 Și Israel a văzut pe fiii lui Iosif și a zis: „Cine sunt aceștia?“</p> <p>9 Și Iosif a zis tatălui său: „Sunt* fiii mei, pe care mi i-a dat Dumnezeu aici“. Și el a zis: „Adu-mi-i, te rog, ca să-i** binecuvânteze“. Dar ochii* lui Israel erau îngreuiți de bătrânețe, nu putea să vadă. Și i-a apropiat de el; și el i-a sărutat** și i-a îmbrățișat. Și Israel a zis lui Iosif: „Nu gândeam să-ți mai văd* fața; și, iată, Dumnezeu m-a făcut să-ți văd și sămânța“. Și Iosif i-a luat de la genunchii lui și s-a plecat* cu fața la pământ. Și Iosif i-a luat pe amândoi, pe Efraim în dreapta sa, spre stânga lui Is-</p>	<p>1 *Cap. 41.51; 41.52. Ios. 14.4.</p> <p>3 *Cap. 28.13. **Cap. 28.19; 35.6.</p> <p>4 *Cap. 17.8.</p> <p>5 *Cap. 41.50; 46.20. Ios. 13.7; 14.4.</p> <p>7 *Cap. 33.18; 35.9. **Cap. 35.16; 35.19,20.</p> <p>9 *Cap. 33.5. **Cap. 27.4.</p> <p>10 *Cap. 27.1. **Cap. 27.27.</p> <p>11 *Cap. 45.26.</p> <p>12 *Cap. 42.6.</p>
<p>24 *Cap. 41.34.</p> <p>25 *Cap. 33.15.</p> <p>26 *Vers. 22.</p> <p>27 *Cap. 46.3. **Cap. 35.11 Ex. 1.7. Deut. 26.5.</p> <p>Sfârșitul lui Iacov se apropie</p> <p>28 *Vers. 9.</p> <p>29 *Deut. 31.14 1 Imp. 2.1. **Cap. 24.2. †Cap. 24.49. ††Cap. 50.5; 50.25.</p> <p>30 *Cap. 15.15. Deut. 31.16. 2 Sam. 19.37 **Cap. 25.9; 25.10; 35.29; 49.29; 50.5,13.</p> <p>31 *Cap. 50.25. **1 Imp. 1.47 Ev. 11.21.</p> <p>Iacov binecuvântează pe fiii lui Iosif</p>		

^a În Septuaginta „pe vârful toiagului“ ^b Sau „ai născut-o“

<p>14 *Cap. 41.51; 41.52. Vers. 19.</p> <p>15 *Ev. 11.21. **Cap. 17.1; 24.40. †Cap. 28.13-15; 31.11.</p> <p>16 *Cap. 28.15; 31.11,13,24. Ps. 34.22; 121.7. **Cap. 28.14; 46.3.</p> <p>17 *Vers. 14.</p> <p>19 *Vers. 14. **Num. 1.33; 1.35; 2.19,21. Deut. 33.17. Apoc. 7.6,8.</p> <p>20 *Rut 4.11,12.</p>	<p>rael, și pe Manase în stânga sa, spre dreapta lui Israel, și i-a apropiat de el. Și Israel și-a întins mâna dreaptă și a pus-o pe capul lui Efraim – și el era cel mai mic – și mâna stângă pe capul lui Manase, încrucișându-și mâinile, pentru că Manase* era cel întâi-născut. Și a binecuvântat* pe Iosif și a zis: „Dumnezeul înaintea căruia au umblat** părinții mei, Avraam și Isaac,</p> <p>Dumnezeul care a fost păstorul† meu de când sunt până în ziua aceasta,</p> <p>16 Îngerul* care m-a răscum-părat din orice rău să binecuvânteze pe acești tineri; și numele meu să fie chemat peste ei și numele părinților mei, Avraam și Isaac; și să crească** devenind o mulțime în mijlocul țării^a.”</p> <p>17 Și, când a văzut Iosif că tatăl său și-a pus* mâna dreaptă pe capul lui Efraim, a fost rău în ochii săi și a apucat mâna tatălui său ca s-o mute de pe capul lui Efraim pe capul lui 18 Manase. Și Iosif a zis tatălui său: „Nu așa, tată, pentru că acesta este cel întâi-născut; pune-ți mâna dreaptă pe capul 19 lui^c. Dar tatăl său n-a vrut și a zis: „Știu*, fiul meu, știu; și el va ajunge un popor și va fi mare și el, dar cu adevărat frațele său cel mai mic** va fi mai mare decât el; și sămânța lui va deveni o mulțime de na- 20 țiuni^c. Și i-a binecuvântat în ziua aceea, zicând: „În* tine va binecuvânta Israel, zicând: «Să te facă Dumnezeu ca pe Efraim și ca pe Manase!»^c” Și a pus pe Efraim înaintea 21 lui Manase. Și Israel a zis lui</p>	<p>Iosif: „Iată, eu mor; și Dumnezeu* va fi cu voi și vă va aduce din nou în țara părinților 22 voștri. Și îți dau ție o parte mai mult* decât au frații tăi, pe care am luat-o din mâna amoritului, cu sabia mea și cu arcul meu^c.”</p> <p>49 Și Iacov a chemat pe fiii săi și a zis: „Strângeți-vă împreună și vă voi spune* ce vi se va întâmpla la sfârșitul** zilelor.</p> <p>2 Adunați-vă și ascultați, fii ai lui Iacov, și ascultați* pe Israel, tatăl vostru!</p> <p>3 Ruben, tu ești întâiul* meu născut, tăria mea și pârga^b** puterii mele: culmea vredniciei și culmea tăriei.</p> <p>4 Spumegând^c ca apele, tu nu vei avea întâietatea, pentru că te-ai suit* în patul tatălui tău; atunci l-ai întinat: el s-a suit în așternutul meu!</p> <p>5 Simeon* și Levi sunt frați**^c: săbiile lor sunt unelte† de asupra.</p> <p>6 Suflete al meu, să nu intri* la sfatul lor! Gloria** mea, să nu te unești† cu adunarea lor, pentru că în mânia†† lor au ucis oameni^d. Și, ca să-și facă pe plac, au tăiat vinele taurilor^e.</p> <p>7 Blestemată fie mânia lor, pentru că a fost cumplită, și furia lor, pentru că a fost nemiloasă! Îi voi împărți* în Iacov și-i voi împrăștia în Israel.</p> <p>8 Iuda*, pe tine te vor lăuda frații tăi; mâna** ta va fi asupra gâtului vrăjmașilor tăi; fiii tatălui tău se vor pleca†</p>	<p>21 *Cap. 15.16; 46.4; 50.24.</p> <p>22 *Ios. 24.32. 1 Cr. 5.2. Ioan 4.5.</p> <p>Binecuvântarea dată de Iacov fiilor săi</p> <p>1 *Deut. 33.1. Amos 3.7. **Num. 24.14. Deut. 4.30. Is. 2.2; 39.6. Ier. 23.20. Dan. 2.28. Fap. 2.17. Ev. 1.2. 2 *Ps. 34.11.</p> <p>3 *Cap. 29.32. **Deut. 21.17. Ps. 78.51; 105.36.</p> <p>4 *Cap. 35.22. Deut. 27.20. 1 Cr. 5.1.</p> <p>5 *Cap. 29.33; 29.34. **Pr. 18.9. †Cap. 34.25; 34.30.</p> <p>6 *Pr. 1.15,16. **Ps. 16.9; 30.12; 57.8. †Ps. 26.9. Ef. 5.11. ††Cap. 34.26.</p> <p>7 *Ios. 19.1; 21.5-7. 1 Cr. 4.24,39.</p> <p>8 *Cap. 29.35. Deut. 33.7. **Ps. 18.40. †Cap. 27.29. 1 Cr. 5.2.</p>
--	--	---	--

^a Sau „pământului“ ^b Sau „începutul“ ^c Sau „Clocotind“ ^d Lit. „om“ ^e Sau „au dărmat un zid“

	înaintea ta.	călcâiului.	
9 *Ezec. 19.5-7 Osea 5.14. Mica 5.8. Apoc. 5.5. **Num. 23.24; 24.9.	9 Iuda este un leu* tânăr. De la pradă, fiul meu, te-ai sui. Se pleacă**, se culcă jos ca un leu și ca o leoaică: cine-l va tre- zi?	20 De la Așer* va fi hrana ^e grasă și el va da mâncăruri gus- toase, împărătești.	20 *Cap. 30.13. Deut. 33.24. Ios. 19.24.
10 *Num. 24.17 Ier. 30.21. **Num. 21.18 Ps. 60.7; 108.8. †Is. 11.1; 62.11. Ezec. 21.27. Dan. 9.25. Mt. 21.9. Lc. 1.32,33. ††Ps. 2.6-9; 72.8-11. Is. 2.2; 11.10; 42.1.4; 49.6; 49.7,22,23; 55.4,5; 60.3-5 Hag. 2.7. Lc. 2.31,32.	10 Toiagul* de domnie nu se va depărta din Iuda, nici toiagul de cârmuire ^{a**} dintre coapsele lui, până va veni† Șilo ^b și a Lui†† va fi ascultarea ^c popoarelor.	21 Neftali* este o cerboaică dezlegată, el rostește cuvinte frumoase.	21 *Deut. 33.23.
11 *Deut. 8.7,8. 2 Imp. 18.32. Is. 63.2.	11 El își leagă măgarul de viță* și mânzul măgăriței sale de vița aleasă; Își spală veșmântul în vin și mantaua în sângele stru- gurilor.	22 Iosif* este fiu de pom ro- ditor, fiu de pom roditor lângă o fântână. Ramurile ^f sale dau lăstari pes- te zid.	22 *Deut. 33.13-17
12 *Pr. 23.29.	12 Ochii* lui vor fi roșii de vin, și dinții lui, albi de lapte.	23 Arcașii l-au întărâtat* amar- nic și au tras în el și l-au urât.	23 *Cap. 37.4,24; 37.28; 39.20; 42.21. Ps. 118.13.
13 *Deut. 33.18 Ios. 19.10,11	13 Zabulon* va locui lângă țăr- mul mărilor și va fi în limanul corăbiilor și hotarul lui va fi spre Sidon.	24 Dar arcul* lui a rămas tare și brațele** mâinilor lui au fost întărite ^g de mâinile Celui Puternic† al lui Iacov. De aici este păstorul††, pia- tra*† lui Israel:	24 *Iov 29.20. Ps. 37.15. **Ps. 18.34; 73.23. Is. 41.10. †Ps. 132.2,5. Is. 1.24; 49.26 ††Cap. 45.11; 47.12; 50.21. Ps. 23.1; 80.1 *†Ps. 118.22. Is. 28.16.
14 *Jud. 5.15,16 Ps. 68.13.	14 Isahar este un măgar osos ^d culcat jos între* două staule.	25 de la Dumnezeu* tatălui tău; și El te va ajuta; și de la Cel** Atotputernic, și El te va binecuvânta cu binecuvântările† ceru- rilor de sus, cu binecuvântările adân- cului care zace jos, cu binecuvântările sânilor și ale pântecelui.	25 *Cap. 28.13; 28.21; 32.9; 35.3; 43.23. **Cap. 17.1; 28.3; 35.11; 48.3. †Cap. 27.28. Deut. 33.13.
15	15 Și a văzut că odihna era bună și că țara era plăcută; și și-a plecat umărul ca să poarte povara și a ajuns un slujitor care dă tribut.	26 Binecuvântările tatălui tău întrec binecuvântările stră- moșilor mei până la marginea dealurilor* eterne: ele** vor fi pe capul lui Iosif și pe creștetul capului celui care a fost despărțit ^h de frații săi ⁱ .	26 *Deut. 33.15. Hab. 3.6. **Deut. 33.16
16 *Cap. 30.6. Deut. 33.22. Jud. 18.1,2.	16 Dan va judeca* pe poporul său ca o altă seminție a lui Is- rael.	27 Benjamin* este un lup ră- pitor; dimineața va sfâșia prada și seara** va împărți jaful ^c .	27 *Jud. 20.21; 20.25. Ezec. 22.25; 22.27. **Num. 23.24 Est. 8.11. Ezec. 39.10. Zah. 14.1,7.
17 *Jud. 18.27.	17 Dan va fi un șarpe* pe drum, o năpârcă pe cărare, mușcând călcâiele calului ca să cadă călărețul pe spate.	28 Toate acestea sunt cele două- sprezece seminții ale lui Israel, și	
18 *Ps. 25.5; 119.166,174. Is. 25.9. Mica 7.7.	18 Am așteptat mântuirea* Ta, Doamne!		
19 *Deut. 33.20. 1 Cr. 5.18.	19 Gad*, o ceată se va repezi asupra lui, dar el se va repezi asupra		

^a Sau „legiuitorul“ ^b Împăciuitorul, adică Mesia ^c Sau „adunarea“ ^d Puternic ^e Lit. „pâinea“ ^f Lit. „Fiicele“ ^g Sau „au fost făcute mlădioase“ ^h Lit. „nazaritean“ ⁱ Sau „încoronat între frații săi“

Moartea lui Iacov

29 *Cap. 15.15;
25.8.
**Cap. 47.30
2 Sam. 19.37
†Cap. 23.19;
50.13.

30 *Cap. 23.16.

31 *Cap. 23.19;
25.9.
**Cap. 35.29

33 *Cap. 25.8.
Fap. 7.15.
**Vers. 29.

Înmormântarea lui Iacov

1 *Cap. 46.4.
**2 Imp. 13.14
2 *Vers. 26.
2 Cr. 16.14.
Mt. 26.12.
Mc. 14.8; 16.1
Lc. 24.1.
Ioan 12.7;
19.39,40.

3 *Num. 20.29.
Deut. 34.8.

4 *Est. 4.2.

5 *Cap. 47.29;
47.31.
**2 Cr. 16.14
Is. 22.16.
Mt. 27.60.

aceasta este ceea ce le-a spus tatăl lor; și i-a binecuvântat: i-a binecuvântat pe fiecare după binecuvântarea lui.

29 Și le-a poruncit și le-a zis: „Eu sunt adăugat* la poporul meu; înmormântați-mă** cu părinții mei în peștera† care este
30 în ogorul lui Efron hetitul, în peștera care este în ogorul Macpela, în fața lui Mamre, în țara Canaanului, pe care a cumpărat-o* Avraam împreună cu ogorul de la Efron hetitul, ca stăpânire a unui loc de înmormântare. Acolo* au înmormântat pe Avraam și pe Sara, soția sa; acolo au înmormântat** pe Isaac și pe Rebeca, soția sa; și acolo am înmormântat eu pe Leea. Cumpărarea ogorului și a peșterii care este în el a fost de la fiii lui Het“.
33 Și, după ce a sfârșit Iacov de poruncit fiilor săi, și-a strâns picioarele în pat și și-a dat* duhul și a fost adăugat** la poporul său.

50 Și Iosif a căzut* pe fața tatălui său și a plâns** peste el și l-a sărutat. Și Iosif a poruncit slujitorilor săi, doctorilor, să-l îmbălsămeze* pe tatăl său. Și doctorii l-au îmbălsămat pe
3 Israel. Și patruzeci de zile au fost împlinite pentru el, pentru că așa sunt împlinite zilele celor care sunt îmbălsămați. Și egiptenii l-au plâns* șaptezeci
4 de zile. Și, când au trecut zilele jelierii lui, Iosif a vorbit casei* lui Faraon, zicând: „Vă rog, dacă am câpătat favoare în ochii voștri, vorbiți în auzul lui
5 Faraon, zicând: Tatăl meu m-a pus să jur*, zicând: «Iată, eu mor; în mormântul meu pe care l-am săpat** eu însumi în țara Canaanului, acolo să mă înmormântezi». Și acum, lasă-mă, te rog, să mă sui să-l înmormântez pe tatăl meu; și mă voi

6 întoarce“. Și Faraon a zis: „Sue-te și înmormântează-l pe tatăl tău, cum te-a pus să juri“.

7 Și Iosif s-a suit să-l înmormânteze pe tatăl său; și cu el s-au suit toți robii lui Faraon, bătrânii casei lui și toți bătrânii țării
8 Egiptului și toată casa lui Iosif și frații săi și casa tatălui său; numai copiii lor și turmele lor și cirezile lor le-au lăsat în
9 țutul Gosen. Și cu el s-au suit și care și călăreți; și a fost o
10 tabără foarte mare. Și au venit la aria lui Atad, care este dincolo de Iordan, și acolo l-au plâns cu plângere mare* și jale adâncă; și Iosif a făcut tatălui
11 său un bocet de șapte** zile. Și locuitorii țării, canaanii, au văzut bocetul de la aria lui Atad și au zis: „Acesta este un bocet mare pentru egipteni“. De aceea
12 *locului aceuia* i s-a pus numele Abel-Mițraim^a, care este dincolo de Iordan. Și fiii săi au făcut* cu el cum le poruncise.
13 Și fiii săi l-au dus în țara Canaan și l-au înmormântat în peștera din ogorul Macpela, pe care Avraam o cumpăraseră* împreună cu ogorul, ca stăpânire a unui loc de înmormântare, de la Efron hetitul, în fața lui Mamre.

14 Și după ce au înmormântat pe tatăl său, Iosif s-a întors în Egipt, el și frații săi și toți cei care se suiseră cu el ca să-l înmormânteze pe tatăl său.

15 Și frații lui Iosif au văzut că tatăl lor a murit și au zis: „Poate că Iosif ne va urî și ne va întoarce tot răul* pe care i
16 l-am făcut“. Și au trimis la Iosif, zicând: „Înainte de a muri, tatăl
17 tău a poruncit, zicând: Așa să-i spuneți lui Iosif: «Te rog, iartă acum vina fraților tăi și păcatul lor, pentru că ți-au făcut* rău». Și acum, iartă, te rugăm, vina

10 *2 Sam. 1.17
Fap. 8.2.
**1 Sam. 31.13
Iov 2.13.

12 *Cap. 49.29;
49.30.
Fap. 7.16.

13 *Cap. 23.16;
23.20.

Bunăitatea lui Iosif

15 *Cap. 37.28;
42.21,22.
Iov 15.21,22.

17 *Pr. 28.13.

^a Bocetul Egiptenilor sau Câmpia Egiptenilor

17 **Cap. 49.25	robilor Dumnezeuului** tatălui tău“. Şi Iosif a plâns când i-au	23 o sută zece ani. Şi Iosif a văzut pe copiii lui Efraim din* a treia generație; de asemenea și fiii	23 *Iov 42.16. **Num. 32.39 †Cap. 30.3.
18 *Cap. 37.7; 37.10; 41.43.	18 vorbit ei. Şi frații lui s-au dus și ei și s-au aruncat* înaintea feței lui și au zis: „Iată, suntem	lui Machir**, fiul lui Manase, au fost născuți pe genunchii† lui	
19 *Cap. 45.5. **Deut. 32.35 2 Imp. 5.7. Iov 34.29. Rom. 12.19. Ev. 10.30.	19 robii tăi“. Şi Iosif le-a zis: „Nu vă temeți*; sunt eu** în locul	24 Iosif. Şi Iosif a zis fraților săi: „Eu mor; și Dumnezeu* vă va cerceta negreșit și vă va sui din	24 *Cap. 15.14; 46.4; 48.21. Ex. 3.16,17. Ev. 11.22. **Cap. 13.15; 13.17; 15.7; 15.8,18. †Cap. 26.3. ††Cap. 28.13; 35.12.
20 *Cap. 37.26,27 Ps. 56.5. Is. 10.7. **Cap. 45.5,7 Fap. 3.13-15.	20 lui Dumnezeu? Voi*, în adevăr, ați gândit rău împotriva mea, dar Dumnezeu** a gândit spre	25 lui Iacov††“. Şi Iosif a pus pe fiii lui Israel să jure, zicând: „Dumnezeu vă va cerceta negreșit; și să ridicați* oasele	25 *Ex. 13.19. Ios. 24.32. Fap. 7.16. Ev. 11.22.
21 *Cap. 45.11; 47.12. Mt. 5.44.	21 mare popor. Şi acum, nu vă temeți: vă voi hrăni* pe voi și pe copiii voștri“. Şi i-a mângâiat și le-a vorbit inimii.	26 mele de aici“. Şi Iosif a murit, în vârstă de o sută zece ani. Şi	
22	Şi Iosif a locuit în Egipt, el și casa tatălui său; și Iosif a trăit	l-au îmbălsămat*; și a fost pus într-un sicriu ^a în Egipt.	26 *Vers. 2.

^a Lit. „arcă“, „chivot“